היום מצורף
על המשמר
היום לקוראי על המשמר והמוסף המשולב
יום ג'. 11.10.1994, ו' בחשון תשנ"ה ■ שנה 52, גליון 15596 ■ 2.90 ש"ח

רהיטי ניר דוד
ראה היום - דף ירוק
קיבוץ ניר דוד
טל'/פקס' בנגריה 06-488012
חנות 06-488007

ארה"ב ממשיכה להזרים כוחות לכוויית; טוענת: אין הוכחות לנסיגת עירק

אתמול מסרו שר החוץ העירקי ושגרירה באו"ם כי עירק מרחיקה את כוחותיה מאיזור הגבול עם כוויית □ כריסטופר שוחח בירושלים על ההיבטים הקשורים לאפשרות שעירק תתקוף □ הפלסטינים הצטרפו למתנגדי המהלך של סאדאם חוסיין

□ פאר-לי שחר, עמוס עוברי, ודינה חילו, סוכנויות הידיעות

עירק הודיעה אתמול כי כוחותיה מתרחקים מאיזור הגבול עם כוויית, אולם ציינה כי היא זכאית לפרוס אותם בכל מקום אחר בעירק. שר החוץ העירקי, מוחמד סעיד אל שחף, השגריר באו"ם ניזאר חמדון, הודיעו כי הכוחות נסוגים לעמדותיהם "צפונית לבצרה, הרחק מגבולות כוויית".

"בתגובה לבקשות מידידינו, הוחלט להעביר את היחידות למקומות אחרים בעורף, כדי שישלימו את אימוניהן", אמר שחף בהודעה שפורסמה מטעם סוכנות הידיעות העירקית. "היחידות כבר החלו לנוע", אמר חמדון. הסוכנות הודיעה גם כי שחף פגש בראשי המשלחות הדיפלומטיות בבגדד, שמדינותיהן חברות במועצת הביטחון, והודיע להם על תחילת הנסיגה.

ביום ראשון אמר שחף, כי בגדד ניסתה לפעול עם צרפת, סין ורוסיה, כדי להגיע לפתרון דיפלומטי, אך שלל כל אפשרות של פשרה לגבי דרישות עירק להסרת העיצומים הבינלאומיים.

מוושינגטון נמסר כי ארה"ב תמשיך לשגר כוחות לכוויית ולמפרץ למרות ההודעות העירקיות על נסיגת כוחות המשמר הרפובליקני מאיזור הגבול.

שגריר עירק באו"ם, ניזאר חמדון, מסר אתמול ליו"ר מועצת הביטחון של האו"ם, כי ממשלתו החליטה לפנות את כוחותיה מאיזור בצרה בדרום עירק, הסמוך לכוויית. "החיילים החלו כבר לנוע", אמר השגריר.

ארה"ב הודיעה אתמול כי היא ממתינה לאישור מהשטח בקשר להודעת עירק על נסיגת כוחותיה מגבול כוויית, ומקווה כי המשבר יגיע לקיצו לאור הנסיגה. מהפנטגון נמסר, כי ארה"ב קיבלה את המידע משגריר עירק באו"ם, לפיו הכוחות שהתפרסו לאורך הגבול עם כוויית החלו בנסיגתם, אולם עד כה טרם הגיע אישור. הודעת הנסיגה הגיעה

המשך בעמוד 8

צפויה בקרוב פגישה נוספת בין רבין לחוסיין

□ פאר-לי שחר

בתוך זמן קצר תתקיים פגישה נוספת בין ראש הממשלה יצחק רבין, לבין חוסיין מלך ירדן, לדיון בשאלות השנויות עדיין במחלוקת במו"מ בין שני הצדדים. מדובר בעיקר בנושאים שיש להם היבט מדיני. כך מוסרים מקורות מדיניים בירושלים עם פתיחת סבב השיחות החמישי בין שתי המדינות.

אתמול, עם חידוש השיחות בין משלחות ישראל וירדן באילת הוחלט על הקמתן של 11 תת ועדות, שהעיקריות שבהן עוסקות בהסדרי הביטחון, הגבול והמים. גם ראש המשלחת הירדנית, פאיז טראונה וגם ראש המשלחת הישראלית אלייקים רובינשטיין, אמרו כי יש התקדמות, אם כי יש עדיין הרבה עבודה.

בתחילת הדיונים אתמול גינו המשלחות את מעשה הטרור שבוצע בירושלים. פאיז טראונה אמר כי הוא מקווה שהשלום ישרור באיזור כולו, וכי כל העמים המסוכסכים, ושלא יישפך דם של אף אחד מהצדדים. השיחות יימשכו השבוע באילת ובהמשך, בשבוע הבא, יעברו לעקבה.

מזכיר המדינה כריסטופר וראש הממשלה רבין, בפגישתם אתמול (צילום: יצחק הררי)

כריסטופר מצפה לקבל בדמשק תשובות בנושא הסדרי הביטחון

יוצא מחר לסוריה לפגישה עם אסד □ אתמול קיים פגישות עם רבין ופרס, וכן שיחה בפורום נרחב עם השר שריד, הרמטכ"ל, סגנו, אלוף שגיא ואיתמר רבינוביץ

□ פאר-לי שחר

מזכיר המדינה האמריקאי כריסטופר יוצא מחר לדמשק, כדי לקבל תשובות מנשיא סוריה חאפז אל אסד, בנושא הסדרי הביטחון בהסדר שלום בין ישראל לסוריה. נציין כי מזה זמן מתנהל משא ומתן חשאי בין ישראל לסוריה על הסדרי הביטחון, כשאסד התנה את המשא ומתן בכך שתישמר חשאיותו ולא – יחזור לתביעתו לפיה ישראל תצהיר קודם לכל הידברות על נכונותה לסגת מכל הגולן.

כפי שפורסם אתמול ב"על המשמר", ישראל אינה מוכנה לפרז בצד הישראלי של הגבול שייקבע אלא מטרים בודדים, במקומות מסוימים מאות מטרים, ובכל מקרה, לא יפורז שטח שמעבר לגבול 67. זאת, לעומת פירוז של כ־50 ק"מ בצידו הסורי של הגבול.

כריסטופר קיים אתמול שיחות

המשך בעמוד 8

ישראלי נורה ונפצע אנושות ממערב לחברון מירי בשוגג של צה"ל

□ אהרן קליין

אורח ישראלי נפצע אמש באורח אנוש מירי בשוגג של כוח צה"ל, באיזור שממערב לחברון. האורח שנהג ברכב, נורה על ידי חיילי יחידה מיוחדת שהיו בפעילות יזומה. הוא נפגע מכדור שחדר לראשו, ומפגיעות קליעים נוספים בכל חלקי גופו. נסיבות האירוע נבדקות. הפצוע טופל במקום ולאחר מכן הועבר במסוק של חיל האוויר לבית החולים הדסה עין כרם בירושלים.

גורם צבאי בכיר אמר אמש, כי האירוע היה בצומת אידנא שממערב לחברון, ומבדיקה ראשונית עולה כי חיילי הכוח חשדו ברכב ובנהגו כי הם עומדים לבצע פיגוע ולדורסם ולכן ירו לעברו. רק לאחר שניגשו לרכב זיהו החיילים כי מדובר באורח ישראלי. למקום האירוע הגיעו קצינים בכירים שהחלו בתחקיר.

סערות ברקים, רוחות עזות וגשם ברוב אזורי הארץ

בתל אביב נפצעו שני אנשים מעצים שקרסו □ כביש חדש למעלה אדומים התמוטט □ שטפונות פקדו את הנגב והערבה ומספר כבישים נסגרו לתנועה

□ עליזה חטואל, עתי"ם

סערת רוחות מלווה בגשמים וברקים פקדה אתמול אחר הצהריים ובערב את מרבית אזורי הארץ. כעוד שבמשך היום שררו תנאי מזג אוויר חמים, החלו לרדת לפנות ערב גשמים מלווים ברוחות סוערות, שמהירותן הגיע לפרקים עד 40 קשר.

תושבי הערים הופתעו מירידת הגשמים הבלתי צפויה. בתל אביב התנהלה התנועה כסדירה, לרבות בנתיבי איילון. המשטרה קראה לנהגים להיזהר ולנסוע לאט, מחשש להחלקה בכבישים הרטובים.

שני אנשים נפצעו אתמול בערב מפגיעת עצים שקרסו עליהם, בעת שישבו בתחנת אוטובוס ברח' ויצמן 32 בתל אביב. תחנת האוטובוס נפגעה ונגרם לה נזק רב. צוותים של מד"א העבירו את אחד המצועים לטיפול בבית החולים איכילוב. מצבו הוגדר קל. האדם האחר שנפגע טופל בשטח ושולח לביתו.

נחשולי מים הציפו אתמול את רחובות ירושלים וגרמו לשיבושי תנועה כבדים בעקבות המטרים הרבים שנחתו על העיר לקראת ערב במפתיע. בעקבות הגשמים נחסמו צירים ראשיים בפקקי תנועה ארוכים, והתנועה התנהלה בעצלתיים. מי השטפונות שירדו מורדה לכיוון מעלה אדומים הסמוכה, גרמו להתמוטטות כביש חדש, המקשר את מעלה אדומים לירושלים, הנסלל בימים אלה. התמוטטות הכביש חסמה את הדרך למשך שעה ארוכה, גובה המים הגיע לכ־70 סנטימטרים וכלי רכב פרטיים שקעו בשלוליות.

המשך בעמוד 8

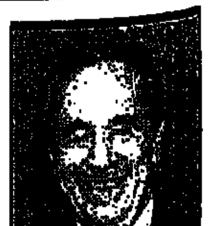
3 הקואליציה הדפה הצעות אי־האמון
פרס בשם הממשלה: בגין היה הראשון שעקר יישובים

11 קואליציה זה לא נישואין קתוליים
יוסי ביילין בראיון על סוריה, הפלסטינים והקואליציה

15 גרביים אדומים במטפחת אדומה
הקומוניסטים במזרח גרמניה כבר לא מפחידים את קוהל

19 משחק קשה לאולימפית
שי הולצמן יכול וצריך לכבוש היום נגד סלובקיה באשדוד

התחזית

חם ויבש בפנים הארץ והביל במישור החוף. ממטרים ברוב חלקי הארץ. חשש לשטפונות. מידות החום המירביות: ירושלים: 32, גולן: 32, גליל: 32, חיפה: 37, דגניה א': 36, עפולה: 37, תל אביב: 33, נתב"ג: 36, באר שבע: 36, אילת: 36, סדום: 38.

שלושת האופנוענים שנעדרו בראלי הפרעונים נמצאו בריאים ושלמים

□ בצלאל רובין

האופנוען הישראלי רז היימן (30), שהקשר עימו אבד מאז יום חמישי בצהריים, נמצא בריא ושלם. אתמול בשעה 5 וחצי הוא הגיע רגלית למלון בסואץ משם התקשר טלפונית להורי אשתו, שושנה שרה מהוד השרון, והודיע לה שהוא בריא ושלם וכי נטש את אופנועו (ככל הנראה עקב תקלה טכנית שלא הצליח להתגבר עליה) והלך רגלית במרחק של 45 ק"מ לעיר סואץ. חמתו של רז התקשרה מיד להוריו ואשתו של רז, שהמתינו בטאבה, ומסרה להם את הבשורה הטובה.

קצין הקישור הישראלי בטאבה וכן קונסול ישראל בקהיר, מאיר שטרית, התקשרו אליו למלונו בסואץ והנחו אותו להשאר במלון, ולא לעזוב אותו עד שיבואו לקחת אותו לאילת במסוק או ברכב. גם אשתו הספיקה לדבר איתו, אך לא נודעו לה פרטים על מהלך המירוץ ועל התקלה שארעה באופנועו.

אביו, גבי היימן, סיפר שרז בנו שהה במדבר 4 ימים כשברשותו רק 5 ליטר מים. הוא מעריך שהמכשירים שהיו ברשותו, לחצן המצוקה ומכשיר לניווט לוויינים, ככל הנראה אכזבו אותו.

2 האופנוענים הישראלים האחרים, אבי קדישאי ואייל ירושלמי, שרכבו כיתר על אופנוע אחד משום תקלה באופנועו של אחד מהם, אמורים להגיע הלילה לטאבה. לפיכך שלושת רוכבי האופנוע הישראלים לא הגיעו לשלב הסיום של מירוץ "ראלי הפרעונים".

בני משפחותיהם ממתינים בטאבה במצב רוח טוב הרבה יותר משהיה להם שלשום.

למרות שמדובר בשני קטינים

התביעה מבקשת מאסר עולם לרוצחי נהג המונית דרק רוט

אלמנתו של הנרצח ושתי בנותיה, בבית המשפט המחוזי בת"א. (צילום: אלון רון/ישראל סאן)

(ע). בצעד תקדימי, ביקשה אתמול התביעה מבית המשפט המחוזי בתל אביב לגזור מאסר עולם על שני הנערים בני ה־15 מהרצליה, שהורשעו ברצח נהג המונית דרק רוט בינואר השנה.

למרות גילם הצעיר של הנאשמים, וחוק שיפוט הנוער, שאינו מחייב הטלת עונש מאסר עולם על קטינים, ביקשה התביעה להטיל על הנאשמים עונש כזה, כהרגישה כי המעשה תוכנן בקפידה לפרטי פרטים.

פרקליטיהם של שני הנאשמים ביקשו מבית המשפט לחוס עליהם, להתחשב בגילם הצעיר ובעובדה שפעלו מתוך בעיה נפשית, ולהעדיף את הפן השיקומי והטיפולי על פני מאסר לתקופה ממושכת.

מחוץ לאולם בית המשפט ניצבו זה מול זה בני משפחת הנרצח והורי הנאשמים, ולראשונה מאז פתיחת המשפט ניגשה אמו של אחד הנאשמים לגילה רוט, אלמנתו של דרק רוט, וביקשה ממנה סליחה.

בכתב האישום המתוקן שהוגש לבית המשפט, שעל פיו הורשעו שני הנערים נאמר, כי הם קשרו קשר להיכנס למונית, לירות בנהג המונית באקדח ולשדוד את כספו. בשעות הערב של ה־9 בינואר 1994 נסעו הנאשמים באוטובוס להרצליה פיתוח, ירדו בככר רח' שליט, משם הלכו ברגל עד לרחוב אחי הנחן בהרצליה, שהינו רחוב צדדי וחשוך שהנאשמים החליטו כי הוא מתאים לביצוע תוכניתם. סמוך לשעה 8 עבר ברחוב דרק רוט (51) במוניתו. הנאשמים סימנו לו לעצור את המונית, ובמהלך הנסיעה ירו 5 כדורים בגבו בזרועו ובראשו וגרמו למותו.

העבירות בהן הורשעו הנאשמים הם רצח בכוונה תחילה, רצח תוך ביצוע עבירה, נשיאת נשק שלא כדין וקשירת קשר לביצוע פשע.

בית המשפט דחה את מתן גזר הדין לשבוע הבא.

עובדי הוועד הפועל דחו את תכנית הפרישה של רמון

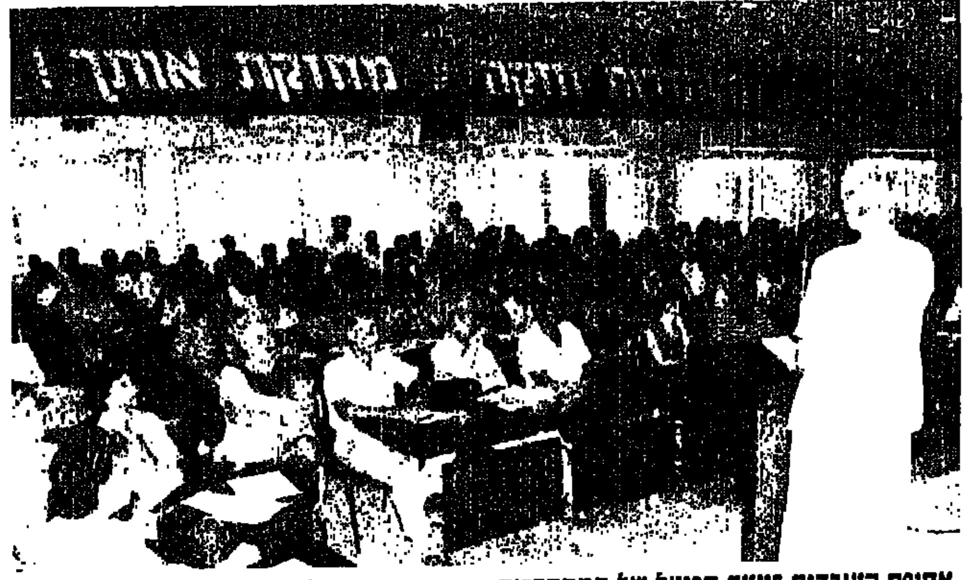
אסיפת העובדים בוועד הפועל של ההסתדרות. (צילום: חנוך גוריצקי/ישראל סאן)

□ אבשלום קווה

מאות מעובדי הוועד הפועל שבתו אתמול בבוקר למשך שעתיים, בהן קיימו אסיפת דיווח וחירום נוכח תכנית הנהגת ההסתדרות, לפטר עד סוף השנה הנוכחית 256 עובדים מכלל כ־800 המועסקים, וכן לערוך צמצומים עמוקים במערך כוח האדם של מועצות הפועלים. ראשי מועצות פועלים מקיימים בנפרד פגישות עם יו"ר האגף, פיני שומר, לקראת גיבוש תכנית צמצומים. בישיבה הוחלט לדחות את תכנית הפרישה והפיטורין של ההנהגה, עד אשר תוגש לוועד תכנית הבראה כוללת.

יו"ר הוועד, ברכה זיגלמן, הודיעה כי עד אשר לא תוגש תכנית של ממש, איש לא יפוטר ועל העובדים לדחות כל פנייה אישית אליהם בדבר קבלת דמי פרישה ופיטורין ללא קבלת אישור מנציגות העובדים. עוד אמרה זיגלמן, כי היא וחבריה מתייחסים ברצינות לדבריו של מזכ"ל ההסתדרות, חיים רמון, שנאמרו בימים האחרונים, כי כל עובדי הוועד הפועל מיותרים. חבר הוועד, דוד טכח, איש מפלגת העבודה, קבע בישיבה, כי "גורמים אנטי הסתדרותיים מינו את רמון כסוס טרויאני, כי אחרת אי אפשר להבין כיצד איש פוליטי יכול לנהוג כלפינו בצורה כזאת".

סיעת העבודה בוחרת יו"ר לוועדת העבודה של הכנסת

□ אריה דיין

סיעת העבודה בכנסת תבחר היום את מועמדה לתפקיד יושב ראש וועדת העבודה והרווחה של הכנסת. על התפקיד, שהתפנה עם מינויו של היו"ר היוצא, ח"כ עמיר פרץ, לראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, מתמודדים שלושה מועמדים: דליה איציק, רפי אלול ויוסי כץ.

שניים מן המתמודדים, חברי הכנסת אלול ואיציק, נמנים על תומכי פרס, בעוד שהמתחרה השלישי, ח"כ כץ, נחשב למקורב יותר לרבין. כל שלושת המתמודדים טוענים, כי נצחונם מובטח, אבל ההערכה הרווחת בסיעה היא, שסיכוייו של כץ עדיפים, משום שאיציק ואלול שואבים את תמיכתם מאותם חוגים במפלגה. כץ הרבה להדגיש את העובדה, ששימש במשך למעלה מעשר שנים כיועץ משפטי למועצת פועלי חיפה והוא מכיר יותר משני מתחריו את הנושאים בהם עוסקת הוועדה.

בהצבעה יטלו חלק גם שלושת חברי הכנסת שסולקו מהמפלגה, אך לא מהסיעה, ערב הבחירות להסתדרות. השלושה – חיים רמון, עמיר פרץ ושמואל אביטל – תומכים תמיכה חד־משמעית במועמדותה של ח"כ איציק. ח"כ אלול התמרמר על כך, וטען, כי בהתנהגותו של יושב־ראש ההסתדרות יש "חוסר יושר פוליטי". במכתב ששלח לו בימים האחרונים, הוא דרש ממנו שלא להתערב בנושא. ח"כ רמון התעלם מפנייתו.

"התמיכה בי חוצה את כל המחנות", אמרה אתמול ח"כ איציק ל"על המשמר". "תומכים בי אנשים ממחנה רבין, ממחנה פרס, ומהשמינייה של חיים רמון. לפחות חמישה מבין השמונה יצביעו עבורי. ההרגשה שלי לקראת ההצבעה היא טובה מאד". גם ח"כ אלול הביע אופטימיות לקראת ההצבעה: "אני יו"ר הלובי החברתי בכנסת, הייתי יושב־ראש וועדת הרווחה במרכז השלטון המקומי ואני עומד בראש קרן שלם, המטפלת במפגרים. תפקיד יושב ראש וועדת העבודה והרווחה מתאים לי כמו כפפה ליד, ואני מאמין שחברי הסיעה יידעו להעריך את התרומה שאני יכול להרים בתפקיד זה."

תושבי צפון הערבה פועלים למנוע החזרת שטחים לירדן

ועד הפעולה של תושבי הערבה פתח בסוף השבוע שעבר ותחילת שבוע זה בפעילות מחאה, שתכליתה לסכל את כוונות הממשלה להעביר שטחי קרקע לריבונות ירדנית, כפי שנובע מההסכם עם ירדן.

שלשום פרסם ועד הפעולה את החלטות מטה הפעולה, לאחר הפגנת מחאה רבת משתתפים שקיימו בשבת בערב נגד החזרת הגולן ושטחים בערבה. הועד מביע תמיכה בשיחות השלום עם ירדן, אך דורש מממשלת ישראל לידע את תושבי הערבה באופן מיידי על מצב המשא ומתן בשיחות עם ירדן ועל העלול להשתמע מכך. עוד ידרוש הועד להפסיק את קביעת העובדות בשטח, שבסופן יוחזרו קרקעות לידי הירדנים. ועד הפעולה תובע פגישה דחופה עם נציגי הממשלה ומזהיר, כי במידה ולא יענה בחיוב על דרישה זו, הוא ימשיך בפעילות מחאה המונית.

ההפגנה שקיימו התושבים נועדה להזכיר לשר החוץ האמריקאי, המתחיל את ביקורו באיזור, כי ייתקל בהתנגדות נמרצת מצד התושבים שעלולים, לטענתם, לשלם את מחיר השלום.

רמי שו[illegible]

פיס צ'אנס
ההגרלה מיום 8.10.94

♠	♥	♦	♣
8	10	8	8

חברות הכנסת מאור ואיציק יבקשו מהנשיא לחון את כרמלה בוחבוט

בוחבוט, שהורשעה ברצח בעלה שהתעלל בה במשך שנים, נדונה ל־7 שנות מאסר

□ עליזה חטואל

ח"כ דליה איציק (עבודה) וענת מאור (מרצ) ביקרו אתמול במעון לנשים מוכות בירושלים. השתיים שמעו מפי הנשים על מצוקותיהן והבטיחו, כי יפעלו לגידול משמעותי בהקצאת כספים למעונות, להכפלת מספר המעונות לנשים מוכות ולמען חקיקה, המחייבת לדווח על מקרים של נשים מוכות. ביום רביעי יפגשו עם נשיא המדינה עזר וייצמן כדי לבקש ממנו לחון את כרמלה בוחבוט ושוקי בסו. ח"כ מאור סבורה, כי יש להקל בעונשן של נשים שרצחו את בעליהן, ולהתייחס לכך כאל הגנה עצמית, בבחינת 'הקם להורגך השכם להורגו'.

עו"ד שמואל מינצר, לשעבר שופט בית המשפט השלום בבאר־שבע, שנכח במפגש, הציע לשקול אפשרות להרחיק מהבית את הגבר המכה ולא את האשה המוכה. הוא סבור, כי על המחוקק לגוון באמצעי התגובה העונשיים כנגד בעלים מכים, ולהטיל עליהם לעבור קורס להתנהגות ראויה במשפחה, כשם שעבריין תנועה עובר קורס בנהיגה מונעת. לדבריו, יש בהצעתו אלמנט של השפלת המכה, הכרות נטל על זמנו, וייתכן כי טיפול זה יעזור לחלק מהגברים המכים. עם זאת, הוא הביע את חששו מפני לחץ של קבוצות על השופטים בדיון הפלילי. "כל פעולה הבאה להכתיב לשופטים תוצאה פרטית היא נפסדת", אמר.

■ חברת "הנדסת התפלה" סיימה את פיתוחו הבלעדי של מתקן ייחודי לייצור קרח הנחשב לגדול מסוגו בעולם. המתקן פותח לפי הזמנת חברת מכרות בדרום אפריקה, שתעשה שימוש בקרח לצורך קירור סלעים בתחתית מכרות הזהב העמוקים. תפוקת המתקן – 700 טון קרח ביממה. במסגרת ההסכם עם החברה הדרום אפריקאית, יסופקו לה עד סוף נובמבר שני מתקנים בשווי של כ־3 מיליון דולר. במסגרת ההסכם, קיימת אופציה לאספקת 8 מתקנים לייצור קרח, בהיקף כספי של כ־ 12 מיליון דולר.

"הנדסת התפלה", מקבוצת "כימיקלים לישראל", היא מן המובילות בעולם בנושא התפלת מים בשיטות שונות, בכלל זה שילוב מתקני התפלה בתחנות כוח, להפקה משותפת של מים וחשמל. ב־1993 רשמה החברה מחזור מכירות של כ־31 מיליון דולר.

יוסף גלילי

בפתק שנמצא בכיסו של אחד המחבלים ההרוגים נכתב להתקשר לשגריר המצרי

נכנס ביולי לרצועת עזה דרך מסוף רפיח □ ברשותו נמצאה תעודת מסע שהונפקה בקונסוליה הישראלית בקהיר □ שר המשטרה שיבח את תגובתם המהירה של האזרחים ושוטרי מג"ב שמנעה פיגוע חמור יותר

אזרחים ושוטרי מג"ב יוצאים לסרוק את המדרחוב במהלך הפיגוע שלשום בלילה (צילום: הררי יצחק)

□ עליזה חטואל, נחמן גלבוע

ראש הממשלה, יצחק רבין גילה אתמול כי בכיסו של אחד המחבלים שנהרג במהלך הפיגוע במרכז ירושלים נמצא פתק עליו נכתב להתקשר עם השגריר המצרי אולם ראש הממשלה ושר המשטרה, משה שחל הוציאו מכלל אפשרות שהפיגוע שבוצע שלשום היה פיגוע מיקוח. "לא מצאנו אצל המחבלים שום כרוז, והם פשוט באו להרוג", אמר שחל.

ראש הממשלה שיבח את פעולתם היעילה של כוחות המשטרה ומשמר הגבול ואמר כי אחד המחבלים ההרוגים מוכר לכוחות הביטחון ושייך לגדודי עז אדין אל קאסם של החמאס. אולם הוא סירב לקבוע בוודאות את זהותו של המחבל ההרוג השני, כל עוד לא הסתיים התחקיר לגביו.

רבין אמר כי על גופו של המחבל נימצאה תעודת מסע מצרית ולפיה ניכנס האיש לרצועת עזה דרך מסוף רפיח ב־14 ביולי השנה. "אנחנו עדיין איננו יודעים מיהו האיש בדיוק, ואני גם לא יכול להגיד אם תעודת המסע שנימצאה עליו היא בשמו האמיתי. ברגע שנברר כי הוא עבר במסוף רפיח, נוכל גם לדעת באיזה הקשר ניכנס לרצועת עזה". כן נמסר, כי תעודת המסע הונפקה על־ידי הקונסוליה הישראלית בקהיר.

ראש הממשלה הטיל ספק בכך ששני המחבלים עשו את הדרך מרצועת עזה לירושלים כאשר הנשק והרימונים ברשותם. "ברור שלא היה להם כל אישור כניסה לישראל והבעיה שלנו היא המסתתנים לישראל ללא רישום ואישור. נראה לי מוזר שהם יכלו להגיע מעזה עם כל כלי הנשק, ולכן משתמע, שהם קיבלו אותו פה. אבל הנושא עדיין בבדיקה".

השר שחל סיפר כי המחבלים זרקו שלושה משמונת הרימונים שהיו ברשותם אך הרימונים היו עקרים ולא התפוצצו. הוא סיפר כי בין הפצועים נימצא דיפלומט אמריקאי שבא לישראל בפמליית מזכיר המדינה, וורן כריסטופר, וכן כמה צעירים אזרחי ארצות הברית שישבו באחד הפאבים בזמן הפיגוע.

לדבריו, הצילה התגובה המהירה של אזרחים שריתקו את המחבלים בידי שלא פגע בהם והתגובה של כוחות משמר הגבול שנזעקו למקום, מתוצאות חמורות הרבה יותר. הוא ציין כי מזה שנה עומדת ירושלים בראש סולם מאמצי התיגבור של המשטרה וכוחות הביטחון תוגברו באלף שוטרים, רובם אנשי משמר הגבול.

ראש הממשלה אמר כי "החמאס ימשיך להמשיך ליפגוע ונצטרך להמשיך ולפעול נגדו בכל האמצעים". הוא דרש לימצוא דרכים להטיל עונשים חמורים מאוד על מעסיקים ישראלים המעסיקים עובדים ללא היתר. הוא ציין כי במשך שנה וחצי לא ביצע אף עובד מן השטחים שעבד בישראל בהיתר פיגוע נגד ישראלים.

שר המשטרה משה שחל אמר אתמול בעקבות הפיגוע בירושלים כי חובתה ומחוייבותה של הרשות הפלסטינית לגנות ולהלחם בקבוצות ובאנשים, המשתייכים לאירגונים קיצוניים ובאים משטחה, במטרה לזרוע הרג.

הוא הוסיף כי ישראל לא תוכל לעבור לסדר היום על פגיעה באזרחיה. הוא הרגיש ואמר שנושא ירושלים הוא נושא מרכזי בסדר יומה של המשטרה וכי תכניתו להגדלת כח המשטרה בבירה, היוותה גורם מכריע בייעילותה ובתיפקודה הטוב אמש בפיגוע.

מבוכה ברשות הפלסטינית בעקבות הפיגוע בירושלים

כרוזים של החמאס קוראים לפעילים להסתתר מפני אנשי המשטרה הפלסטינית

□ נחמן גלבוע, עתי"ם

בקרב חברי הרשות הפלסטינית שוררת מבוכה רבה בעקבות הפיגוע הקטלני בירושלים בעיקר בשל השמועה שהמחבל ההרוג עיסאם אל ג'והרי היה שוטר במשטרה הפלסטינית ברצועת עזה.

גורמי הביטחון הפלסטיניים ערכו אתמול ברצועה חקירות כדי לבדוק את אמיתות השמועה.

ארגון החמאס הפיץ אתמול בעזה כרוז, שבו נאמר כי "החל שלב חדש במערכה על ירושלים הכבושה".

בכרוז מקבל על עצמו הארגון את האחריות לפיגוע וטוען כי המעשה בוצע במלאת ארע שנים לטבח שעשו לדבריו חיילי ישראל במתפללים באל אקצה כחג הסוכות.

עשרות אנשים החשודים כחברים בארגוני הג'יהאד האיסלמי והחמאס ברצועת עזה, מרביתם אנשי עז א־דין אל קסאם המוכרים לאנשי השב"כ ולמשטרה הפלסטינית, החלו להימלט אתמול מבתיהם למקומות מיסתור, מחשש שייעצרו בידי המשטרה הפלסטינית.

מקורות פלסטיניים ברצועה מסרו, כי נוסף על הכרוז האמור הפיץ אתמול החמאס כרוזים הקוראים לאנשי עז אדין אל קסאם למצוא מסתור מפני השוטרים הפלסטינים.

כן נמסר, כי בכירים בחמאס הודיעו ש"אם יהיו מעצרים מוגזמים בעקבות הפיגוע כדי להשביע את רצונו של האויב הציוני יבוצעו פיגועים גם נגד החוליות החלשות – אנשי המשטרה הפלסטינית בעזה".

וורן כריסטופר דרש מערפאת לגנות בתקיפות את הרצח בירושלים

מזכיר המדינה האמריקני וורן כריסטופר דרש מראש אש"ף יאסר ערפאת לגנות את הפיגוע הרצחני בירושלים.

לאחר פגישותיו של כריסטופר עם ראש הממשלה יצחק רבין ושר החוץ שמעון פרס אמר כריסטופר כי על ערפאת לגנות בחריפות את הטרור כ"חלק ממחוייבותו".

פיגוע הדמים בירושלים לא יעצור את תהליך השלום, אף כי יש גורמים המעוניינים לבלום אותו בכל מחיר, אמר אתמול יו"ר מפ"ם, חנן ארז, שגינה בחריפות את פיגוע הדמים.

ארז הביע הערכה לפעולת כוחות הביטחון שהגיעו למקום בתוך דקות ומנעו אסון כבד יותר.

בתום שבעת ימי אבל על מות קורבנות הפיגוע הרצחני שלשום תערוך עיריית ירושלים חגיגות יין במקום הפיגוע במדרחוב נחלת־שבעה – אמר אתמול ראש העירייה אהוד אולמרט.

חגיגות היין, אמר אולמרט, נידחו בשל האבל, אך יתקיימו ב"היקף אדיר", כדבריו, כדי להרגיש שאירועי טרור לא ישנו את סדר היום בעיר.

"האירוע בירושלים ממחיש לכולנו שאנו רחוקים מלהישאר אדישים כלפי גורמים עוינים. התקנת לחצן מצוקה במוניות היא אמצעי נוסף לגברת עירנות הציבור," אמר שר התחבורה ישראל קיסר בטקס הצגת לחצן מצוקה למוניות.

מאר"לי שחר, יהודה צור, יצחק שור, עליזה חטואל

על המשמר
לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים
עורך ראשי: צבי טימור | מנכ"ל: יוסף הולנברג
עורך משנה: ישראל זמיר | מרכזת המערכת: דורית גמן
המו"ל: עיתון וספר בע"מ
המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' חומה ומגדל 2 טל. 03־6388555 פקס 03־5370037
מח' מודעות: טל' 03־6388508 פקס: 03־372301
מח' המנויים 177־022־0668 שרות שק דואר נעול 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02־255161 פקס 02־250145
ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' פבזנר 17 טל' 04־673673, פקס: 04־676057, ת"ד 4007 חיפה 31040
AL HAMISHMAR (THE GUARDIAN) Daily
Tel-Aviv P.O.B. 61999
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.
כל הזכויות שמורות
מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, טל. 03־6388510

קורבן הפיגוע במדרחוב מעיין לוי הובאה לקבורה בבית זית

זאכי אל מוגרבי יובא היום לקבורה בכפר עאקב □ ארבעה מן הפצועים עדיין במצב קשה לאחר שנותחו והועברו לחדר התאוששות

□ נחמן גלבוע

מעיין לוי, שנהרגה בפיגוע במדרחוב בירושלים, הובאה אתמול למנוחות בבית הקברות שבמושב בית זית, לאחר שהוריה ביקשו שתיקבר בבית הקברות שבמושב.

סמלת מעיין לוי

הקורבן השני בפיגוע, זאכי אל מוגרבי (30) מהכפר עאקב ליד עטרות, יובא לקבורות כנראה היום, לאחר שגופתו הועברה אתמול לנתיחה באבו כביר.

מאות מחברי המושב, קרובי משפחה וחברים ליוו אותה בדרכה האחרונה. עשרות רבות של לובשי מדים, ביניהם קצינים בכירים וחיילי היחידה של מעיין, הגיעו אף הם ללוויה.

שר התמ"ס, מיכה חריש, ייצג את הממשלה, אך לא ספד למעיין.

מפקדה של מעיין ספר לה. הוא אמר, כי מעיין היתה חיילת מצטיינת ועמדה לצאת לקורס קצינות. עוד אמר, מעיין בלטה באינטליגנציה לה, נעימות הליכותיה ואחריותה.

נציג המושב, אבנר שחל, סיפר על שורשיותה של המשפחה ואת העובדה שסבא וסבתא של מעיין היו ממקימיו. שחל אמר עוד, כי הישגיה של מעיין מעידים עד כמה הספיקה בי"ט שנותיה ויש בכך כדי לחנך את בני המושב.

עשרות חיילים וצעירים עמדו דוממים עוד זמן רב ליד הקבר הטרי כשהם ממאנים לעזוב את המקום.

זיאד אל מוגרבי תמך בשלום ועבד עם קבלנים ישראלים

קורבן הפיגוע הערבי, זיאד אל מוגרבי (30) ממזרח ירושלים, התגורר בכפר עאקב. חבריו סיפרו, כי מוגרבי היה ידוע כתומך בתהליך השלום.

הוא עבד עם קבלנים ישראלים בעבודות עפר.

בני המשפחה אמרו, כי אין הם בטוחים שזיאד נורה דווקא בידי המחבלים בעת קרב היריות.

עתי"ם

23 פצועים, 4 מהם במצב קשה, הובאו לבתי החולים בירושלים, 6 מהם נשארו בבתי החולים והשאר שוחררו לבתיהם. לבית החולים הדסה עין כרם הגיעו נרב אבני (22) שהועבר לטיפול נשימתי נמרץ, נעמי קליגר (24) שנותחה, יהודה לוי (41) שנותח, יצחק מנדלסון (47) במצב בינוני ושלומית צוקרמן (24) פצועה קל.

ארבעה פצועים נשארו גם אתמול בבית החולים הדסה עין כרם. פצוע אחד במחלקה לטיפול נמרץ, פצוע נוסף במצב בינוני עד קשה במחלקה לטיפול נמרץ, פצועה אחת במחלקה הכירורגית ומצבה בינוני ופצועה מאושפזת במצב קל.

לבית החולים ביקור חולים הובא פצוע אחד שנפצע מקליעים בגופו. נמסר, כי מצבו טוב ולא נשקפת סכנה לחייו ואילו בבית החולים הדסה הר הצופים מאושפז פצוע במחלקה האורתופדית ומצבו מוגדר קל.

הקואליציה הדפה ללא קושי את הצעות אי־האמון נגד נסיגה מהגולן

□ בצלאל עמיקם

הקואליציה לא נאלצה אמש להתאמץ קשה כדי להפיל את הצעות האמון של האופוזיציה בשל אפשרות לנסיגה מהגולן, שנהדפו ברוב של 11 קולות: 56 נגד 45 ו־ נמנעים. חמשת נציגי ש"ס הצביעו ברגליהם ונעדרו מההצבעה, וכך גם הח"כ הסורר יוסף עזרן, שידיו ידו נגד הממשלה. סיעת יעוד המועמדת להצטרפות לקואליציה התפלגה – גונן שגב ואלכס גולדפרב נמנעו, ואסתר סלומוביץ הצביעה נגד הממשלה.

את עמדת הממשלה הביא שר החוץ שמעון פרס, שהתנצח עם נציגי האופוזיציה. פרס הרגיז את חברי הליכוד, כשאמר להם כי את התקדים שלפיו עומק הנסיגה יושפע מהסכם השלום קבע מנחם בגין בהסכם עם מצרים.

"הוא נסוג עד הסנטימטר האחרון בסיני," הזכיר פרס נשכחות. "בגין," הוסיף פרס, "הוא הראשון שעקר ישובים, מעשה שעשה רושם אדיר על העולם הערבי."

שר החוץ הבהיר, כי הממשלה הנוכחית צריכה לנהל מו"מ על רקע הסכם מצרים. הוא שיבח את הסכם קמפ דויד בשם הפיסקה שמכירה בזכויות הלגיטימיות של העם הפלסטיני. "איך אפשר לגמור בזכויות כאלה, שאיפות כאלה, בכותבים ובמקלעים?" הקשה.

פרס רואה בעניין הפלסטיני את הגורם שהביא לכל מלחמות ישראל. "במרוצת השנים ישבו 120 אלף פלסטינים בבתי־סוהר, אך השאיפות של העם הזה לא חוסלו," אמר. "מה ההבדל בין סיני לרמת הגולן?" לדעת פרס אין הבדל בין השניים. לעומת זה, בין סיני לירושלים יש הבדל, בעומק ההיסטוריה.

"ירושלים היא עניין היסטורי, לא פוליטי ולא ביזנס. לא כן רמת־הגולן," אמר שר החוץ. כאשר "האשים" פרס את הליכוד ואמר שהוא היה הראשון להכיר בעם הפלסטיני, פרצה מהומה באולם. פרס המשיך להתגרות בחברי האופוזיציה, ואמר כי לא הרובה הוא המכשיר לשלום. הוא קרא לשיתוף פעולה פורה, שבו יוכל העם היהודי לתרום לרווחת תושבי האיזור.

"אתה שר החוץ של ישראל או של פלסטין?" הטיח בו עוזי לנדאו מהליכוד.

פרס השיב: "אני שר חוץ, ואתם גאוני העולם." הוא הבטיח, כי הממשלה תנהל מו"מ עם סוריה כדי להגיע לפשרה הוגנת.

את הנאום האופוזיציוני הראשי נשא דוד לוי מהליכוד. לוי הבהיר, כי הבעת אי־האמון בממשלה אינה רק ביטוי להתנגדות האופוזיציה לנסיגה מהגולן. "הליכוד תובע מכל בית בישראל תביעה החוצה מפלגות, לעצור את הממשלה הזו," אמר לוי. "באוסלו שברה הממשלה את העוגן המדיני החיוני."

ח"כ רן כהן (מרצ) תקף בחריפות את האופוזיציה, ואמר כי דברים נגד הממשלה ונגד תהליך השלום שמשמיעים מנהיגיה מעודדים ארגוני מרצחים.

דברים אלה עוררו סערת רוחות. אנשי האופוזיציה מחו בזעם, והאשימו את כהן בהטלת דופי בהם. כהן הוסיף, כי לא ייתכן שהפלסטינים לא יקחו אחריות על הפלסטינים. "לא ייתכן, שטרוריסט פלסטיני יגיע ללב ירושלים כדי לרצוח, מבלי שיהיה ניסיון פלסטיני לעוצרו."

תמר גוז'נסקי (חדש) קראה לחזק את הדיאלוג עם סוריה ואת מגמות הפתיחות על בסיס העיקרון הפשוט "שטחים תמורת שלום". היא סבורה, כי הפתרון הוא אחד: החזרת הגולן כולו לסוריה תמורת שלום מלא עימה.

משה פלד (צומת) האשים את הממשלה בהערכות מוטעות, שמובילות את עם ישראל לעבר טראומה חדשה וקשה מזו של מלחמת יום הכיפורים.

ראש המפד"ל זבולון המר טען בחריפות, כי הממשלה נוקטת בשיטות של שטיפת מוח בנושא השלום השקרי. הוא קבל על השרים כי הם חונקים לדבריו כל קול של מחאה וזעקה, עד כי נרמה שהעם נאנס ונאלץ להשלים עם התדרדרות הנוראה של הביטחון האישי במדינה.

יעוד הפתיעה: שגב וגולדפרב נמנעו וסלומוביץ הצביעה נגד הממשלה

סיעת יעוד בכנסת הפתיעה אתמול את הממשלה, כשהודיעה כי לא תצביע אמון בערה.

גונן שגב ואלכס גולדפרב נמנעו בהצבעה, ואסתר סלומוביץ הצביעה עם האופוזיציה.

יו"ר הסיעה, גונן שגב, נימק צעד זה באומרו כי סיעתו מתנגדת בכל תוקף לנסיגה מרמת־הגולן.

"חשיבות הרמה מבחינה אסטרטגית, מיקום מקורות המים והחשיבות ההתיישבותית אינם מוטלים בספק סביר," אמר שגב.

בצלאל עמיקם

יוסי כץ נבחר לראשות ועדת העבודה והרווחה

יחליף את עמיר פרץ לאחר שניצח את דליה איציק ורפי אלול

מפסיד בכבוד. רפי אלול מברך את יוסי כץ על הבחירה (צילום: יצחק הררי)

□ אריה דיין, עליזה חטואל

ח"כ יוסי כץ יחליף היום את ח"כ עמיר פרץ בתפקיד יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת. פרץ התפטר מראשות הוועדה עם מינויו לראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, וכץ נבחר אתמול בהצבעה חשאית שהתקיימה בסיעת העבודה בכנסת. כץ קיבל 19 קולות, ארבעה יותר מאשר ח"כ דליה איציק ושמונה יותר מאשר ח"כ רפי אלול.

מועמדותו של ח"כ כץ, שכיהן בעבר במשך שנים רבות כיועצה המשפטי של מועצת פועלי חיפה, נתמכה על־ידי שר האוצר אברהם שוחט, וככל הנראה גם על־ידי ראש הממשלה יצחק רבין.

מייד אחרי שנודעו תוצאות ההצבעה הביע כץ ביטחון כי ירע לשמור על עצמאותו ועל עצמאותה של הוועדה. "אני אמור לייצג את מפלגת העבודה ואת סיעת העבודה בכנסת," אמר כץ. "בעצם אהיה הדובר הבכיר של הסיעה בתחום החברתי. בכוונתי לפעול כדי לשמור על זכויות העובדים, הגמלאים והנשים העובדות, תוך כדי היותי משוחרר מכל זיקה אישית."

בישיבתה היום, הראשונה בניהולו של כץ תשמע ועדת העבודה והרווחה את דיווחה של שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, על מדיניות משרדה.

ח"כ ענת מאור תעלה בדיון דרישה להוסיף לתקציב המשרד ב־95' סכומים עבור מסגרות קהילתיות למפגרים, עבור פרויקטים לתעסוקת נשים ועבור מקלטים לנשים מוכות.

חיים אורון ימשיך לכהן בוועדת הכספים

□ בצלאל עמיקם

ח"כ חיים אורון (מרצ) ימשיך לכהן בוועדת הכספים של הכנסת. אתמול, לאחר בירור, הודיע לו יו"ר הכנסת, שבח וייס, כי יוכל להמשיך בחברותו בוועדה למרות העמדה הבכירה שלו בהסתדרות, אולם יהיה מנוע מלהשתתף בהצבעות בנושאים הקשורים בהסתדרות.

דריכות לקראת הדיונים בעתירות נגד ההסכם בין ש"ס לעבודה

די שביהמ"ש יוציא צו־על־תנאי כדי שהורחבת הקואליציה תידחה לדצמבר

□ יהודה צור

דריכות שוררת במערכת הפוליטית לקראת פתיחת הדיונים בבג"ץ, שידון היום בחמש עתירות שהוגשו נגד ההסכם בין העבודה לש"ס.

לאחר שבג"ץ דחה ביום ראשון את עתירתו של ארגון מאוכזבי ש"ס בטענה שבג"ץ לא מתערב בעניינים פנים־מפלגתיים, עומד בג"ץ לדון היום בעתירות של התנועה לאיכות השלטון, עו"ד זאב זלנר, תנועת צומת ועתירה משותפת של שדולת הנשים, התנועה המסורתית, התנועה ליהדות הומניסטית וארגון חמדע.

אתמול הודיע היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, שהוא ייצג את הממשלה, הנדרשת בחלק מהעתירות להשיב על טענות העותרים. ספק רב אם ש"ס תשלח את פרקליטיה להשיב על חלק מהעתירות, ויש להניח כי תטען שהדבר אינו שייך לה אלא לעבודה בלבד.

במערכת הפוליטית עוקבים בדריכות רבה אחר פתיחת הדיונים בבג"ץ, לאור העובדה שגם אם לא תתקבל היום החלטה סופית, די שבית־המשפט יוציא צו־על־תנאי המורה לנתבעים להשיב תוך 45 יום, כדי שכל תהליך שובה של ש"ס לקואליציה ייעצר, לפחות עד ראשית דצמבר.

בעקבות כך נשמעים קולות בש"ס הגורסים שבמקרה כזה יש לדרוש מהעבודה לממש את ההסכם. נגד זה גורסת מרצ, שאין להעלות על הדעת לחטוף את אישור ההסכם כאשר העניין עדיין תלוי ועומד בבג"ץ.

במקרה שבג"ץ יפסוק עוד השבוע והפסיקה לא תתפרש כהתנגדות להסכם, ייתכנס מרכז העבודה בראשית השבוע הבא כדי לאשר את ההסכם עם ש"ס.

ליבאי לא יגן על ההסכם בבג"ץ

(עו). שר המשפטים, דוד ליבאי, הודיע ליועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, כי הוא מתנגד להסכם בין ש"ס לעבודה, וביקש ממנו להביא את עמדתו האישית בפני שופטי בג"ץ גם אם היא אינה מתיישבת עם עמדתו כיועץ המשפטי לממשלה.

זו אחת הפעמים היחידות שבה שני משיבים מטעם המדינה מגישים שתי תשובות שונות לבג"ץ. פרשנים פוליטיים טענו בשבוע האחרון, כי סירובו של שר המשפטים להגן על ההסכם הקואליציוני, שהוא בבת עינו של ראש הממשלה, תביא לסיום הקריירה הפוליטית של השר.

שר המשפטים טוען במכתבו ליועץ המשפטי, כי "הסעיף עוקף בג"ץ" בהסכם הקואליציוני פוגע בעצמאות הרשות השופטת, מאחר שהוא יוצר מנגנון אוטומטי לשינוי הפסיקה המשפטית.

ליבאי הוסיף, כי ההסכם בין ש"ס לעבודה יהפוך את הפירמידה הערכית של מדינת ישראל על ראשה, ומתיימר להעלות את ענייני הדת "למעלה של זכויות יסוד".

נתניהו דורש סגר על עזה בעקבות הפיגוע בירושלים

קרא להפקיד את צה"ל על הביטחון ולא להפקיר אותו בידי המשטרה הפלסטינית

□ יהודה צור

יו"ר הליכוד בנימין נתניהו אמר אתמול, שהרוצחים שביצעו את הפיגוע בירושלים הגיעו מעזה, "שהפכה להיות עיר מקלט למחבלים."

בתגובה על הפיגוע בירושלים אמר יו"ר הליכוד, כי הוא חש זעם ותיסכול, "זעם על חיות אדם שמסוגלות למעשה נפשע כזה, ותיסכול על הממשלה, ששום דבר כנראה אינו מטלטל אותה ומעיר אותה להתנער מהדרך שבה היא מובילה את המדינה."

"הרוצחים הגיעו מעזה," אמר נתניהו. "ראש הממשלה צריך להטיל עליה סגר מייד, ולהבהיר שבהמשך התהליך צה"ל וכוחות הביטחון של ישראל יהיו אחראים על הביטחון, ולא יפקירו אותו בידי הפלסטינים."

בן במשפחת נתניהו

בן נולד אתמול ליו"ר הליכוד ולרעייתו שרה. מייד לאחר שנודע על כך הוצף ביתם של בני־הזוג במברקים ובשיחות טלפון של מברכים.

יהודה צור

המפד"ל: המשטרה הפלסטינית – חממת טרור ורצח

סיעת המפד"ל תקפה אתמול את הרשות הפלסטינית בעקבות הפיגוע הרצחני במרכז ירושלים. בהודעת התנועה נאמר: "המשטרה הפלסטינית ממלאת אחר הציפיות שלנו ממנה: היא הפכה לחממה לטרור ולרצח."

יו"ר המפד"ל, ח"כ יגאל ביבי, קובע כי "האחריות הישירה לפיגוע בירושלים רובצת על הרשות הפלסטינית, המספחת רוצחים. התקפת הטרור חייבת להפעיל את כל נורות האזעקה מול 'הלם השלום' שהממשלה נתונה בו, והיוצר קרקע פורייה לתעווה ולעוומה של רוצחי ארם, המנצלים כל סממן של חולשה ורכרוכיות מדינית."

עליזה חטואל

תמרי תוקף הכוונה להטיל היטל לשימור אקוויפרים

□ יוסף גלילי

"באיומים מוסווים וגלויים מאליץ אגף התקציבים באוצר את נציבות המים להביא לשינויים בחוק המים, שעיקרם גביית היטל לשימור אקוויפרים. משפטנים מציינים, שאם תתקבל החקיקה בדבר ההיטל – יהווה הדבר תקדים מסוכן ביותר לתחומים נוספים, בהם משלם האזרח פעמיים על אותו מוצר: לראשונה בגין קנייתו, ובשנית, כהיטל או כמס בגין חשמל, כבישים, בתי חולים, חופי ים וכו'" – אומר יורם תמרי, רכז פורום המים במרכז החקלאי שדן בנושא.

כידוע, הוסיף תמרי, האוצר כבר מימש בעבר את איומיו, כאשר במהלך השנים הגשומות 3־'92, נמנע מלממן באופן מלא את העברת המים העודפים מהכנרת לאקוויפר החוף, דבר שגרם לזרימת מיליוני קוב מים לים־המלח. בכך גרם האוצר במו ידיו לנזק הידרולוגי ולפגיעה באיכות המים בשפלה. מיליוני מ"ק אבדו למשק המים.

האוצר, הטעים תמרי, מרחיק לכת עד כדי הטלת ההיטל על המפיקים, שייאלצו לחייב בו את צרכניהם, גם בגין עלות אספקת מים למקור כו הידלדלה הכמות, וגם בעלות ההתפלה. לדברי תמרי, נציב המים עומד להיכנע לתכתיבי האוצר, וכל שנשאר הוא לסכם את הפרטים.

כן תקף תמרי את השיטה בה מתכוון האוצר להעביר את החקיקה – במסגרת "חוק ההסדרים במשק", במקום בדרך המקובלת והחוקית – דיון במועצת המים ועדותיה לעיון והשגות הציבור, כפי שמקובל בכל שינויי חקיקה אחרים במשק המים.

בדיון שקיים אתמול בפורום פעילי המשק של התנועות הקשורות למרכז החקלאי, סוכם לעשות כל מאמץ למניעת אישור ההיטל שאמור להיות מושת על כל צרכני המים בארץ. כן הובעה תקווה, שצרכני המים הביתיים והתעשייתיים יצטרפו למאבק למניעת ההיטל.

חזרה לפרשת קסטנר בהקרנה חגיגית בסינמטק הישראלי הוקרנה אתמול לראשונה סידרה של הטלוויזיה הישראלית, "משפט קסטנר", שתוקרן ב־3 פרקים. בתמונה - יונה אליאן ואורי ברבש (צילום: פלאש 90)

דיון במשרד העבודה בעדכון הקורסים המקצועיים לעולים

□ עליזה חטואל

"על האגף להכשרה מקצועית במשרד העבודה והרווחה להתרכז בפעילותו בשנה הקרובה, בעיקר בצעירים, נשים חיילים ועולים חדשים. זאת, במגמה למצוא מקצועות אמיתיים בהתאם לצרכי המשק ודרישותיו האקטואליות" – אמרה השרה אורה נמיר במהלך דיון שיזמה שלשום בלשכתה, על תפקודו של האגף להכשרה מקצועית וכוח אדם, שלפני כשלושה חודשים מונה לו מנהל חדש, ד"ר שמעון עמר.

השרה הבהירה, כי יש לשנות את הדימוי השלילי שהיה שהיה לאגף בשנים האחרונות, כאילו הוא משלם דמי אבטלה ב', באמצעות קיום של קורסים מיותרים ומיושנים, שלמשק כבר אין צורך בהם. היא תבעה כי האגף יבחן את צורכי המשק לקורסים באמצעות מכוני מחקר פרטיים, המתמחים בנושא זה, ויממש את את הממצאים כדי שמקורות המימון מטעם המשרד יהיו בעתיד עבור מקצועות נדרשים במשק.

נמיר דיברה על הצורך בסיוע לעולים החרשים להיקלט בקורסים מתאימים, להקצות לכך עובד מומחה שידאג לשיבוצם בקורסים להכשרה ויפקח על הכדאיות בלימודיהם. "מבלי להתייחס לפולמוס שהתעורר סביב העלייה מחבר המדינות, אני טוענת שטמונה בעלייה זו ברכה לתעסוקה. יש בקרבה כוח יצרני שמסוגל למשוך עוד עולים לישראל."

ירידה של 42 אחוז במקרי ההידבקות בקדחת מלטה

□ יוסף גלילי

עם סיום השנה הראשונה למבצע הדברת מחלת הברוצלוזיס (קדחת מלטה) בצאן התברר כי חלה ירידה של כ־42 אחוז במספר בני האדם שחלו במחלה. ב־9 החודשים הראשונים של השנה חלו 165 בני אדם לעומת 281 בני אדם בתקופה מקבילה אשתקד. מנהל השירותים הווטרינריים, פרופ' ארנון שמשוני, מסר שבמהלך המבצע נערכו בדיקות דם ב־40 אלף כבשים ועיזים, מהן נשחטו כ־5,000, שהתגלו נגועות. משרד החקלאות גייס 11 רופאים וטרינריים עולים חדשים שהתמחו בפעולות דומות במדינות הגוש המזרחי.

מאז 1984 חלו בישראל כ־2,500 בני אדם, חלקם נשארו נכים ונרשמו גם מקרי מוות. המחלה נפוצה בעיקר במגזר הערבי וההידבקות בה היא כתוצאה מאכילת חלב וגבינות צאן ממקור בלתי ידוע, בלא שהתוצרת עברה עיקור.

רק 300 יהודים נשארו בסוריה מאז הותרה יציאתם

קהיר, (ע"צ). רק 300 יהודים נשארו בסוריה לאחר החלטת דמשק לאפשר להם יציאה חופשית באפריל 1992, אמר אתמול אחד מראשי הקהילה היהודית בסוריה, יוסף ג'אג'אטי, בראיון לעיתון אל־חיאת.

ג'אג'אטי אמר, כי מתוך 3,400 היהודים שהתגוררו בסוריה ב־1991, רק 300 נשארו במדינה. הוא ציין כי גם הרב הראשי אברהם חמרה החליט לעבור לארצות הברית, כדי לטפל בקהילה היהודית הסורית שם. כן הביע תקווה לכינון השלום במזרח התיכון, "על בסיס החזרת רמת הגולן לבעליה האמיתיים".

הבהרה

דובר מפ"ם, יוסי גוית, מבקש להבהיר כי בידיעה שפורסמה אתמול, על פגישתו של ערפאת עם משלחת מפ"ם, יוחסו לערפאת דברים שאינם מדויקים בנושאי עירק וכוויית. ערפאת אמר את הדברים הבאים: "צעדים אלה הם במסגרת המאמצים שעושה עירק, כדי להסיר את המצור שממנו סובל העם העירקי מזה מספר שנים".

רז היימן ממשתתפי הראלי שב לארץ לאחר 4 ימי היעדרות

(ע). רוכב האופנוע במירוץ ראלי הפרעונים, רז היימן, שב אתמול לארץ דרך מסוף הגבול בטאבה, לאחר שעקבותיו נעלמו במשך 4 ימים. רז מסר, כי מיום חמישי נותר במדבר ללא דלק ומים כתוצאה מסטייה מנתיב המירוץ. "אחרי 20 ק"מ הבנו אני, אבי קרשאי ואייל ירושלמי כי סטינו מנתיב המירוץ. החלטנו להיפרד, ואני בחרתי בנתיב שנראה לי הכי נכון, כדי לחזור לנתיב המירוץ. אחרי 40 ק"מ של רכיבה, בנסיון לחצות רכס גבוה, אזל הדלק באופנוע ונאלצתי להישאר כל הלילה וכל יום המחרת ליד האופנוע, בתקווה שימצאו אותי. כעבור יום וחצי החלטתי ללכת ברגל לכיוון סואץ", סיפר.

רז היימן סיפר, כי הלך 40 ק"מ והגיע לסואץ למלון 'הבית הירוק', משם התקשר לביתו, ומסר כי הוא בריא ושלם.

ביום ראשון בשעות הצהריים נכנסו לסיני שני ג'יפים של נאות הכיכר עם צוות חיפוש מישראל, כדי להתחקות אחרי עקבותיו של רז היימן, עד שהתקבלה הידיעה שהוא נמצא בסואץ. במשך ליל יום ראשון איבטח הצוות את רז היימן והביאו אתמול למסוף הגבול בטאבה. הפגישה עם המשפחה היתה מרגשת ביותר. אביו, שלאחרונה לקה בהתקף לב, אמר: "האמת היא כי סמכתי על רז והייתי משוכנע שנשמע ממנו בהקדם".

10 אחוז מהמאושפזים בבתיה"ח לחולי נפש יכולים להיקלט בקהילה

(ע). שר הבריאות, אפרים סנה, אמר אתמול כי בדיקת משרד הבריאות במוסדות לחולי נפש בישראל העלתה כי עשרה אחוז מהם יכולים להיקלט בקהילה ולצאת ממוסד סגור. "על הציבור לגלות פתיחות והבנה כלפי חולי הנפש בקהילה. לאפשר להם להיקלט בהבנה רבה יותר ובנכונות לחיות לצד החריג" – אמר השר בעת ביקור בבית החולים הפסיכיאטרי "גהה" בפתח־תקווה, במסגרת יום בריאות הנפש הבינלאומי שצוין אתמול.

השר הודיע, כי במהלך השנה הקרובה יכונן משרד הבריאות, בשיתוף עמותת 'אנוש' 12 הוסטלים ברחבי הארץ (180 מיטות) שיאפשרו לחולי נפש להיקלט במסגרות פתוחות ולצאת מהמוסד הסגור, המטיל בהם תווית חברתית שקשה להיגמל ממנה.

השר הדגיש, כי בישראל חלה התקדמות רבה בעשר השנים האחרונות בתחום הטיפול בבעיות פסיכיאטריה ומחלות נפש ומסגרות לטיפול ראשוני ושיתוף גורמי רווחה, איפשרו מתן סיוע ללא אישפוז.

הטיפול הממוצע בישראל התקצר בשנים האחרונות ועומד היום על 50 ימי אישפוז פעיל. 40 אחוז מהמאושפזים בבתי חולים פסיכיאטריים מאושפזים באופן חד פעמי. שיעור המיטות באישפוז זה הוא 1.3 ל־1,000 נפש, בעוד שבתחילת העשור שיעור המיטות לאישפוז היה 2.4 ל־1,000 נפש.

השר ציין עוד, כי מחלות נפש וצורות קלות יותר של הפרעות בהתנהגות ומצוקה נפשית משפיעות על 15־20 אחוז מהאוכלוסיה והטיפול בהן ניתן במרפאות בריאות הנפש, במחלקות פסיכיאטריות וגם בבתי חולים כלליים.

פרופ' שמואל טיאנו, מנהל בית חולים גהה שסייר עם השר בבית החולים, הציג בפניו את הגן הטיפולי של בית החולים, המאפשר היום איתור מוקדם וטיפול בגיל הרך של הפרעות התנהגות. טיפול כזה אכן מסייע לילדים להיקלט ולהשתלב בשלב מאוחר יותר במסגרות לימוד רגילות ולא במסגרות החינוך המיוחד.

ועדת החוקה החלה לדון בהצעה לתיקון חוק האזנות סתר

□ בצלאל עמיקם

בשנה האחרונה נפתחו כמה עשרות תיקים כנגד מבצעי האזנות סתר. עם זאת, לדעת המשטרה זהו קצה הקרחון והשימוש בהאזנות סתר שלא כדין נפוץ הרבה יותר – כך אמר אתמול היועץ המשפטי של משטרת ישראל, תנ"צ יוסי סיטבון בוועדת החוקה, חוק ומשפט, שהחלה בדיוניה בהצעת החוק הממשלתית ובהצעות החוק הפרטיות לתיקון חוק אזנות סתר.

הוועדה אישרה לקריאה ראשונה את הצעות החוק הפרטיות שהוגשו בנושא זה, האחת של הח"כים אלי דיין ואברהם בורג, הקובעת כי איסור האזנת הסתר יחול גם על סלאפון, ובנוסף קובעת החמרה בעונשים של מבצעי האזנת סתר שלא כדין, ומציעה לשלול לצמיתות את רשיונו של חוקר פרטי שהורשע בעבירה זו.

באשר להצעת החוק הממשלתית, הסבירה נציגת משרד המשפטים, עו"ד דליה דורון, כי ההתפתחות הטכנולוגית בתחום התקשורת טומנת סכנות לסוד שיחו של אדם ולפרטיותו. הצעת החוק הממשלתית כוללת עדכון הגדרות בחוק, ביניהן של המונח שיחה, כך שייכללו בו כל אמצעי התקשורת והטלקומוניקציה. כן מוצע להחמיר את העונשים ולהעמידם על חמש שנות מאסר.

עוד מוצע, כי חוקר פרטי שהורשע בעבירה על חוק זה, יוכל בית המשפט, בנוסף לעונש המאסר, לשלול ממנו את רשיונו לתקופה מסוימת ואף לצמיתות. באשר להאזנות סתר כדין שמבצעת המשטרה, מוצע לאפשר שימוש בהן בחקירות רק באישור נשיא בית משפט מחוזי ורק כאשר חומרת העבירה מצריכה זאת.

באשר להאזנות סתר המותרות על פי החוק למטרת בטחון המדינה ואשר עליהן דווח עד עתה לשר המשפטים, מוצע כי מעתה יועבר דיווח ליועץ המשפטי לממשלה, אשר אינו איש פוליטי. עוד מוצע פרסום שנתי של מספר האזנות סתר שביצעה משטרת ישראל. לעניין זה הציעו חברי הוועדה כי הפרסום יכלול מספר ההאזנות על פי סוגי העבירות. חידוש נוסף בהצעה הוא הסרת האיסור המוחלט הקיים היום בחוק להאזין לעו"ד, רופא, פסיכולוג, או כהן דת. מוצע להתיר האזנה כזו רק במקרה שאותו בעל מקצוע מעורב בפשע או בעבירה שיש בה סכנה לבטחון המדינה.

יו"ר הוועדה, ח"כ דדי צוקר (מרצ) אמר כי תופעת האזנות הסתר הפכה למכת מדינה ויש להילחם בה. האזנות הסתר הפכו היום למכשיר עסקי, לתופעה בתחום המו"לות והתחום הפוליטי. יש לגדוע ולקעקע זאת, ולהעמיד לרשות הממשלה את הכלים הנחוצים ולא רק את המכבש.

יו"ר איגוד משרדי החקירות, אהרון סיוון והיועץ המשפטי, עו"ד יעקב כהן, המייצגים כ־75 משרדי חקירות אמרו כי קיימים כיום כ־180 משרדי חקירות והחוקרים הבודדים העוסקים בהאזנות סתר גרמו ליצירת סטיגמה שלילית על כל החוקרים הפרטיים.

הצעתו של ח"כ שלום תפגע בסטודנטים – מזהיר שר החינוך

□ נעמי ריפתין

"הצעת החוק של ח"כ סילבן שלום לשינוי תנאי הקבלה לאוניברסיטאות תפגע בסטודנטים ובעיקר בחלשים שבהם, ולא תעזור להם לסיים את האוניברסיטה", אמר שר החינוך, אמנון רובינשטיין, שהוזמן לישיבת הנהלת הקואליציה בנושא הצעת החוק של ח"כ סילבן שלום, בדבר פתיחת ההרשמה לשנה ראשונה באוניברסיטה לכל המעונין.

לדברי רובינשטיין, ההצעה תשיג את המטרה ההפוכה, משום שהיא לא מגדילה את סך כל המקומות ללימודי תואר ראשון, אלא יוצרת תחרות קשה בשנה הראשונה, שתקשה דווקא על החלשים. השר ציין, שהצעת החוק תאריך את הלימודים בשנה, תוביל לבזבוז משאבים ולהתמרמרות בקרב הסטודנטים שינשרו לאחר השנה הראשונה. לדבריו, כבר השנה גדל מספר הסטודנטים לתואר ראשון בכ־10,500.

דליקה גדולה פרצה ליד קרית מוצקין

(ע). דליקת ענק פרצה אתמול בערב סמוך לקרית מוצקין, בקטע שבין שכונת מוצקין הצעירה למפעל האלומיניום "קליל". הדליקה החלה לאחר שבמקום היתה דליקה קטנה והיא התפשטה בגלל הרוחות והחלה לכלות חורשת אקליפטוסים. שירותי הכיבוי הגיעו למקום עם 9 כבאיות, והחלו בעבודות לכיבוי הדליקה.

בשעת מסירת הידיעה מאיימת האש להגיע לתוך מפעל האלומיניום "קליל".

שוטר ניסה לרצוח את אשתו בירייה והתאבד

ישי פטל פצע קשה בראשה את אשתו כוכבה, ואחר־כך ירה בעצמו

□ נחמן גלבוע, עתי"ם

שוטר משטרת ישראל, ישי פטל (29), ירה ביום ראשון בלילה באשתו כוכבה, והתאבד. האשה נפצעה קשה בראשה, ואושפזה בבית־החולים הדסה עין־כרם בירושלים.

מהמשטרה נמסר, כי נסיון הרצח וההתאבדות נעשו כנראה בשל סכסוך בין בני־הזוג. עוד נמסר מהמשטרה, כי כוכבה פטל מעולם לא התלוננה במשטרה על אלימות או איומים מצד בעלה.

ישי פטל שירת במשטרת חברון, והיה נשוי לכוכבה תשע שנים. לזוג ילד בן 7, שהזעיק את המשטרה יחד עם השכנים לאחר הירי.

לדברי קציני משטרה, הבעל חשד שאשתו בוגדת בו. הוא השיג תדפיס של שיחות הטלפון מביתם, וטען שאשתו בוגדת בו עם אדם שמספרו הופיע בתדירות גבוהה בתדפיס. לטענת הקצינים החל הוויכוח בין בני־הזוג בעקבות תוכנית הטלוויזיה של מני פאר, שעסקה בנושא בגידות.

בלהט הוויכוח ירה הבעל באשתו מאקדחו בביתם, ולאחר מכן יצא למרפסת וירה בעצמו.

הלווייתו של השוטר ישי פטל נערכה אתמול בירושלים. כוכבה פטל מאושפזת עדיין בבית־החולים הדסה עין־כרם, כשהיא פצועה קשה בראשה.

הכל מפלסטיק

תערוכת הפלסטיק הבינלאומית נפתחה אתמול במרכז הירידים בגני התערוכה בתל־אביב. בין המוצרים בתערוכה גם מדבקות ביטחון (בתמונה) המשנות את צבען כשמנסים להסיר אותן, ונחשפות קוד חסוי המגלה כי המדבקה זכתה ל"טיפול" (צילום: חנוך גרויצקי/ישראל סאן)

היום תינתן הכרעת הדין במשפט אסון צאלים ב'

ציפייה דרוכה במטכ"ל □ התייחסות של השופטים לאחריותם של האלופים עמירם לוין ואורי שגיא עשויה להשפיע על סבב המינויים

□ אהרון קליין

היום תינתן הכרעת הדין במשפט צאלים ב'. את ההכרעה יקראו השופטים בפומבי בשעה 12:00 בבית־הדין הצבאי מטכ"ל בקריה בתל־אביב, למעט חלקים שלא יפורסמו מטעמי צנזורה. במשפט צאלים ב' מואשמים סרן א' ורסן ק' בגרימת מוות ברשלנות של חמישה חיילי סיירת מטכ"ל, ופציעתם של שישה נוספים, במסגרת תרגול מבצעי של היחידה. כן הם מואשמים בשימוש בלתי־זהיר בנשק.

במטה הכללי מצפים בדריכות להכרעת הדין, ומחכים לראות אם יתייחסו השופטים גם למידת אחריותם של האלופים אורי שגיא ועמירם לוין הקשורים לפרשה. גורם צבאי בכיר אמר אמש, כי לשופטים אפשרות להתייחס בכל צורה למעורבותם של שני האלופים. לדבריו, אם יצביעו השופטים על מידת האחריות של שני האלופים או של אחד מהם, וימליצו לבדוק מחדש את האפשרות להעמידם לדין, עשוי הדבר להשפיע על מינוים של האלופים לתפקידים אחרים במטה הכללי במסגרת סבב המינויים הקרוב.

כזכור המליץ הפרקליט הצבאי הראשי, תא"ל אילן שיף, על הליך של נזיפה אדמיניסטרטיבית כנגד האלוף עמירם לוין, שהיה ה"פרויקטור" של התרגול המבצעי, וכן על הערה אדמיניסטרטיבית כנגד האלוף אורי שגיא, המשמש כראש אגף המודיעין.

הגורם ציין, כי מבחינה משפטית אין תשובה החלטית לשאלה האם ניתן להעמיד לדין את אחד האלופים או שניהם, גם לאחר שננקט לגביהם הליך של נזיפה והערה אדמיניסטרטיבית.

משפט דרעי – עימות חריף בין הסניגור לעד התביעה אריה נחמקין

(ע). עימות חריף התפתח אתמול במשפטו של אריה דרעי, בין עד התביעה אריה נחמקין לבין סניגורו של דרעי, עו"ד דן אבי־יצחק.

אבי־יצחק ניסה לערער את עדותו של שר החקלאות לשעבר, שלפיה עמותת משתכני הר שמואל קיבלה את האדמות החילופיות מאחר שהוצעו על־ידי ערבי שמכר להם אדמות עם תעודות מזוייפות.

עו"ד אבי־יצחק הביא מסמכים, המוכיחים לטענתו כי משרד השיכון סייע את ייעור האדמות לשמורת טבע, ולכן לא היו יכולים חברי העמותה לבנות על הקרקע שרכשו.

אריה נחמקין דבק בגירסתו, שלפיה הסיבה לחילופי הקרקע היתה תרמית שהתרחשה כשרכשה העמותה את הקרקע. נחמקין אמר לעו"ד אבי־יצחק במהלך הדיון: "מדוע נשאלתי אותה שאלה חמש פעמים, כדי שאתנצל ואגיד ששיקרתי? לא המצאתי את הדברים שאני אומר, ולא הולכתי שולל את ראש הממשלה."

אבי־יצחק טען, כי העובדה שהוחל ברישום 180 דונם מאדמות מורשת בנימין, היא ההוכחה שלא היתה בעיה ברכישת הארמות ולא היו אלה ארמות שנרכשו ללא מסמכים או עם ניירות מזוייפים.

השופטת מרים נאור הזכירה לעד ולסניגור, כי הם עברו את השלב שבו בודקים מי יותר עקשן, וביקשה לנהל דיון יותר ענייני. עו"ד אבי־יצחק נענה לבקשת השופטת, והפסיק לשאול את העד על המסמכים שעליהם נסב הדיון. הוא עבר לקבוצת מסמכים אחרת, אבל המשיך לשאול אותן שאלות בנושא הסיבה לחילופי הקרקע.

המשפט יתחדש ביום רביעי בבוקר, עם המשך החקירה הנגדית על־ידי עו"ד אבי־יצחק.

הרב עידו אלבה ישוחרר בערבות

(ע). שופטת בית־המשפט המחוזי, מיכאלה שידלובסקי־אור, הורתה אתמול לשחרר את הרב עידו אלבה, שנעצר בפרשת מחתרת הימין, בערבות של 10,000 שקלים. השופטת הורתה לחשוד לשהות בבית אחיו בדימונה, ונאסר עליו לקיים קשר עם אנשי קרית־ארבע או עם העדים במשפט.

השופטת קבעה עוד, כי הרב יהיה נתון להשגחת אחיו. היא השהתה את ביצוע החלטתה ב־48 שעות, כדי לאפשר להגיש עליה ערר.

השופטת קבעה, כי על פי חומר הראיות שנמסר לה יש לתביעה הוכחה־לכאורה לאשמתו של הנאשם. באישומים של החזקת נשק ותחמושת אתר בסיסי צבא ישנן עדויות של אלישיב קלר, אורן אדרי ומאיר קורן לאשמתו של הנאשם, ציינה השופטת. באישום החמישי, של שיבוש מהלכי משפט, ישנן עדויות בכתב ידו של הנאשם לאשמתו, הוסיפה.

עוד אמרה השופטת במהלך הדיון, כי הציבור שבקרבו חי הנאשם אינו רואה בו עבריין, אלא מעין גיבור. היא ציינה, כי חוק יסוד כבוד האדם וחירותו קובע שייעשה כל מאמץ למנוע שלילת חירותו של אדם. לדעתה, שחרורו של אלבה בתנאים מגבילים מהווה פשרה ראויה בין זכותו של הנאשם לחירות לבין זכותו של הציבור להגן על עצמו ולהבטיח כי לא ישתבש מהלך המשפט.

יעקב בן־דוד יעיד היום במשפטו של סגן אורן אדרי

(ע). משפטו של סגן אורן אדרי, המואשם בהעברת לבנת חבלה מרשות צה"ל לגורמים חיצוניים, באימון אורחים שלא לצורך מטרה צבאית, במסירת מידע ובהתנהגות שאינה הולמת חייל, יתחדש היום בביה"ד הצבאי של פיקוד מרכז ביפו.

בדיון, שיתנהל בבית־הדין בראשותו של אל"מ מרדכי פלד, יעיד יעקב בן־דוד, שנעצר בחשד למעורבות במחתרת היהודית ושוחרר לאחר חקירה קצרה.

פיצויים לאשה שנפלה באוטובוס וילדה תאומים עם מומים

(ע). בית־המשפט המחוזי בתל־אביב פסק פיצויים של 2,340,164 שקל לצעירה בהריון (26), שנחבלה בשעת נסיעה באוטובוס ונאלצה ללדת את התאומים שברחמה בלידה מוקדמת, עם מומים קשים.

התביעה הוגשה נגד חברת הביטוח "הסנה" ונגד קרנית – קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים. נטען, כי הנהג עצר בחוסר זהירות, והצעירה נפלה בעוצמה על רצפת האוטובוס.

התאומים, כיום בני 5, נולדו במצב קריטי ונשקפה סכנה לחייהם, נטען.

סוחר הזהב וולקן כפר בהונאת ענק של רשויות המס

(ע). סוחר הזהב דוד וולקן, בעליה של חברת "דוממכס", כפר אתמול באשמות נגדו עם פתיחת משפטו בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

וולקן מואשם בהעלמת הכנסות של כ־77 מיליוני שקלים, ובאי תשלום מס עבורן – סך של כ־35 מיליון שקל. כן הוא מואשם בקבלת 15 מיליון שקל במרמה משלטונות מע"מ, באמצעות חשבוניות מס פיקטיביות.

עד התביעה הראשון, יונה זילברמן, סיפק לטענת התביעה את החשבוניות הפיקטיביות לוולקן. העד אמר כי נהג לרכוש מוולקן זהב, ובשנת 82' היה חייב לו כ־300 אלף דולר.

במסגרת הסדר לפירעון החוב סיפק זילברמן לוולקן חשבוניות מס פיקטיביות בהיקף של מיליוני שקלים. זילברמן נידון לא מכבר לארבע שנות מאסר על חלקו בפרשה, וערער על חומרת העונש.

פרקליטו של וולקן, עו"ד אורי רון, הודיע ההכנסות הנטענות על־ידי התביעה קוזזו כנגד הוצאות בשיעורים דומים.

השופט אמנון סטרשנוב דחה את בקשתו של עו"ד רון להתפטר מייצוגו של וולקן בשל חילוקי דעות עם וולקן.

"דיניץ ביקש להחזיר את חובו בתשלומים" – העידה מזכירתו

(ע). מזכירתו לשעבר של שמחה דיניץ, מרלן מוסק, המשיכה להעיד אתמול במשפטו בבית־המשפט המחוזי בירושלים. הסניגור, עו"ד אורי וגמן, התמקד בחקירה הנגדית בשאלה מי הציע שדיניץ יחזיר את חובו לסוכנות בתשלומים. מרלן מוסק אישרה בתשובה לשאלת התובע, כי היוזמה להחזיר את חובו של דיניץ לסוכנות בתשלומים באה מצד יו"ר ההנהלה, שמחה דיניץ עצמו.

עו"ד וגמן שאל את מוסק אם היתה קשורה בדרך כלשהי להתחשבנות בנושא האש"ל לשליחים. היא סיפרה כי הנושא לא היה בתחום עיסוקה. עוד העידה, כי בדרך־כלל היה נהוג לבקש מקדמות אש"ל מלאות לפני נסיעה, עד שעלה חובו של דיניץ לסוכנות. נדב שוקרון פנה אליה בשעתו והציע לה כי ילמד אותה כיצד למלא את טפסי הבקשה לאש"ל. שוקרון הציע לה גם למלא לדיניץ בקשות למקדמות אש"ל חלקיות, וההפרש בין המקדמה המלאה לבין המקדמה החלקית ינוצל כדי לקזז את חובו של דיניץ לסוכנות.

מוסק אמרה כי הביאה את ההצעה של נדב שוקרון לידיעתו של שמחה דיניץ, והוא הסכים לה ברצון.

בהמשך אישרה מוסק, בתשובה לשאלת הסניגור, כי לאחר פנייתו של שוקרון בנוגע לחיובים האישיים בכרטיס האשראי של דיניץ, פנה יו"ר הסוכנות למשלחת הסוכנות בניו־יורק, כדי לקבל אישורים בנוגע לחיובים האישיים בחשבון כרטיס האשראי שלו. דיניץ ביקש לוודא שכל החיובים האישיים שולמו מחשבונו האישי. בעקבות הפנייה נפגשה ראש המשלחת של הסוכנות בצפון אמריקה, אמירה רותן, עם מרלן מוסק בירושלים, במסגרת ביקור "מתוכנן" שלה בארץ. מוסק ורותן עברו ביחד על חשבונותיו של דיניץ בכרטיס האשראי, כדי לברר אילו חיובים נעשו במסגרת חשבון ההוצאות שלו ואילו חיובים הם אישיים.

6.5 שנות מאסר על יבוא 8 ק"ג קוקאין נוזלי מקולומביה

(ע). מרדכי שפיגל (30) מרמת־גן נידון אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב ל־6.5 שנות מאסר, לאחר שהורשע ביבוא כשמונה ק"ג קוקאין נוזלי מקולומביה לישראל, בתוך בקבוקי משקה חריף.

התביעה טענה כי ב־15 במאי השנה הגיע שפיגל ארצה בטיסה מקולומביה, כשבכליו שבעה בקבוקי משקה חריף שנקנו כביכול בחנות הדיוטי־פרי, ואשר הכילו למעשה קוקאין נוזלי.

הבודקים בתחנת הביניים של הטיסה בלונדון חשדו בנאשם, אך לא עיכבו אותו. הם הכניסו בסוד העניין את משטרת ישראל, שציפתה לבואו של הנאשם בנמל התעופה בן־גוריון.

גופת נרקומן נמצאה במכוניתו בתל־אביב

תושב פתח־תקווה אלכסנדר זייצוב (24), המוכר למשטרה כנרקומן, נמצא אתמול בצהריים ללא רוח חיים בתוך מכוניתו ליד חוף הדולפינריום בתל־אביב. אמבולנס שהוזעק למקום קבע את מותו של האיש.

ליד הגופה נמצאו מזרקים, ועל גופו סימני דקירה מחדירת מחטים ובהם חומר החשוד כסם.

נחמן גלבוע

פותחים ערוצים

יו"ר מועצת המנהלים של בזק משה הבא (מימין), המנכ"ל יצחק קאול מנכ"ל מוטורולה חנן אכסף ואיש מוטורולה סמי מצד חותמים על ההסכם להפעלת חברת הפלאפון החדשה.

משרדי הממשלה יפחיתו 3% מעלויות השכר החל בנובמבר

כן נכנסה לתוקפה הוראה שלא לקבל עובדים חדשים

□ אריה דיין

כל משרדי הממשלה נדרשו על ידי משרד האוצר להגיש עד סוף אוקטובר תוכנית מפורטת ליישום החלטת הממשלה המחייבת אותם להפחית בשלושה אחוזים את הוצאות השכר שלהם.

הדרישה נמסרה אתמול למנהלים הכלליים של כל משרדי הממשלה, במהלך ישיבה בהשתתפותם ובהשתתפות מנכ"ל האוצר, אהרון מוגל, נציב שרות המדינה, פרופסור יצחק גל־נור והממונה על השכר באוצר, יוסי קוצ'יק.

בתחילת ספטמבר החליטה הממשלה להפחית בשלושה אחוזים את הוצאות השכר במשרדיה, בגופים מתוקצבים ונתמכים על ידה, כתאגידים שהוקמו על פי חוק ובחברות ממשלתיות לא־עסקיות.

בישיבה אתמול נדון אופן יישום ההחלטה והודגש בה כי הפחתת הוצאות השכר היא באחריותם של המנכ"לים והנהלות המשרדים.

בדיון הובהר עוד, כי להנהלות המשרדים תינתן גמישות מירבית להחליט על אופן ההפחתה, בהתאם לסדרי העדיפויות שייקבעו על ידם ותוך אפשרות לשינוי רכיבי ההפחתה. המגבלה היחידה, נמסר למנכ"לים, היא שסך כל ההפחתה לא יפחת משלושה אחוזים מעלות השכר הנוכחית.

הנהלות המשרדים התבקשו על ידי האוצר לפעול במהלך הצימצומים כדי להתייעל באמצעות ביטול פונקציות כפולות או לא חיוניות.

בישיבה הובהר עוד, כי החל מאתמול ועד לאישור התוכנית הסופית על ידי ועדת המעקב שהוקמה לשם כך, משרדי הממשלה יהיו מנועים מלקבל עובדים חדשים מכל סוג שהוא.

שר החקלאות מאשים את הממשלה בהתייקרות בירקות

השר צור טוען כי האוצר לא סייע בתקופת השפל □ התיר יבוא של עשרת אלפים טונות תפו"א

□ יוסף גלילי

שר החקלאות אמר אתמול, כי המחסור בירקות ועליית המחירים הם תוצאה של מדיניות שגויה של הממשלה. לדבריו, האוצר נמנע מלתמוך במגדלים בתקופה של שפל במחירים ולכן רבים מהם הפסיקו לעבד את שדותיהם.

השר הדגיש שאין בכוונת משרד החקלאות להתיר יבוא ירקות, למעט תפוחי אדמה.

בהחלטת השר נקבע, כי בשלב זה לא ימולאו בקשות ליבוא 16 אלף טונות תפו"א. השר התיר יבוא 10,000 טונות תפו"א ו־1,600 טונות אגסים.

בתוך שלושה חודשים יתאפשר ליבואנים להגיש בקשות נוספות ליבוא לחודשים פברואר־מאי. משרד החקלאות, אמר צור, יתיר בסך הכל יבוא של 20־25 אלף טונות תפו"א ואגסים, בהתאם למחסור.

חברת אגרקסקו מבקשת לרכז את יבוא הפירות באוניותיה. מנכ"ל החברה, שלמה תירוש, פנה למקבלי רשיונות היבוא בהצעה לבצע את היבוא עבורם, תוך שימוש באוניות החברה, ולמכור להם את הפרי בנמל בישראל. לדבריו, הצעה זו תהיה כדאית לחברות מבחינה כלכלית.

משרד החקלאות גיבש קריטריונים ליבוא ירקות מבחינת הגנת הצומח, אף כי אין כוונה להתיר יבוא זה. הקריטריונים גובשו לבקשתו של האוצר, על פי הנחיות השרות ניתן ליבא 9 סוגים של ירקות והם: עגבניה, מלפפון, תפוח ארמה, גזר, שום, בצל צנון, סלק ופלפל.. מנהל המחלקה להסגר ולבקורת, חיים חן, מסר שהיבוא מותר ממדינות בעלות אקלים ממוזג, עם עדיפות למדינות אירופה המערבית.

עד כה התיר משרד החקלאות יבוא של 5,000 טון תפוחי ארמה, שהופנו לציבור שומרי השמיטה. בעקבות עלית המחירים, וכדי למנוע יבוא נוסף, התקיימה ישיבה של משווקי תפוחי ארמה הגדולים במועצת הירקות ובה הוחלט שלא לעלות עוד את מחיר תפוחי האדמה.

הגז הביתי יתייקר ב־7.7%

משרד האוצר אישר שלשום המלצה לייקור מחירי הגז לשימוש ביתי ב־7.7%.

בימים הקרובים יחתמו שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, ושר האוצר, אברהם שוחט, על הצו שיאפשר לחברות הגז להעלות את מחירי הגז לשימוש הביתי.

עליזה חטואל

לאוצר אין סמכות לקבוע שכרם של שופטים

□ אריה דיין

בעקבות פגישתו של הממונה על השכר באוצר יוסי קוצ'יק עם נציגי השופטים המבקשים להעלות את שכרם, פירסם אתמול משרד האוצר הודעה בה הבהיר כי לאוצר ולממונה על השכר אין כל סמכות לקבוע את שכרם של השופטים. מנגנוני העידכון שלו ותוספת השכר הניתנות להם נקבעים, על פי חוק, על ידי הכנסת, כפי שנהוג הדבר לגבי שכרם של נשיא המדינה, השרים וסגניהם, חברי הכנסת, מנכ"לי המשרדים ונגיד בנק ישראל.

"לאור בקשות של השופטים ושל שר המשפטים", נאמר בהודעת האוצר, "נועד לאחרונה הממונה על השכר באוצר, יוסי קוצ'יק עם נציגי השופטים בשתי פגישות בלתי פורמליות.

קוצ'יק חזר והדגיש בפגישות אלו כי אין זה בסמכותו להחליט על מתן תוספות שכר וכי הכתובת לטענותיהם היא הכנסת. למרות זאת, נאות הממונה על השכר להציע פתרונות אפשריים.

שוק ההון

שיעור הריבית הממוצע שנקבע אתמול במכרז על אשראי לצינור, שמעמיד בנק ישראל באמצעות הבנקים, הוא 15.81% (על בסיס שנתי) לעומת 15.74% בשבוע שעבר, ריבית הסגירה של המכרז נקבעה ל־15.70%.

העלות ללקוחות שלקחו אשראי זה מסתכמת בממוצע ב־17.51%.

היקף המכרז אתמול היה 450 מיליוני שקלים והביקוש הסתכם ב־923 מיליוני שקלים.

אריה דיין

חברת בבקוק מעוניינת להשתלב בפרויקטים בישראל

שר התמ"ס מיכה חריש ומנכ"ל משרדו יוסי שניר, נפגשו אתמול עם נציגי בבקוק אנטרפריין, חברה רב־לאומית בבסיסה בצרפת. בפגישה נדונו אפשרויות השקעה בישראל.

מתהדק הסחר בין ישראל לדרום קוריאה

שגריר דרום אפריקה, יונג סור קים נפגש אתמול עם שר התמ"ס מיכה חריש לדיון בסחר הגדל והולך בין שתי המדינות. הסחר בין ישראל ודרום קוריאה הסתכם ב־1993 ב־275 מיליוני דולרים.

•

•

פורסמו הוראות המחייבות את הבנקים לזהות לקוחות

המפקח על הבנקים בבנק ישראל זאב אבלס פרסם הוראות המחייבות את הבנקים לזהות את לקוחותיהם, כולל בעלי השליטה האמיתיים בחשבונות בנקאיים שונים ומבצעי עסקות שלא באמצעות חשבונות בנק.

אריה דיין

ליידנר: הנתונים שפורסמו ביחס להפרטת בנק מזרחי — אינם נכונים

□ בצלאל עמיקם

מנכ"ל נכסים מ.י, גיל ליידנר, הזים אתמול בועדת הכנסת לביקורת המדינה את הפרסומים ביחס לסכומים שהציעו המתחרים במכרז במכירת מניות בנק המזרחי.

ליידנר הודיע כי הנתונים אינם נכונים ושווים כשווי הנייר עליו פורסמו.

לשאלת הח"כים מגן ותיכון מן הליכוד, ביחס למניעי התפטרותו סירב ליידנר להשיב ואמר כי זהו עניין אישי.

עם זאת, ציין, כי יש לו הרהורים ואף חילוקי דעות ביחס להליכי ההפרטה והמתכונת הנכונה למכירת הבנק.

"גורמים עסקיים אינם עומדים בתור לרכוש בנק ולא רק בגלל הצל הארוך שהטילו הבעלים ההסטוריים של הבנקים," אמר ליידנר.

ממתינים למדד ספטמבר

□ כתב "על המשמר"

ירידות השערים בשוק המניות נמשכו אתמול תוך כדי גידול במחזורים. בסיכומו של יום נקבעה במדד מניות ה"משתנים" ירידה של כ־1.3% אחוזים לרמה של 180.25 נקודות ובמדד מניות המעו"ף נקבעה ירידה של 1.2% והוא ניצב על 182.5 נקודות. מחזור העיסקות במניות גדל לכ־168 מיליון שקל.

המסחר נפתח עם עודף היצע של כ־140 מיליון שקל. תוך כדי המסחר נקבעו ירידות של כ־2%, אך לקראת סיום המסחר, כשמדד ה"משתנים" ירד אל מתחת ל־180 הנקודות, הראו גופים גדולים יותר נכונות לקלוט היצעים ובכך מיתנו את הירידות.

ובכל זאת, דיסקונט השקעות ירדה באחוז במחזור של כ־7 מיליון שקל, כור ירדה ב־2.25%, בזק ב־2.5% ואי.די.בי. אחזקות באחת. לעומתן, בטבע היתה עליה של רבע אחוזים ובת.א.ת. ובכטרוכימים היו עליות של יותר מ־5%.

בסקטור הכר"מ נמשכו הירידות החדות, במחזור פעילות נמוך. ביותר מ־70 ני"ע בכר"מ נקבע שער "מוכרים בלבד".

באג"ח המדדיות היו עליות קלות, אולי כחלק מהציפיות לעליה גבוהה במדד ספטמבר. גם בצמודי המט"ח היו עליות קלות, ייתכן מציפיות לתיקון שער הדולר.

השוק הבינלאומי

(הנתונים נכונים לשעה 20.00 שעון ישראל)

שערי המטבעות העיקריים ביחס לדולר

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי יומי
ליש"ט*	1.5819	1.5878	1.5863	-0.0005
מרק	1.5424	1.5521	1.5446	-0.0037
פרנק שווייצרי	1.2796	1.2860	1.2808	-0.0012
פרנק צרפתי	5.2739	5.3040	5.2775	-0.0080
ין יפני	100.25	100.80	100.41	-0.2400

* השער בדולרים

מחירי סחורות

	נמוך	גבוה	סגירה	שינוי יומי	
סוכר מזוקק ליברה	12.38	12.44	12.40	-0.07	(סנטים)
קפה (ליברה)	195.50	182.85	183.75	-9.15	(סנטים)
קקאו (טונה)	930.00	934.00	943.00	-1.00	(דולר)
כותנה (ליברה)	67.00	68.25	66.65	-0.73	(סנט)
מיץ תפוזים (ליברה)	90.90	91.05	92.90	-0.05	(סנט)
חיטה (בושל)	409.25	414.50	410.75	-1.50	(סנט)
תירס (בושל)	213.25	214.00	214.00	-0.25	(סנט)
סויה (בושל)	526.75	530.75	530.00	+2.75	(סנט)
נפט חימום (גלון)	50.50	51.30	50.60	+0.17	(סנט)
נפט קל (סקס בחבית)	18.27	18.32	18.67	-0.08	(דולר)
נפט ברנט (חבית)	16.83	17.25	16.94	+1.00	(דולר)
זהב (אונקיה)	390.30	390.80	392.65	-0.20	(דולר)
כסף (אונקיה)	5.5700	5.6500	5.6000	-0.01	(דולר)
פלטינה (אונקיה)	418.00	424.00	420.70	-2.80	(דולר)
נחושת (ליברה)			114.55	-0.10	(סנטים)
עופרת (טונה)			633.00	+1.00	(דולר)
אלומיניום (טונה)			1,631.00	+1.00	(דולר)
אבץ (טונה)			1,041.00	-5.00	(דולר)
ניקל (טונה)			6,575.00	-120.00	(דולר)

מדדי המניות

	נמוך	גבוה	אחרון	שינוי יומי
ניו יורק (דאו ג'ונס)	3,797.43	3,816.61	3,812.23	+14.80
לונדון (אם אי 100)	3,009.70	3,032.40	3,032.30	+33.60
פרנקפורט (דאקס)			1,960.59	-0.44
טוקיו (ניקיי)			19,744.70	–
הונג קונג (האנג סנג)			9,248.40	-36.48

הנתונים נמסרו באדיבות חברת קומסטוק טריידינג בע"מ
סוחרים מורשים בחוזים עתידיים אופציות ופירות ערך. טל 244063־02
פקס 244676־02. בסניף תל אביב 5788828־03, פקס 5788890־03

מטבע חוץ בנק הפועלים — 10.10.94

	היחידה	בנקונים: קניה	בנקונים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל המטבעות	1			3.3453	3.3926	3.3712
דולר אמריקני	1	2.95	3.09	2.9960	3.0383	3.0200
מרק גרמני	1	1.91	2.00	1.9347	1.9621	1.9482
לירה שטרלינג	1	4.69	4.90	4.7486	4.8156	4.7835
פרנק צרפתי	1	0.55	0.58	0.5656	0.5737	0.5705
ין יפאני	100	2.93	3.07	2.9799	3.0220	3.0044
גילדן הולנדי	1	1.70	1.78	1.7278	1.7522	1.7403
פרנק שווצרי	1	2.31	2.41	2.3360	2.3690	2.3528
כתר שבדי	1	0.40	0.42	0.4067	0.4125	0.4091
כתר נורבגי	1	0.44	0.46	0.4445	0.4509	0.4481
כתר דני	1	0.48	510	0.4940	0.5010	0.4979
מרק פיני	1	0.62	0.65	0.6290	0.6380	0.6339
דולר קנדי	1	2.19	2.29	2.2225	2.2539	2.2421
דולר אוסטרלי	1	2.14	2.30	2.2130	2.2442	2.2304
ראנד דר' אפריקאי	1	0.60	0.85	0.8377	0.8496	0.8444
פרנק בלגי	10	0.92	0.97	0.9399	0.9532	0.9469
שילינג אוסטרי	10	2.70	2.83	2.7435	2.7823	2.7681
לירה איטלקית	1.000	1.86	1.98	1.9015	1.9284	1.9159

ראש הכת הצבאית של האיטי גנרל סדראס — התפטר

בטקס קצר העביר השליט הצבאי את הפיקוד על הצבא לגנרל ז'אן־קלוד דופרוואל □ האמריקנים צופים שסדראס יעזוב את האי בקרוב

גנרל ראול סדראס – סוף הדרך. מאחוריו: גנרל יו שלטון, המתאם בין יחידות ארה"ב במוצבות בהאיטי לאישי הכת הצבאית המודחת (צילום: איי.פי)

פורט או פרינס, (ע"ר, איי.פי). ראש הכת הצבאית של האיטי, גנרל ראול סדראס, אמר אתמול כי הוא מתפטר ועוזב את המדינה.

בהתפטרותו של סדראס נסללה הדרך לשובו השבוע של הנשיא הגולה ז'אן־ברטראן אריסטיד.

"החלטתי לעזוב את המדינה כדי שנוכחותי לא תלווה פעולות טרור," אמר גנרל סדראס דקות אחדות לאחר התפטרותו, "העתיד עשוי להיראות קודר ואולם יש אור בקצה המנהרה וכדאי להמתין לתקופה מאושרת יותר מבחינה מדינית וכלכלית," אמר הדיקטטור המודח לנאמניו.

דבריו של סדראס נאמרו בטקס קצר בבסיס צבאי בהאיטי, שבמהלכו מסר הגנרל את הפיקוד הצבאי לגנרל ז'אן־קלוד דופרוואל.

גם טקס קצר זה לא עבר ללא הפגנות. מחוץ לבסיס הצבאי ניצבו כאלף מפגינים שצעקו "אריסטיד או מוות!" בשמיים ממעל ריחפו אותה עת שני הליקופטרים של צבא ארצות־הברית, שפיקחו על המתרחש.

לאחר הטקס אמרו כמה פקידים אמריקניים, כי הם צופים שסדראס יעזוב את האי ב"עתיד הקרוב ביותר", וכי נוכחותו עשויה לגרום לאי־שקט ולהתפרעויות.

עיתוני אוסטריה משבחים התחזקות הימין הפופוליסטי

למרות הנגיסה במפלגתו יוכל קנצלר וראניצקי להרכיב ממשלה בראשות הסוציאל־דמוקרטים

וינה, (ע"ר). אוסטריה רשאית לצפות לערכות פוליטי בריא יותר בעקבות המכה שהנחית הבוחר על הקואליציה ששלטה במדינה שנים רבות – הרגישו אתמול עיתוני וינה.

במאמרים ראשיים מרגישים העתונים, כי הקואליציה בראשותם של הסוציאל־דמוקרט פרנץ וראניצקי והשמרן ארהארד בוסק, הוכתה מכה קשה בבחירות הכלליות ויתכן ולא תתאושש משך כמה שנים.

העיתונים מציינים עם זאת, כי חיסולו של הרוב הגדול של שני שליש שהיה לאופוזיציה בפרלמנט, משמעותו שהיא לא תוכל יותר להתעלם מעמדות האופוזיציה בקשר לחקיקה הראשית בעקבות המהלומה שהנחית ציבור הבוחרים על שביעות הרצון הממשלתית.

מפלגת החופש הקיצונית־ימנית, הירוקים שמשמאל והפורום הליברלי שבמרכז, כולם התחזקו בבחירות ויהיו להם יותר מושבים בפרלמנט. אף אחת ממפלגות אלה אינה מוכנה להצטרף לממשלה כיום. הם מעריפים להמשיך באופוזיציה.

התוצאה משאירה את הקואליציה עם רוב קצוץ שירד מ־138 ל־118 מושבים ווראניצקי נאלץ היה להודות כי היתה זו "מפלה מרה".

הקנצלר, שעדיין עומד בראש המפלגה החזקה ביותר באוסטריה, מצפה להזמנה מן הנשיא תומאס קלסטיל להרכיב ממשלה חדשה.

מנהיג מפלגת החופש יורג היידר, המאשים את הזרים שבאו לאוסטריה בעלייה בפשיעה ודורש לשים קץ מיידי להגירה, הוא הזוכה הגדול בבחירות הוא הגדיל את חלקו מ־16.6% בבחירות ב־1990 ל־22.6% כיום.

יחד עם זאת, הזכיר העתון "די פרסה" להיידר, כי "עדיין ארוכה הדרך מ־23% עד בחירתו לתפקיד הקנצלר".

שני רופאים אמריקנים זכו במשותף בפרס נובל לרפואה

גילו את קבוצת הפרוטאינים G הממלאת תפקיד בהעברת אותות בתוך התאים

שטוקהולם, (ע"צ). פרס נובל לרפואה לשנת 1994 הוענק ביום שני בשטוקהולם, במשותף לחוקרים האמריקנים אלפרד גילמן ומרטין רודבל, על גילוי הפרוטאינים G ותפקידם בהעברת אותות בתוך התאים.

אלפרד גילמן, שנולד ב־1941 בניו האוון, קונטיקט, הוא ראש המחלקה לפרמקולוגיה באוניברסיטה בדאלאס טקסאס.

מרטין רודבל, יליד 1925, הוא מרצה במכון הלאומי למדעי הבריאות ואיכות הסביבה בצפון קרוליינה.

חבר השופטים השוודי נימק את החלטתו בכך ש"זה זמן רב יודעים כיצד מתקשרים התאים שבגופנו ביניהם באמצעות הורמונים ומתווכים כימיים אחרים. בניגוד לכך, הידע בנושא העברתם של אותות בתוך התא היה מוגבל למדי, עד לגילויים של אלפרד גילמן ומרטין רודבל".

הזוכים יקבלו את הפרס בטקס רשמי שייערך בשטוקהולם ב־10 בדצמבר, יום השנה למותו של אלפרד נובל ב־1896. הם יתחלקו בפרס בסך 7 מיליון כתרים שוודים (כ־950 אלף דולר).

ארה"ב — שיאנית הנובל

עם הענקת הפרס השנה, עומדת ארה"ב לבדה בראש רשימת זוכי פרס הנובל, עם 73 זוכי פרס, ומקדימה את בריטניה (22), גרמניה (14), צרפת (8), שוודיה (7), שווייץ (5) ואת אוסטריה ובלגיה (4).

גם אשתקד הוענק פרס נובל לרפואה לשני חוקרים אמריקנים – ריצ'ארד רוברטס ופיליפ שארפ.

אזרח צרפתי נורה למוות באלזיריה בידי קנאים

ההרוג הוא הצרפתי השני שנרצח השבוע בפעולות טרור של קיצוני האיסלם במדינה

פריס, (ע"צ). אזרח צרפתי תושב אלג'יר נורה אתמול למוות.

רוז'ה מרל, בן 62, התגורר באלג'יריה ב־20 השנים האחרונות. הוא נורה למוות בדרכו לעבודה ברובע חוד סמאר, בבירה אלג'יר.

דובר משרד החוץ, רישאר רוקה, אמר כי ממשלת צרפת קראה לכל אזרחיה שנוכחותם אינה חיונית באלג'יריה, לשוב לצרפת.

בשבת התגלתה גופתו של מהנדס צרפתי, ז'אן פייר מאנייר, בן 59, שחי שנים ארוכות באלג'יר, שישה ימים לאחר שנחטף.

הקיץ הבא יהיה חם

בתצוגה שנערכה בלונדון הוכיחה תעשיית האופנה היפנית בדגמים של מיצ'יקו קושינו, כי קיץ 1995 יהיה חם — לפחות מבחינת הביגוד (צילום: איי.פי)

דאגה ביבשת אוסטרליה מפני התגברות "אפקט החממה"

השר האוסטרלי לאיכות הסביבה קורא לשיתוף פעולה במאבק נגד התחממות האטמוספרה □ הטמפטורה הממוצעת עלתה בחצי מעלה ב־40 השנה האחרונות

ולינגטון, (ע"ר). שר איכות הסביבה האוסטרלי ג'ון פוקנר אמר אתמול, כי שום מדינה אינה רשאית לדחות פעולות נגד ההתחממות הגלובאלית לאחר שמידע שפירסמו המדענים באחרונה מוכיח, כי הטמפרטורות בדרום־מערב האוקינוס השקט עלו בחצי מעלה ב־40 השנים האחרונות.

בהופיעו בוועידה בינ"ל לאיכות הסביבה בניו־זילנד אמר השר האוסטרלי: "שום מדינה אינה יכולה יותר להימנע מפעולה למניעת החימום הגובר והולך של הטמוספירה העולמית ואנו חייבים למצוא לבעייה זו פתרונות מהירים. אם נחכה עד שנדע במהירות מהי מידת הנזק המדוייקת של השינויים במזג־האוויר, זה עשוי להיות מאוחר מדי".

מדענים מסרו בוועידה, כי הטמפרטורה באטמוספירה בדרום־מערב האוקינוס השקט התחממה ב־0.4־0.6 מעלות צלזיוס מ־1951. העלייה החזקה ביותר בטמפרטורה החלה ב־1975. רמת פני הים עלתה באותה תקופה בקצב של 2 מילימטר לשנה.

"איזור זה בעולם לקה בהתחממות הגדולה ביותר מכל איזור אחר" אמר ג'ים סלינג'ר, ממכון חקר המים והאטמוספירה של ניו־זילנד.

ארגוני איכות הסביבה כמו "גרינפיס", הזהירו זה מכבר על היווצרותה של "מצבת אקלים". הטענה היא ששינויים קיצוניים במזג־האוויר, וביחוד עצירת הגשמים והבצורת עולים בקנה אחד עם הסימנים הראשונים של "השפעת החממה", תופעה שנוצרה בידי האדם בעידן המודרני על ידי בעירת דלקים נוזלים.

המדען האוסטרלי נביל ניקולס אמר, כי בעוד "הגאזים של תופעת החממה" כמו פחמן דו־חמצני, הם החשודים העיקריים בגרימת ההתחממות הגלובאלית. עדיין קשה לקבוע זאת בצורה נחרצת.

"התוצאה היא שאנו עדיין רחוקים חמש עד עשר שנים מכדי לקבוע זאת בוודאות", אמר.

המשכים

עירק הודיעה

המשך מעמוד ראשון

לניו יורק מעט לאחר שראשוני החיילים האמריקאים נחתו בכוויית.

אם פריסתם המחודשת של כוחות המשמר הרפובליקני העירקי רחוק מהגבול הכוויתי אכן תאושר, ארה"ב שאיימה בפעולת מנע נגד עירק, תראה בכך ללא ספק, אישור להחלטת נסיגה סופית. אתמול בבוקר הדגיש שר ההגנה האמריקאי ויליאם פרי, כי פריסת הכוחות העירקיים לאורך הגבול זהה כמעט לחלוטין לפריסה שקדמה לפלישה לכוויית ב־1990. "אי לכך, יש להניח שזה מה שעלה בראשו של סדאם", אמר פרי בראיון לרשת הטלוויזיה אי.בי.סי.

להערכת משרד ההגנה האמריקאי, התקבצו ליד הגבול העירקי־כוויתי כל יחידות העילית של הצבא. "בסך הכל, עם סיום כינוס הצבא העירקי לאורך הגבול, יהיו שם קרוב ל־80 אלף חיילים", העריך פרי. האמריקאים היו אמורים להגיע לקראת אתמול בערב לכוח בן 200 מטוסים באיזור, אליו יצטרפו כ־20 אלף חיילים שיצאו בדרכם לכוויית.

פרי ציין כי ארה"ב אינה מתכוונת להשאיר את חייליה לתקופה בלתי מוגבלת בכוויית וכתוצאה מכך לא תמתין בהכרח שחיילי סאדאם חוסיין יחצו את הגבול, כדי להגיב.

נשיא ארה"ב ביל קלינטון, ביטל סיור פוליטי שעמד להתחיל אתמול, כדי שיוכל להתמקד בבעיות בעירק, ובכיר בבית הלבן אמר כי פריסת הכוחות בכוויית תימשך, למרות הודעות עירק על נסיגת כוחותיה מאיזור הגבול.

כוח חלוץ של חיילים אמריקאים, המונה כ־500 חיילים, נחת אתמול בנמל התעופה הבינלאומי של כוויית. חיילים אלה הם חלק מכוח של כ־36 אלף חיילים שארה"ב החליטה להציב בימים הקרובים באיזור המפרץ.

ממשלת כוויית אמרה אתמול, כי היא דורשת הוכחות מוחשיות להודעת עירק על נסיגת כוחותיה מאיזור הגבול. "נאמין לדבר רק כשנראה אותו", אמר שר ההסברה השייח' סעוד נאסר אל סאבאח, בראיון לרשת הטלוויזיה סי־אן־אן. "רק שמענו את הודעת הנסיגה העירקית, אולם עד כה לא ראינו דבר בשטח", אמר שר ההגנה אחמד חאמוד אל סאבאח, בראיון ששודר בטלוויזיה הכוויתית.

כתבתנו מאיילי שחר מוסרת, כי מזכיר המדינה האמריקאי ששהה אתמול בארץ, שיגר מסר ברור לשליט עירק, סאדאם חוסיין. לאחר פגישתו עם ראש הממשלה יצחק רבין, אמר כריסטופר כי ארה"ב לא תניח לסאדאם חוסיין לאיים, ואם הוא חושב שהדבר יביא להסרת הסנקציות או הקלות בסנקציות הוא טועה. ארה"ב נחושה בדעתה לכפות על העירקים לכבד הסכמים בינלאומיים, ומי שחושב שאנו מוגבלים בתגובותינו בגלל מעורבותנו בהאיטי – טועה, הדגיש כריסטופר.

בשיחותיו בירושלים, שהתקיימו לפני הודעת שגריר עירק באו"ם על החלטת עירק להסיג את כוחותיה מכוויית, דובר על מכלול ההיבטים הקשורים באפשרות שיתלקח עימות בין ארה"ב לעירק, מצב שעלול להביא למעורבות מדינות נוספות, כולל ישראל.

כתבנו מנחם ענבארי מציין, כי גם הפלסטינים הצטרפו למתנגדי המהלך של סאדאם חוסיין. אתמול אמר שר התכנון הפלסטיני, נביל שעת', כי הפלסטינים שואפים לכינון שלום אמיתי במפרץ, שהוא תנאי הכרחי למהלכי השלום במזרח התיכון.

השלום האמיתי פירושו שמירת האינטרסים של כוויית ובטחונה, והחזרת עירק למצב נורמלי, אמר. דברים אלה שונים באופן מהותי מעמדת אש"ף לפני 4 שנים. כזכור, אמר אז ערפאת כי הפלסטינים נמצאים בשוחה אחת עם סאדאם חוסיין. את דברי שעת' הביא אתמול היומון המזרח ירושלמי אינהאר.

בתוך כך, הודיעה אתמול תורכיה כי לא תעמיד את בסיס התעופה אינג'רליק לרשות כוחות הברית, אם יחליטו לתקוף את עירק.

כתבנו מעיר, כי תורכיה ניסתה לשכנע את ארה"ב להסיר את העיצומים מעל עירק, והיא עצמה חתמה עם עירק הסכם מסחרי לפני זמן קצר.

כתבתנו בבון, ורדינה זולר, מוסרת כי ממשלת גרמניה הזהירה אתמול את עירק מפני פתיחת חזית מלחמתית ופלישה לכוויית. בישיבתה השבועית של ממשלת בון, היא הפנתה קריאה לממשלת עירק לנקוט בכל האמצעים כדי למנוע מתיחות באיזור.

דובר הממשלה, דיטר פוגל, תבע מהעירקים לסגת לאלתר עם כוחותיהם הצבאיים מגבול כוויית. במקביל, קרא שר החוץ הגרמני, קלאוס קינקל, לסאדאם חוסיין לשתף פעולה עם הוועדה המיוחדת של האו"ם, שתפקידה לבחון את צעדיה של עירק ולפקח על מתחם הנשק הבלתי קונבנציונלי, שהיא מבקשת לייצר.

בסוף השבוע שלח קינקל שדר מיוחד לעירק באמצעות איש עסקים עירקי שזימן אליו למשרדו ובו היפנה קריאה לסאדאם חוסיין, להימנע מעימות. [illegible] העלול להוביל למלחמה.

סערות ברקים

המשך מעמוד ראשון

סופות ברקים ורעמים, מלוות סופות חול וסופות גשמים עזים, פקדו אתמול את הנגב והערבה. קטע מכביש שדה בוקר־מצפה רמון נסגר לתנועת כלי רכב, לאחר שנסחף במי שטפונות. משעות הבוקר היו מטרים בודדים בכל רחבי הנגב. בשעות אחר הצהריים פקדו את הנגב והערבה סופות חול עזות, ומדי פעם טפטף גשם קל. לפנות ערב הפכו הגשמים לסערות ברקים ורעמים.

באיזור העיר העתיקה עבדת הציף נחל צין את הכביש ומפלס המים בכביש הגיע לכ־75 סנטימטרים. גם ליד כלא נפחה היו סערות גשמים ובאיזור שדה בוקר התעופפו בסערה אוהלים של בני השבט הבדואי אבו ג'לידן. איש לא נפגע, אך אחדים מהם נסחפו במים הגועשים והצליחו להיחלץ מתוכם. אנשי יחידת החילוץ מבית ספר שדה בוקר ושוטרים מרימונה סייעו לבדואים להתארגן מחדש, אחרי שאוהלים שלהם התעופפו ברוח.

בנחלים געשו מי שטפונות וקטע כביש נסחף במים השוצפים בין שדה בוקר למצפה רמון. הכביש נסגר לתנועה ועובדי מע"ץ הגיעו למקום והחלו בעבודות שיפוץ הכביש, כדי לאפשר דרכו תנועת כלי רכב לאילת. התנועה לאילת המשיכה להתנהל בכביש הערבה.

הסערות העזות גרמו לנפילת עצים בערים וביישובים אחרים בנגב. עובדי חברת החשמל הוזעקו פעמים רבות לתקן קווי מתח, שנפגעו מנפילת ענפים שנשברו ומנפילת עצים.

אתמול אחר הצהריים החלו לרדת גשמים לאורך כביש הערבה ובעיר אילת. מהשירות המטאורולוגי נמסר, כי קיימת אפשרות לשטפונות בוואדיות ובמקומות נמוכים.

ממשטרת התנועה נמסר, כי על הכביש, באיזור החי בר דרומית מיטבתה, זורמים מים, והנסיעה מסוכנת. הנהגים התבקשו להגביר את עירנותם בשל הכביש הרטוב והחשש לשטפונות. במקרה של שיטפון בכביש הערבה, יש לנהוג בסבלנות עד חלוף זרימת המים, ובכל מקרה לא לנסות לחצות את המים הזורמים בשל הסכנה מבורות בכביש.

כריסטופר

המשך מעמוד ראשון

לא ארוכות הן עם ראש הממשלה רבין, והן עם שר החוץ פרס, כשיש להדגיש כי בשיחה בפורום המורחב בה השתתפו בצד הישראלי גם השר שריד, הרמטכ"ל ברק, סגן הרמטכ"ל אמנון שחק, האלוף אורי שגיא, ושגריר ישראל בוושינגטון איתמר רבינוביץ, כלל לא עלה הנושא הסורי.

המשתתפים דנו בקשיים עימם התמודד ערפאת במשא ומתן עם ירדן, בהתחממות עם עירק, אבל הנושא הסורי עלה רק בפגישה המצומצמת יותר שקיים כריסטופר ולצידו דניס רוס עם רבין, כשלצד רבין השתתף איתמר רבינוביץ.

לאחר השיחה אמר רבין, כי נותרו בעיות בלתי פתורות עם סוריה. אנו מבקשים שלום וביטחון בכבוד, אמר, הן לישראל והן לסוריה, כי אחרת ההסדר לא יהיה מבוסס על בסיס מוצק.

פרס אמר לאחר הפגישה, כי אנו לא עומדים עם סטופר ביד ולא עם לוח מועדים. היתה התקרבות מסוימת, אך עדיין יש פערים גדולים ולא צריך לקחת בקלות לא את ההתקדמות ולא את הפערים. עוד הדגיש, כי תהיה זו תמונה לא נכונה לומר שאנו עומדים עם לוח שנה ותולשים את הדפים.

בירושלים הגיבו בפליאה מסוימת על הידיעה שפורסמה בניו יורק טיימס, לפיה אם לא תהיה פריצת דרך עד סוף חודש זה, ההסכם בין ישראל לסוריה יהיה בסוף 94, או תחילת 95. הידיעה מבוססת על שיחות עם דיפלומטים אמריקאים, סורים וישראלים.

בשיחות בירושלים מציינים, כי הלחץ האמריקאי על הצדדים להגיע להסדר עשוי בכל זאת להניב פירות עוד השנה. השיחה בין כריסטופר לרבין נמשכה כ־40 דקות, ובמהלכה העביר כריסטופר מסר מנשיא ארה"ב, ביל קלינטון, בו הוא מודה לרבין על כך שישראל נענתה לפנייתו, לשלוח כוח שוטרים להאיטי.

בא מקוננו

נשיא קונגו, שהגיע לביקור בארץ, התקבל אתמול על ידי יו"ר הכנסת, שבח וייס (צילום: יצחק הררי)

פרוצה מבאר שבע נרצחה והושלכה לבאר מים

(ע). גופתה של פרוצה שנרצחה נתגלתה אתמול לאחר שנמשתה מבאר מים ליד צומת להבים שמצפון לבאר שבע. על הגופה נמצאו סימני אלימות קשים. מפקד משטרת מרחב הנגב, תנ"צ יוסף אבני מסר, שהפרוצה שנעדרה מאז יום שישי, זוהתה כסיליק לרדו, בת 22 מבאר שבע.

במוצאי שבת התלונן במשטרה חבר של לרדו וטען, שלדעתו היא נעלמה בנסיבות חשודות. לדבריו, הוא ראה אותה לאחרונה בליל שבת, כשהיא נכנסה למכונית ליד בית הכל בו "מחסני הרכבת" באיזור התעשייה של באר שבע. הוא העיד, שראה את המכונית נוסעת עם חברתו ועם כמה גברים בתוכה. מאז לא ראה את חברתו והדבר עורר את חששותיו. סיליק לרדו נהגה לשדל לקוחות באיזור בו נראתה לאחרונה.

את הגופה גילה אברהים אל טייף, בן 50 מהעיר הבדואית הסמוכה רהט. הוא הגיע לגבעה קטנה כ־200 מטרים מדרום מערב לצומת להבים, כ־18 קילומטרים צפונה מבאר שבע. במקום מצויה חלקת קבר, בו קבורה אימו של אל טייף והוא השתטח על קבר אימו והכין את המקום לקראת בניית מצבה. לאחר שסיים את התפילה הבחין בכתם על הקרקע. אחר כך הבחין בסימני גרירה לעבר הבאר. בתוך תעלה המובילה מי גשמים הבחין בכתמי דם ואז ראה בתוך הבאר גופת אדם".

למקום הגיעו מפקד משטרת מרחב הנגב, תנ"צ יוסף אבני, עם חוקרים ואנשי המעבדה לזיהוי פלילי, שצילמו את האיזור ונטלו ממצאים לבדיקה. צוות מד"א וצוותי כבאים מתחנת באר שבע הגיעו למקום והחלו בנסיונות למשות את הגופה ממעמקי הבאר. בתוך כך הוזעק גם צוות החילוץ של מתנדבי המשמר האזרחי מערד.

רק בשעות הערב הצליחו אנשי צוות החילוץ להוציא את הגופה מהבאר. פלג גופה העליון היה עירום ונראו עליו סימני אלימות, שלא היה ברור אם נגרמו מנפילה או מפגיעות קודמות. על הפנים נראו חבלות חמורות וההערכות המשטרה הן, כי לפחות חלק מהחבלות הן תוצאה של ביצוע הרצח.

התחדשו בקהיר השיחות בין ישראל לאש"ף על הבחירות

קהיר (ע"ר). השיחות בין ישראל לאש"ף בנושא הבחירות הפלסטיניות התחדשו אתמול לאחר עיכוב של מספר שעות, בעקבות הפיגוע שהיה בירושלים. "אנו פותחים סיבוב שיחות זה בתחושה כבדה של עצב וזעם על מה שהתרחש אתמול, אך העובדה שאנו כאן, מצביעה על נחישותנו להמשיך במו"מ, כדי להוכיח לאלה הרוצים להפסיק את השיחות באמצעות הטרור כי הם לא יצליחו", אמר ראש המשלחת הישראלית, האלוף דני רוטשילד.

מקורות המקורבים לשיחות מסרו, כי הישראלים ביקשו מהמשלחת הפלסטינית לגנות את הפיגוע, אולם הפלסטינים נמנעו מכל הכרזה, וטענו כי גינוי כזה יכול לבוא רק מהרשות הפלסטינית עצמה. הם חידשו את השיחות לאחר שיועצו הקרוב של ערפאת, נביל שעת', גינה רשמית את הפיגוע.

פרס רייגן לשלום יוענק למנהיגי המזרח התיכון

לוס אנג'לס, (ע"ר). הקרן ע"ש הנשיא לשעבר, רונלד רייגן, הודיעה אתמול כי שלושה ממנהיגי המזרח התיכון יחלקו את פרס רונלד רייגן ל־1994 כהכרה על מאמציהם להביא את השלום לאיזור. הפרס, שהוענק לראשונה ב־1992, יוענק לראש ממשלת ישראל יצחק רבין, ליו"ר אש"ף יאסר ערפאת ולחוסיין מלך ירדן.

הנשיא לשעבר רייגן אמר בהודעה רשמית כי "מעולם לא תיארתי לעצמי שאגיע ליום בו רעיון השלום בר הקיימא ירחף בין עמי המזרח התיכון. זהו הכבוד הגדול ביותר בחיי, לארח לא אחד, אלא שלושה שגרירים של שלום", הוסיף.

לשלושת המנהיגים יוענקו הפרסים בטקסים נפרדים במהלך הסתיו, נאמר בהודעת הקרן. הראשון יהיה רבין, לו יוענק הפרס בלוס אנג'לס.

עלייה תלולה בגירעון המסחרי של ישראל בחודשים ינואר־ספטמבר

□ אריה דיין

עלייה תלולה בגירעון המסחרי של ישראל נרשמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה. הפער בין היבוא ליצוא הסתכם ב־5,991 מיליארד דולר, לעומת 4,661 מיליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד. אם תימשך מגמה זו יגיע הגירעון המסחרי בסוף שנת 94' לשיא של כ־8 מיליארד דולר, שני מיליארד מעל תחזית האוצר. כך עולה מנתונים שפורסמו אתמול ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

בין החודשים ינואר וספטמבר עלה יבוא הסחורות בכ־14 אחוז והסתכם בלמעלה מ־20 מיליארדי דולר, לעומת 18.5 מיליארד בתקופה המקבילה ב־1993. שיעורי הגידול ביבוא גבוה בחמישה אחוזים מאומדני האוצר. הגידול ביצוא הסחורות הגיע ל־7 אחוזים, והוא הסתכם בכ־14 מיליארד דולר לעומת כ־12.4 מיליארד בתקופה המקבילה אשתקד. קצב הגידול ביצוא נמוך בשני אחוזים לפחות מהתחזית הרשמית של האוצר.

תפילות, ריקודים ומנגינות

תזמורת סימפונית חיפה, קונצרט למנויים מספר 1; מנצח: סטנלי סטרבר; סולנים: אורית אורבך קלרניט, שרון עזריאלי סופרן, קימבל ויילר מצו סופרן, דונלד ג'ורג' טנור, מייקל דווליון באס בריטון; בהשתתפות מקהלות "רינת", המקהלה הפילהרמונית תל־אביב, מקהלת "גיתית"; בתוכנית: יצירות מאת ברליוז, סטארר ובטהובן; אודיטוריום חיפה.

עונת התשנ"ה של תזמורת סימפונית חיפה נפתחה בקונצרט עשיר וחגיגי. לאחר ביצוע מבריק של הפתיחה "קרנבל רומאי" מאת ברליוז, ניגנה אורית אורבך בחן ורגישות את "כלי זמר", קונצרט לקלרניט ותזמורת מאת המלחין רוברט סטרר, והפגינה צליל יפה וחם, טכניקה טובה, וסגנון. המוסיקה מלאת מלודיות מזרח אירופיות יהודיות, מתארת תפילות ריקודים ומנגינות.

החלק השני הוקדש למיסה בדו מז'ור אופוס 86 מאת בטהובן. שלוש מקהלות השתלבו בשירה הומוגנית ומאוזנת, וכן רביעיית סולנים. השירה כולה היתה עשירת גוונים והבליטה את השילוב של עוצמה גרנדיוזית, עם עומק רוחני. במיוחד היה יפה הפרק המסיים אגנוס דאי עם סיום של דונה נוביס. על כולם ניצח ביעילות ובידע סטנלי סטרבר, והביצוע כולו זכה להצלחה רבה.

מלכה שני

הודעה לנושים

(בהתאם לסעיף 98 (א) לחוק הירושה)
נושי המנוח ג'ק אברמס ז"ל מניו־יורק שנפטר בניו־יורק ביום 13.6.93 מתבקשים בזה להגיש את תביעותיהם להרש תוך 90 (תשעים) יום מיום פרסום הודעה זאת לפי הכתובת דלהלן: -

רפאל אביטל
מנהל עזבון המנוח ג'ק אברמס ז"ל
ת.ד. 855, תל־אביב, מיקוד 61003.

פיס צ'אנס

ההגרלה מיום 10.10.94

♠	♥	♦	♣
8	J	7	K

עוד פיגוע בתהליך השלום

לאחר תחקיר ראשוני והפקת לקחים, ממשיכה משטרת ירושלים להתחקות אחר תנועותיהם של המחבלים ולחקור האם זכו לשיתוף פעולה מקומי. במקביל נערכים בבירה לקדם את הפגנות הימין, שהפכו לשיגרה צפויה בעקבות כל אירוע חבלני כואב, ומקווים שלא ייהפכו להתפרעויות אלימות ופגיעה בערבים עוברי אורח □□□ במשטרת מחוז ירושלים יודעים, שככל שיתקדם המשא־ומתן, בעיקר עם הפלסטינים, כן יתרבו ההפגנות הקשות מזה והפיגועים החבלניים מזה, מצד מתנגדי תהליך השלום

נחמן גלבוע

ביום ראשון, בשעות אחר הצהריים, התקיימה הפגנת נשים מחברון מול מטה משטרת מחוז ירושלים במגרש הרוסים. ענת כהן וחברותיה באו לשם למחות נגד מה שהגדירו כאלימות השוטרים כלפי מתנחלים. מספר שעות לאחר מכן, סמוך לחצות, בוצע פיגוע חבלני רצחני במרכז ירושלים, במרחק מאות מטרים בלבד מהמקום בו הפגינו נשי המתנחלים.

שני האירועים האלה מאפיינים את הפעילות של משטרת ירושלים, שיותר מכל מחוז משטרתי אחר עוסקת בשמירה על הסדר הציבורי מזה, ובאירועים בטחוניים קשים, מזה. למצב המורכב הזה של בירה דו־לאומית, המשמשת מוקד לחיכוכים לצד הכרעות לאומיות, היה מודע מפקד מחוז ירושלים, ניצב אריה עמית, כשנכנס לתפקידו לפני מספר חודשים.

מאז תום מלחמת ששת הימים הפכה מרכז ירושלים יעד מועדף לחבלנים, שתקפו ביירי, דקרו ואף הטמינו מטען רב־עוצמה במקרר בכיכר ציון. נוסף על כך פעלו במזרח העיר ובשכונות התפר, בכל תקופת האינתיפאדה, חוליות ויחידים שרצו להזכיר את היותם חלק מהעם הפלסטיני.

אירועי האינתיפאדה הראשונים הפתיעו את הפיקוד בירושלים, ולא פעם נסוגו השוטרים מהרחובות הבוערים כשהם חסרי אונים. הצתת מכוניות הפכה לספורט הלאומי של הצעירים הפלסטיניים, בעוד למשטרה לא נותר אלא לנחש כמה מהן יוצתו בכל לילה.

תקופתו של מפקד המחוז הראשון, ניצב חיים אלבלדס, אופיינה בריכוז מאסות של שוטרים במקומות רגישים על קו התפר, בניסיון למנוע התפשטות אירועים אלימים לכיוון מערב העיר. התפישה ההגנתית, והשימוש במאסות של שוטרים, השתנו עם בואו של רב ניצב רפי פלד לפקד על מחוז ירושלים. פלד, שהגיע מתחום המודיעין, הנהיג מערך מודיעיני שניסה לסכל אירועים מתוכננים, ולהיות עם אצבע על הדופק. הוא הנהיג פעילות של יחידות קטנות ומיוחדות, שנכנסו גם למזרח העיר ולעיירות הסמוכות.

בקו של פלד, ששימש בתפקידו רק תקופה קצרה, המשיך מחליפו, ניצב יהודה וילק. כבר בתקופתו נרשמו הישגים מרשימים בסיכול ובפיענוח אירועים חבלניים, ותוגברו יחידות המחוז, בעיקר אלה המבצעיות, שעימן נמנות פלוגות הסיור של מג"ב. ככל שהתקדם התהליך המדיני עסקו שוטרי ירושלים יותר ויותר בשמירת הסדר הציבורי בהפגנות הימין, לצד המשך הטיפול בבעיות הביטחון.

וזהי תמונת המצב שעימה מתמודד גם המפקד הנוכחי של מחוז ירושלים, ניצב אריה עמית. ביום בו בוצע הפיגוע, ביקר בבירה שר החוץ האמריקני וורן כריסטופר, שאובטח בידי כוחות צבא ומשטרה רבים בעיר. שני המחבלים, שהפתיעו את המשטרה בפיגוע והתאבדות, נתקלו תוך זמן קצר במכת אש נגדית. אחד מהם נהרג כשנורה בידי כוח של בלשים שהיה במרכז העיר, בדרכו לאירוע אחר. השני נורה למוות בידי שוטרי מג"ב מכוח מיוחד הפועל במחוז, שבשעת הפיגוע עסקו באימוני כושר במטה המחוז הסמוך.

התגובה המהירה של השוטרית איננה מקרית, אמר לי אתמול אריה עמית: בירושלים אין מקריות בדברים האלה. ואכן, בכל הפיגועים האחרונים שאירעו בעיר נתקלו המחבלים, תוך זמן קצר, בכוחות מאומנים שעמדו מולם ומנעו את התפתחות האירועים למצב שהיה יכול להסתיים באסונות כבדים.

ניהול הכוחות שלשום לא התבטא רק במגע עם המחבלים, אלא גם בסגירה מהירה של האיזור ומניעת נפגעים נוספים כתוצאה מהתפוצצות הרימונים שהיו פזורים בשטח.

פינוי נפגעים מאיזור הפיגוע בבירה, שלשום. תגובה מהירה של המשטרה (צילום: איי.פי.)

עכשיו, לאחר תחקיר ראשוני והפקת לקחים, ממשיכה משטרת ירושלים להתחקות אחר תנועותיהם של המחבלים ולחקור האם זכו לשיתוף פעולה מקומי. במקביל נערכים בבירה לקדם את הפגנות הימין, שהפכו לשיגרה צפויה בעקבות כל אירוע חבלני כואב, ומקווים שלא ייהפכו להתפרעויות אלימות ופגיעה בערבים עוברי אורח.

במשטרת מחוז ירושלים יודעים, שככל שיתקדם המשא־ומתן, בעיקר עם הפלסטינים, כן יתרבו ההפגנות הקשות והפיגועים החבלניים, מצד מתנגדי תהליך השלום.

על המשמר

פיגוע חמור

הפיגוע שהיה שלשום בלילה במדרחוב בירושלים, בו נהרגו שניים ונפצעו רבים, יכול היה להסתיים באסון כבד הרבה יותר, אלמלא התושיה והפעילות המהירה של כוחות המשטרה ומשמר הגבול, אשר הרגו את שני המחבלים. זהותם של המחבלים כאנשי חמאס, מאששת את הידוע, כי ארגון קיצוני זה אינו משלים עם תהליך השלום, והוא מנסה בכל דרך לפגוע בישראלים, ובתהליך עצמו. העובדה כי שני המחבלים יצאו מרצועת עזה, הנמצאת היום בשליטת הרשות הפלסטינית, מחייבת הסבר של ערפאת, אשר טען בשעתו כי הוא יפקח על הנעשה בתחומו.

אין ספק, כי הפגיעה בלב ליבה של ירושלים נועדה לא רק לגרום לנפגעים, אלא גם להביא להתססה ולאי שקט בעיר המעורבת. מבחינה זאת, יש לציין את התנהגות הציבור הירושלמי, אשר למרבה הצער, כבר עבר אירועי דמים לא מעטים בעבר, והמשיך את שיגרת החיים ללא מהומות ושלהובי רוחות מיותרים.

המאבק נגד מעשי טרור נמשעים אינו נפסק – כל עוד יש מחבלים המתכננים לבצע פיגועים. מעבר לפעילות המודיעינית, אשר עשויה לסייע לגילוי מוקדם של תוכניות פיגוע, על המשטרה לאבטח אזורים ומקומות, אשר עלולים להיות יעדי פיגוע, כשירושלים היא אחד המרכזיות בהם.

המאבק במחבלי החמאס אינו יכול להיות רק מאמץ ישראלי. על הרשות הפלסטינית לסייע באיתור מחבלי חמאס עוד בטרם ייצאו לפעולות רצחניות. שכן גם הציבור הישראלי, העושה אבחנה בין רוב הפלסטינים שאינם עוסקים בטרור, לבין המיעוט הקיצוני שמבקש בכל מחיר לפגוע בישראלים ולחבל בשלום, יתקשה לספוג מהלומות כאלה, אשר פוגעות בחיי אדם, ומפירות את שלוות החיים של האזרחים.

יש כמובן, לראות בחיוב את ההסתייגויות והגינויים שנשמעו מפי אישים פלסטינים אחרי הפיגוע בירושלים, אך על ההנהגה הפלסטינית, ובראשה יאסר ערפאת, להוכיח גם במעשים את טיפולה בקבוצות טרור.

הדברים שהשמיעו אתמול ראש הממשלה ושר החוץ על המאבק הבלתי פוסק של ישראל נגד אנשי חמאס קיצוניים, מובנים, כמו גם הצורך להמשיך במו"מ, ולא להניח למתנגדי השלום הפלסטינים להפריע ולשבש את התהליך.

לעומת זאת, לא הפתיעו גם כמה מדוברי הימין, כמו ח"כ אריאל שרון, אשר הציעו מייד להפסיק את התהליך, ולהיכנס לעזה ויריחו. וכך, באופן מעט פרדוקסלי, משרתים מחבלי החמאס את טיעוני הימין הישראלי, גם מבלי שאלה או אלה מתכוונים לכך.

לתת להם לבחור ולהיבחר

יש להניח שאם האופוזיציה לערפאת תמצא עצמה בפנים אחרי הבחירות, היא אולי תמשיך להתנגד להסכמי אוסלו, אך תשתף פעולה בתחומים רבים אחרים, כמו מים, חשמל וכיו"ב. מוטב שנשתף פעולה עם הנציגים שייבחרו, גם אם יהיו בהם כאלה שאינם מנויים עם ידידי ישראל □□□ ערפאת בחר בהליך דמוקרטי בריא, שתוצאותיו יישקפו את הלוך הרוחות ברחוב הפלסטיני שעימו נישא וניתן בעתיד

ישראל זמיר

תארו לעצמכם בחירות בישראל שאין משתתפים בהן את אנשי ארץ־ישראל השלמה, גוש אמונים וקבוצות שוליים בעלות השקפות קיצוניות. בצדק היו קמים וטוענים אז, שמוטב להחזיקם בפנים מאשר שיתרוצצו כאופוזיציה פרועה. הדבר נכון גם כשמדובר ברחוב הפלסטיני, ובקבוצות פוליטיות כחמאס, חזית לשחרור פלסטין ואחרות.

לדעת מתאם הפעולות בשטחים, האלוף דני רוטשילד, אין לכלול ברשימת הבוחרים בבחירות לרשות הפלסטינית גורמים שאינם משלימים עם קיומה של ישראל, גורמים המתנגדים להסכם אוסלו ואלמנטים גזעניים. אלה הן דרישות שהפלסטינים יתקשו מאוד לעמוד בהן. ואכן, נציג הפלסטינים, סאיב עריקאת, כבר טען שהם אינם יכולים לקבל את תנאיו של רוטשילד, הפוגעים באושיות הדמוקרטייה, בה כל אזרח יכול לבחור ולהיבחר.

אפשר להבין את חששו של רוטשילד, כאשר כתוצאה מן הבחירות ייבחרו לרשות הפלסטינית פעילי החמאס, נציגי חזית הסירוב, שיעשו הכל כדי לטרפד את המשך יישום הסכם האוטונומיה, עד לביטולו. עם זאת, כשמדינה הולכת לבחירות, עליה להביא בחשבון גם תוצאות שאינן מרנינות למימסד. די להזכיר את תוצאות הבחירות שנערכו השבוע באוסטריה, בהן זכתה מפלגת החירות הימנית־קיצונית ב־22 אחוז ודמותה של אוסטריה עלולה להשתנות.

ישראל יכלה לומר לפלסטינים: כל עוד אתם בהליכי גיבוש האוטונומיה לא יהיו בחירות, ורק לאחר סיום ההליכים האלה, כאשר לצד מדינת ישראל תקום מדינה פלסטינית, או ישות פלסטינית עצמאית, תרצו – תלכו לבחירות, לא תרצו – לא תלכו. זה עניינכם.

לא כך נהגה ישראל. בשעתו היא עודדה את הפלסטינים לבחירות, בהנחה שכך ייושמו הליכים דמוקרטיים שהפלסטינים שכחו מקיומם מאז הבחירות בגדה, לאחר מלחמת ששת הימים. בהסכימה לעריכת הבחירות בשטחים לא התנתה אותן ישראל בכך שאנשי החמאס או הג'יהאד האיסלמי ויתר ארגוני הסירוב לא יוכלו להשתתף בהן ולהציג את מועמדיהם. יתרה מזאת, כשמינה ערפאת את חברי הרשות הפלסטינית הוא צירף נציגים מן החמאס והחזית העממית, וישראל לא הגיבה. לרוותת ישראל, הם סירבו להצטרף, וזהו כמובן עניינם.

ערפאת מבין, שאם ברצונו לשלוט בקונסנזוס לאומי סביר, עליו להשפיע עליהם שיצטרפו אל מוסדותיו כנבחרים. וכשאלה הסכימו, ישראל הביעה סירוב.

אין זה סוד כי מעמדו של ערפאת רופף למדי בשטחים. גם שם, כמו אצלנו, כמחצית האוכלוסיה מתנגדת להסכם אוסלו. מעמדו של ערפאת בעיני האופוזיציה הינו כשל בוגד שמוכר שטחי מולדת לאויב, והם מייחלים לאובדנו.

יש לשער שערפאת יודע מה הוא עושה, בהתעקשו לערוך את הבחירות חרף הסיכון שיוכנס בהם. אין לו סקרים שיצביעו על סיכוייו בבחירות. כבוא מועד הבחירות יש הסבורים שהוא יבטיח משרות והטבות, ויזכה בקולות. מכל מקום, ערפאת מציג עמדה דמוקרטית כדרישתו לאפשר לאויביו מהאופוזיציה לרוץ ולהיבחר לרשות הפלסטינית. עצם השתתפותם יוצרת לגיטימציה שתחזק את הרשות ותשקף נאמנה בייצוג את אוכלוסיית השטחים, והוא מאמין שאופוזיציה בתוך קונסנזוס לאומי תנהג ביתר אחריות ומתינות, תוך בלימת הטרור. שותפות של החמאס במוסדות הרשות עדיפה, לדעתו, על פני החרמתה.

אופוזיציה אלימה לשלטון היא דילמה קשה שלא רק ערפאת מתלבט בה. מצב דומה קיים בירדן, שם התיר המלך חוסיין לאחים המוסלמים להשתתף בבחירות ולשבת במוסדות, העיקר שיהיו בפנים. אין זה גם סוד, שכאשר הוצאה תנועתו של הרב כהנא אל מחוץ לחוק, היא גדלה פי עשרה והזיקה הרבה יותר בהיותה במחתרת. ירדן, ככל הנראה, הגיעה לאותה מסקנה.

לדעתי, אסור לישראל להתערב בוויכוח למי יש ולמי אין זכות להיבחר ברשות הפלסטינית. זוהי בעייתם של הפלסטינים, כל עוד אין הקבוצות הללו מאיימות על ישראל. אפשר לשאול האם ערפאת, שישען על אופוזיציה חזקה לישראל, יהיה אותו ערפאת מתון וסובלני. קשה לדעת. עצם העובדה שהאיש ייבחר ברוב של כלל תושבי היישות הפלסטינית יקנה לו יתר סמכות. מוטב ערפאת כנציג נבחר ע"י כלל התושבים, ופועל מכוח סמכותם, מאשר ערפאת שחלק מהתושבים טוענים שאינו נציגם אלא הונחת עליהם מלמעלה. ערפאת נבחר יוכל ביתר קלות להילחם בטרור, כהיותו גם נציגם של אנשי החמאס והחזית, כשהם יושבים במוסדותיו. ערפאת שישלוט רק בברכת אש"ף לא יוסיף ביטחון, לא לישראל ולא לשטחים.

ההתערבות הישראלית בבחירות היא שגויה. אי־אפשר לתמוך בשליט ולחסום אופוזיציה לשלטונו, אלא אם אנו רוצים אותו כבובה ישראלית, העושה כדברנו.

כמדינה דמוקרטית, חייבת ישראל לאפשר ליישות הפלסטינית לקיים את הבחירות להנהגתה ולשלם את המחיר, גם אם ערפאת עלול להפסיד. ראש אש"ף לוקח סיכון גדול משלנו, ואם הוא מוכן לכך, מי אנחנו שנעטוף אותו בחיתולי הגנה מפני רוחות קרות.

ישראל לא תוכל להבטיח לנצח את אופי השלטון הפלסטיני. בעוד כשלוש שנים יוחל בדיונים על הסדרי הקבע בשטחים, וממילא כל חגורות הביטחון שאנו מנסים להקיף בהן את מוסדות השלטון החדש יקרסו, או יתחזקו. בסופו של דבר, הפלסטינים עצמם הם שיקבעו את מוסדות השלטון שלהם, לטוב או לרע.

יש להניח שאם האופוזיציה תמצא עצמה בפנים, היא אולי תמשיך להתנגד להסכמי אוסלו, אך תשתף פעולה בתחומים רבים אחרים, כמו מים, חשמל וכיו"ב. אם הפלסטינים החליטו לערוך בחירות לרשות הפלסטינית, ישראל אינה צריכה להתערב ולהחליט לאילו גופים תהיה זכות בחירה ולאילו לא. מוטב שנשתף פעולה עם אותם נציגים שייבחרו, גם אם יהיו ביניהם כאלה שאינם נמנים עם ידידי ישראל.

למדינה בדרך יש מחלות ילדות, היסוסים, קשיי התגברות על מסורות. ערפאת בחר בבחירות. זהו הליך דמוקרטי בריא, שתוצאותיו יישקפו את הלוך הרוחות ברחוב הפלסטיני שעימו נישא וניתן בעתיד.

הכל דיבורים עם שלי יחימוביץ'

שוטר, אקדח ואשה

שוב ירה שוטר באשתו, פצע אותה אנושות והתאבד. נראה שהתופעה הפכה לריטואל קבוע, נורא ומקומם. עם חברי הכנסת סילבן שלום ויעל דיין, ועם מי שהיה מבקר המשטרה, אלוף מיל. אברהם אדן

שלי יחימוביץ': שוב ושוב חוזר האירוע על עצמו. מה אפשר לעשות?

סילבן שלום: השאלה היא, באמת, עד מתי נמשיך להיות אטומים ל"אופנה" החדשה של רצח והתאבדות, שהפכה למחזה כמעט־שבועי. אנחנו לא עושים מספיק כדי לעצור את התופעה הנוראה הזאת. אמנם, כמחוקקים, אנו עושים הכל כדי לקבוע את החקיקה המתאימה, אבל כשהנאשמים מגיעים לבתי המשפט, העונשים המוטלים עליהם הם קלים ומגוחכים. התוצאה היא, שכל מי שנאשם בתקיפה מינית או באלימות יוצא כמעט פטור מעונש.

בית המשפט רחום מדי. סילבן שלום (צילום: אבי הזאב)

סיכמתי עם מפכ"ל המשטרה וצמרתה, שבכל תחנת משטרה יהיו נאמני קורבנות. כל אשה שתאזור אומץ ותגיע לתחנת המשטרה – והברור שהיא תעשה זאת לאחר שנים רבות של התעללות ודיכוי – שלא יגידו לה: "מה קרה, לא נתת לו הלילה?", אלא יטפלו בעניין בצורה רצינית ומסודרת.

ככה אומרים להן?

במקלטים לנשים מוכות בהם ביקרתי, היו נשים שסיפרו שכך ענו להן, במלים כאלו או אחרות. ההתייחסות היה מזולזלת. המפכ"ל הקודם, רפי פלד, הבטיח שיעשה לקידום העניין, ואני יודע שכיום נעשות הכנות לכך שבכל תחנת משטרה יהיו אנשים שיידעו לטפל במקרים כאלה, כמו גם במקרי אונס.

למה תלונה צריכה להגיע אחרי שנים רבות? היא יכולה להגיע גם אחרי מכה אחת.

הלוואי שזה היה כך. הלוואי שנשים אפילו לא היו מחכות למכה הראשונה, אלא באות להתלונן ככה אחרי האיום הראשון. הצרה היא, כמו שאנחנו מכירים את המצב וכפי שהתרשמתי משיחותי עם נשים, שהן עושות זאת רק לאחר שכלו כל הקיצין.

אבל לא ייתכן, שלאחר שכבר אזרו אומץ והגיעו לתחנת המשטרה, ההתייחסות אליהן לא תהיה הוגנת.

יעל דיין, מטבע הדברים, הנושא הזה עלה בישיבת הוועדה לקידום האשה, בה את משתתפת עכשיו.

יעל דיין: הנושא הועלה רק בהתייחסותה של יו"ר הוועדה, נעמי בלומנטל. אנחנו מתייחסים לעניין הכאוב הזה יומם ולילה, גם במגע עם גופים מסייעים בשטח וגם בקשרים עם המשטרה והמערכות השונות הקשורות לנושא.

אתם משני צדי המתרס הפוליטי, קואליציה ואופוזיציה, ודעותיהם הפוליטיות מנוגדות. אז אם יש בנושא המסוים הזה קואליציה מקיר לקיר, למה לא קורה משהו?

שלום: זו לא שאלה של קואליציה ואופוזיציה, של נשים וגברים או של גוש פוליטי. אני חושב שאנחנו פשוט זקוקים לשינוי מחשבתי, גם בסדרי עדיפויות. לא יכול להיות שהתקציבים לתחום הזה יהיו כל כך מגוחכים. כל הגוף הזה שצריך להחליט על חלוקת הכספים מורכב, לצערי, מגברים, שאולי לא נתקלים בתופעה בחוגים שלהם ואינם מודעים לחומרתה. אנחנו מוכרחים להגיע למצב, בו הקצבות הכספים יהיו הרבה יותר משמעותיות, ולא שבסוף שנת הכספים אנסה, כראש ועדת הכספים, לדאוג לכמה מיליונים נוספים למקלט כזה או אחר, ולשמוע שהכספים מיועדים רק לבניית מקלטים חדשים, כי הישנים לא אמורים יותר לקבל כספים. הסכומים המוקצבים הם מגוחכים ממש, לעומת העברות סכומים אדירים למטרות שאינני רוצה להזכירן.

את חושבת שמי שקובע את המדיניות ומקצה כספים לנושא הם גברים, שזה לא מזיז להם?

דיין: לא רק. ודאי שאי־אפשר

חל שיפור עצום. יעל דיין (צילום: בועז לניר)

לומר זאת על שרת העבודה והרווחה, שהיא הממונה והאמונה על התקציבים האלה. חל שיפור עצום בשנתיים האחרונות, הוקמו מקלטים חדשים, ניתנו תקציבים למרכזי סיוע. אני חייבת לציין, שחל שיפור גם ביחסה של המשטרה, המגייסת עכשיו לשורותיה נשים חוקרות, כדי שיעסקו ספציפית בנושאים האלה. אבל בכל אלה לא די. צריך להכפיל ולשלש את התקציבים, לא רק למקלטים.

וישנה גם מערכת המשפט, שאנחנו לא נוהגים לבקר אותה ומתייחסים אליה ברחילו, אבל זה המקום לביקורת חברתית עליה. לא ייתכן, שהפסיקות יהיו כל כך לקולא.

אפשר להוסיף ידיעה מהיום – 20 חודשי מאסר לגבר על תקיפה מינית של 4 ילדים.

יש אנשים שמקבלים 200 שעות שירות ציבורי על התעללות בתלמידות שלהם במשך שנים: ידועות הפסיקות על גילוי עריות, שנומקו בהתיישנות, או בכך ש"היא לא הראתה התנגדות וזה נעשה בהסכמתה" – כשמדובר בילדה בת 14!

יש כאן בעיה מורכבת מאוד בתפיסת העולם, ולא הייתי רוצה לנקות את בתי המשפט ממנה. הקואליציה מקיר לקיר, הקיימת אצלנו בנושא זה, כוללת גם את הדתיים והחרדים שבכנסת, ועלינו לצאת מהכנסת החוצה – גם מבחינה חברתית, אבל גם מול מערכות המשפט והתקצוב.

היום דיבר בתוכניתה של דליה יאירי יועץ ראש הממשלה לענייני טרור, יגאל פרסלר, בקשר לפיגוע בירושלים. והוא אמר, שהוא ממליץ לכל האזרחים לשאת נשק. וכיוון שאנחנו מקשרים בין שני העניינים האלה, האם אין סכנה שהנשק הזה ישמש לאלימות נגד נשים בידי בעלים חמומי מוח?

מי שרוצה לירות באשתו, לא צריך הרשאה לכך מיועצו של ראש הממשלה לענייני טרור. אני חושבת, עקרונית, שהנטל בעניין הטרור צריך להיות כולו על כוחות הביטחון. אם יש צורך ביותר אנשים, שיהיו יותר אנשים. אני עצמי בעלת רישיון לשני סוגי נשק, ולא יעלה על דעתי להסתובב איתם בחיי היומיום שלי, במחשבה שאשלוף ואמנע פיגוע. אני חייבת לדרוש זאת מכוחות הביטחון.

שלום: אני חושב שיש אצלנו בעיה קשה מאוד של פיגועי טרור, המחייבים הגנה עצמית. אבל אין ספק – וזה גם הוכח – שככל שיש יותר כלי נשק, יש יותר שימוש בהם. תראי מה קורה היום בארצות־הברית, שם מנסה הנשיא קלינטון להגיע לחקיקה שתצמצם, או לא תאפשר לכל אחד לקנות נשק באופן חופשי.

לדעתי, צריך למצוא את האיזון. מצד אחר, לא לאפשר כל כך בקלות לכל אחד לגשת לחנות ולקנות נשק, יש לבדוק ביתר קפדנות עברו ואופיו

שוטרים חייבים בנורמות גבוהות במיוחד. אברהם אדן (צילום: בועז לניר)

של כל קונה פוטנציאלי. מצד שני, יש להביא לכך, שבסופו של דבר השמירה על החיים תהיה לא רק נגד פיגועים, אלא גם נגד בעלים־מרצחים.

האם שוטרים, שמטבע הדברים מצויידים בנשק, מועדים יותר לאלימות כלפי נשותיהם?

אברהם אדן: גם בלי זה, אני גורס ששוטרים חייבים בהתנהגות ללא דופי. ולמרות שהם באים מהחתך הרגיל של האוכלוסיה, צריך להיות בקרבם מיון כזה, שישאיר רק כאלה ששומרים על נורמות התנהגות מעל לממוצע.

הבעיה הזו סבוכה מאוד – גם לסוגיית הנשים המוכות בטיפול המשטרה, ובפרט כשמדובר במקרה כזה בתוך משפחה של שוטרים.

אגב, לפני שנדבר על העיקרון: בתקופה שהיית מבקר המשטרה, הגיעו אליך מקרים של אלימות שוטרים נגד נשיהם?

כן, הגיע אלי מקרה אחד, שטיפלתי בו ביסודיות רבה. התברר ששוטר אחד נהג להכות ולהשפיל את אשתו והיא, אם כי בסופו של דבר התלוננה – עשתה זאת באותה תחנה בה שירת בעלה, כי על אשה להתלונן בתחנת המשטרה במקום מגוריה. כך שהמשטרה ידעה על כך, הנושא נחקר – והתיק נסגר באי־תביעה.

על פי הכללים, אי־תביעה מותר לתת כאזהרה בפעם הראשונה, אבל בפעם השנייה יש לנקוט צעדים ולהביא את העניין למשפט. במקרה המסוים הזה, היו 7 מקרים של אי־תביעה, שזה כבר בלתי חוקי. עשיתי רעש גדול בנושא, הוא נדון בדרגים שהגיעו עד למפכ"ל דאז, יעקב טרנר. היו קשורות בכך בעיות שונות, כמו העובדה שאי־תביעה אינה נרשמת במחשבים.

הבעיה היא סבוכה, משום שלנשים קשה מאוד להתלונן, ופעמים רבות הן נסוגות מהתלונה, כי הן משום שוטרו עומדות תחת איום חריף יותר של הבעלים.

עכשיו אתה מדבר על נשים מוכות בכלל, לאו דווקא על נשות שוטרים.

כן. החוק אומר, שאם נודע למשטרה על עבירה, עליה לנקוט פעולות כמו חקירה וכו', ובהמשך גם העמדה לדין. במקרה של אלימות בעלים לא מאמצים את החוק האמור, אלא את הכלל שאם אין תובע, לא ממשיכים בטיפול. כך שגם אם יודעים שיש אלימות, וגם אחרי שאשה כבר התלוננה – אם היא נסוגה, סוגרים את התיק במקום להמשיך, למרות שלמשטרה כבר נודע על עבירה.

מצד אחר נראה כאילו זה מקנה שלום בית, אבל מצד שני אנחנו עדים לכך, שבסופו של דבר העניין מסתיים לעתים מזומנות בצורה טרגית.

במקרה המסוים של ישי פתאל אנחנו יודעים, שלא נרשמו שום תלונות של אשתו במשטרה. מה זה אומר: שיכול להיות שהיא התלוננה, אבל אנחנו יודעים על כך?

לא, סביר למדי שהאשה עצמה – כמו במקרים רבים הידועים לנו – חששה להתלונן. אבל לא טוב שהמשטרה לא מפיצה בציבור את הפרט החשוב – שגם שכנים יכולים למסור ידיעה על אלימות כלפי נשים. על המשטרה גם לעודד נשים להתלונן, במיוחד נשות שוטרים, שבעליהן צריכים לעמוד בקריטריונים מיוחדים של התנהגות. גם בתוך המשטרה עצמה, אם ידוע על שוטר הנוהג באלימות כלפי אשתו, צריכים לקרוא לו, לדבר איתו ולומר לו במפורש – אראו: אם ימשיך לעשות עבירות בביתו, לא יתאים להיות שוטר. המיון למשטרה נועד להכניס לשורותיה אנשים בנורמות גבוהות, ויש לערוך גם מעקב רגיל על התנהגותו של כל שוטר, תוך כדי עבודה – וגם מחוץ לתפקיד, אם נודע משהו המחייב בירור.

סילוני המים מחו את הדם

□ בצלאל עמיקם

שעות הבוקר המוקדמות של יום שני. המדרחוב בשכונת נחלת שבעה מתמלא לאיטו. במקום הקהל הרגיל, מצטופפים כאן סקרנים. הרחוב שטוף בכמויות אדירות של מים. כתמי הדם נשטפו בסילוני המים, ואבני המדרכה בוהקות מניקיון. מסעדת "אתנחתא" מנוקבת כדורים. גם בכתי הקפה האחרים ניכרים עקבות קרב היריות הלילי. שוטרי משמר הגבול, שאינם מאורחיו הקבועים של הרחוב, משוטטים חמושים בקרב העוברים ושבים. את סיוטי הלילה שעבר מוכנים דיירי הסביבה להעלות שוב ושוב.

"ישבתי מול הטלוויזיה וציפיתי בתוכניות, כשפתאום שמעתי יריות. בתחילה לא שמתי לב במיוחד, אולם הבחנתי בצרורות וביריות, והבנתי שיש פיגוע. מיהרתי לסגור את דלת הברזל, והוריתי לבני המשפחה להיכנס לחדר השירותים ולנעול את עצמם. אחר כך היו סירנות של אמבולנסים. רק בחצות הצצתי החוצה, וראיתי שהכל עבר" – סיפור זה נשמע מפי דוד, מוותיקי הדיירים בשכונה הקטנה.

רינה, מלצרית בקפה, מתארת את הבהלה והבלגן. "כדורים פגעו בשמשה וניפצו אותה. זה היה נורא. האורחים שישבו סביב השולחנות נשכבו על הארץ. אחרים החלו לצרוח, והיו כמה שנמלטו לרחוב, חבל רק ששכחו לשלם את החשבונות שלהם".

בחנות תכשיטים מהודרת נאנחו בהקלה, כשהתברר ששום נזק לא נגרם, זולת השמשה המנופצת. השוטרים הציבו שמירה על החנות, ושום דבר לא נגנב.

עובדת המקום, נרגשת עדיין, רוטטת כולה כשהיא נזכרת בפחד שאפף אותה. כשפרץ הירי, היו בחנות שתי לקוחות. הדבר הראשון שעשו העובדים – כיבו את החשמל. כך, לדבריהם, ניצלו חייהם.

מפקד משטרת ירושלים, ניצב אריה עמית, הירבה במשך היום לשהות במקום.

שוטר מנהל חיפוש אחר המחבלים בנחלת־שבעה (צילום: אי.פי.)

"לא ניתן למנוע פיגועים כאלה באופן מוחלט", הוא מודה בעצב. "המחבלים, במיוחד הקיצוניים שבהם, מנסים לערוך מלחמת חורמה נגד תהליך השלום. הם כיוונו זאת במיוחד ליום בואו של שר החוץ האמריקאי. קשה לי להבטיח שנצליח ב־100 אחוזים, אבל אתם יכולים לסמוך עלינו, שאנו עושים כל מאמץ לסכל כל פיגוע".

יצחק, מיושבי הפאבים הקבועים, הגיע בבוקר למקום בו הסב לילה קודם לכן, כשפרצו היריות.

"זה היה נורא. זמן קצר קודם לכן ירד גשם ולמרבית המזל, הרחוב לא היה מלא כמו תמיד. למזלי, הייתי מצוייד באקדח, אותו אני נושא תמיד. יצאתי וראיתי במרחק של כמה עשרות מטרים ממני מחבל, עומד ויורה בקלצ'ניקוב. ניסיתי לירות לעברו, אלא שהטווח היה רחוק מדי. לפתע ראיתי אותו נופל. איש משמר הגבול, שהגיח מסימטה סמוכה, פגע בו והרג אותו".

קשה לדמיין את נחלת־שבעה כזירת דמים. השכונה הקטנה נמצאת בלב העיר, בצד רחוב יפו, ממש במרכז. גולשים אליה מרחוב ריבלין, ממייסדי השכונה, שבית יואל, במבוא אליה, נושא את שמו.

בשנים האחרונות סולקו בתי המלאכה שבה והפכו למסעדות, פאבים ומרכזי בידור. בתי השכונה בנויים אבן, קומתם נמוכה, והם יוצרים יחד מיקבץ מיוחד במינו. את אדמת נחלת־שבעה רכש יואל משה סלומון בשנת 1866, כדי לרכוש את חלקת השדה עליה נבנתה השכונה השלישית במספר מחוץ לחומות העיר העתיקה. שילמו המייסדים חצי גרוש בעד כל אמה. את שטר הקניין, קושאן, קיבלה אסתר, אשתו של אריה לייב הורביץ, חבר בקבוצת השבעה. לאסתר היתה נתינות תורכית, והיא הופיעה בפני הקאדי, מתופשת לערבייה.

עד היום אפשר לראות את ביתו של מייסד השכונה, יוסף ריבלין, שהיה הבית הראשון מחוץ לחומה.

מאז הוקמה השכונה החדשה בעיר הקודש, חלפו ימים רבים. נחלת־שבעה הפכה למרכז כלכלי חשוב בחיי ירושלים, במשך שנים רבות, לא במעט בשל קירבתה לרחוב בן־יהודה מזה ולרחוב יפו מזה.

הגלגול האחרון של השכונה היה הפיכתה למרכז הבליינים הירושלמי. גם תיירים רבים נמשכים כמו פרפרים לאיזור שוקק חיים זה, המוסיף צביון מיוחד לירושלים.

בנחלת־שבעה מתקשים לשכוח את אירועי הלילה הדרמטי. המתח עדיין ניכר בפנים. חלק מהתושבים חוזה בהתרחשויות, ואף הלל את המשטרה ומשמר הגבול. עתה הם מתבוננים בצעירים המתגודדים במקום וצורחים: "מוות לערבים".

"לא חלמתי שאראה אי פעם מחזה קשה כזה", אומרת ישישה כסופת שיער, מדיירי השכונה. "תמיד יש כאן שמחה, ועכשיו עצב. זה נורא".

קואליציה היא לא נישואין קתוליים

שנים רבות חיינו עם מיתוסים מעוותים, אומר ד"ר יוסי ביילין, סגן שר החוץ. מפלגת העבודה מבינה רק היום את אשר לא הבינה גולדה, למשל, לפני רבע מאה □□□ הפתרון עם הסורים אינו מורכב כמו עם הפלסטינים, אומר ביילין, וההתקרבות בין העמדות של הצדדים מאפשרת היום משא ומתן אינטנסיבי בן חודשים אחדים, שיביא להסכם □□□ לא צריך למהר ולפנות ישובים בגדה, כל עוד לא נקבעו גבולות. אשר למתיישבים בגולן, לממשלה אחריות מלאה לעתידם □□□ קואליציה רחבה חשובה להמשך מדיניותו של רבין, שביילין מאושר ממנה, אבל לא בכל מחיר □□□ ראיון

□ נאריל שחר

אתה בעיצומו של תהליך שאין ממנו חזרה. מה היה לא יוכל לחזור למה שהיה. מהן תחושותיך האישיות, לכן עצמך?

הדברים שנעשו בשנתיים האחרונות, ובעיקר בשנה האחרונה, מוכיחים כמה רבים מהמיתוסים היו מעוותים, ובאיזה עולם שקרי חיינו כל כך הרבה שנים; רימינו את עצמנו, כמה הנחנו לעצמנו להיות... כמה היה לנו קל לקבל את הקונסנזוס המעוות... סורינו, וגבה קורבנות מיותרים. אני מוכרח לומר, והתחושה הכי חזקה אצלי כל הזמן.

הראייה הכוללת, על היחסים שנקשרים ועל שנפתחות. אני מרבה לחשוב על העבר... וזה אפילו שאני חוזר כל הזמן לעבר. מאוד שמחתי גם בדברי ראש הממשלה בכנסת, התייחסות אל של העבר, גם של מפלגת העבודה, לא רק של... מפלגת העבודה לא הבינה לפני כרבע מאה את ... מבינה היום. בגדול, אני חושב שאותם אנשים מחנה השלום הישראלי, שבמשך שנים הצביעו על ... של הפתרון, צדקו. וזה לא נכון לומר, שהם העלו ... זמן, שאז היה צריך להתנהג כפי שהתנהגנו, ... צריך להתנהג אחרת. זה פשוט תירוץ של מי שאז ... אותם.

... סבור שהתנהגות רימתה את העם?

... לא רמייה בזדון. אנשים לא הבינו. אני חושב ... למשל, לא הבינה כלל את הנושא המדיני.

תחילה של גישושים

... המדינה האמריקאי נחת באזורנו, והוא ... להתמקד במו"מ עם סוריה.

... ביחסים עם סוריה, הוא המשא ומתן. ... שלוש שנים אחרי מדריד, אנחנו מנהלים עם סוריה ... יחסים שמאפיינת תחילה של גישושים. אנחנו ... ברדיו סוריה, הם מקשיבים ל"קול ישראל", וכל ... לפרשן אמירות של השני. אסד מופיע בפני ... העם הסורי, רבין מופיע בפני הכנסת... זאת ... יש, באמת קורים דברים, ואי־אפשר להתעלם ... שנאמרו. יש התקרבות גם באמירות שלהם על ... לישראל והנכונות לשלום מבחינתם. ... יש נכונות לנסיגה, גם אם איננה מוגדרת ..., ויש הבנה גם לצרכים הסוריים. קיימת תחושה ... או לא רק לכאורה, חלה התקרבות בין ...

... לוח הזמנים הפוליטי הוא כזה, שאם נתקדם ... בקצב בו התקדמנו מאז מדריד, ואפילו מאז ... '92 – כשהשיחות התחדשו בהנהגת הממשלה ... – חוששני שלא ייחתם הסכם שלום: בוודאי לא ... הזאת, ובאשר לקדנציות אחרות, קשה להתנבא. ... שאני מאמין, שבקדנציה זאת יש הזדמנות נדירה ... לשלום, אני מקווה שהסורים לא יעשו את הטריק ... – כאילו להם יש כל הזמן שבעולם, ולנו ... יכולת להתאזר בסבלנות – ומתוך מגמה לנצל את ... הרצון שלנו לשלום, ינסו להוציא מאיתנו יותר. ... יעלה בידם. אנחנו לא נוכל לוותר על כמה דברים, ... הם תנאי בל יעבור בהסכם עם סוריה, בתחום ... ויכולת המעקב אחר הצלחת ההסכם. אני מאוד ..., שהסורים יוזמו לקראת תחילתו של משא ומתן ... נכון, שבו אפשר למצוא פתרונות.

... הפתרון עם הסורים אינו מורכב כמו עם הפלסטינים. ... חושב שההתקרבות בין העמדות של הצדדים ... היום משא ומתן אינטנסיבי בן חודשים אחדים, ... להסכם. ואם זה לא יקרה, מי שישלם על כך זה לא ... כלבד, או הישראלים כלבד, אלא שני הצדדים. ... הסורים תובעים הצהרה של ישראל לנסיגה מכל ...

... הבעיה היא, שהפגישה בדרג הבכיר נמנעת עד כה, ... הדרישה המוקדמת להצהרה כזאת. אני מקווה ... הסורים ירדו מן התביעה הזאת.

... האם אין פתרון יצירתי להיחלץ מהמבוי הסתום?

... אני חושב שהבעיות בינינו לבין הסורים הם בעיות ..., כולל הנקודה הזאת.

... לא יכול לשרוד ברגע האחרון את המשא ומתן ... ירדן?

... אני חושב. אסד מבין היום, שהוא לא יכול היה ... את המו"מ עם הפלסטינים, והוא לא יכול היום ... את המו"מ עם ירדן. יש לו אינטרסים לאומיים ..., והאינטרסים האלה מובילים אותו לארה"ב. ... המו"מ עם הפלסטינים והירדנים, או פגיעה ... בתהליך השלום בכלל, עלולים להפוך עבורו לבומרנג ... ביותר.

... שולמית אלוני מציעה לקבל החלטה על גובה ... הפיצוי שיינתן למתיישבי הגולן. האם כבר באמת ... הגיעה השעה לדון בכך?

... אינני יודע אם זו השעה המתאימה. יכול להיות ... שהיא מוקדמת מדי. אני יכול להגיד רק דבר אחד: ... האחריות שלנו, כממשלה, היא לכל תושב ישראלי שחי ... ברמת הגולן, לעתידו האישי והכלכלי. ברגע שתהיה ... החלטה, שכתוצאה ממנה יהיו ברמת הגולן אנשים ... שיזקקו לסיוע כלכלי, תפקיד הממשלה יהיה לתת להם ... עזר.

אבל לא קבענו עדיין את קו הנסיגה האחרון.

נכון.

במשא ומתן עם מצרים העמדה שלנו היתה מאוד ברורה, וכך גם כיום, גם במשא ומתן עם ירדן.

אין לי עמדה אידיאולוגית בעניין המשא ומתן עם סוריה. זה לא אותו מצב כמו בגדה ובעזה, בהן מדובר בנושא דמוגרפי. כיוון ששם אין בעיה דמוגרפית, התפקיד שלנו הוא לקיים את המשא ומתן ולהשיג את ההישגים הטובים ביותר שאנחנו יכולים להשיג. אני מקבל את התפישה שאומרת, כעומק הנסיגה – עומק

לעודד בחירות בשטחים, לשמור על האינטרסים עם הסורים. יוסי ביילין

השלום. זה הקו שלנו.

יש לזה פירוש מוגדר אחד: אם יהיה שלום מלא, תהיה נסיגה מלאה.

זאת פרשנות, אחת מפרשנויות רבות אחרות. האמירה הזאת היא מספיק כוללת ולא חדה, כדי שתהווה עבורנו קו עקרוני של המשא ומתן.

בעד בחירות בשטחים

במו"מ עם הפלסטינים הוזנח הדיון בנושא הבחירות. האם אתה סבור שערפאת רוצה בכלל לקיים בחירות בשטחים?

על פי התבטאויותיו של ערפאת בהזדמנויות שונות, הוא מעוניין בבחירות. אני לא מסוגל להיכנס לחדרי הנפש שלו, ואין לי כוונה כזאת. אני חושב, שגם ההחלטה להציע מבנה מסוים של בחירות, שבו יו"ר הרשות או המועצה לא ייבחר, אלא יהיה כפוף לו, היא איזו שהיא פשרה בתוך אש"ף בנושא הזה. נכון שהדור הצעיר באש"ף היה זה שהעלה את דגל הבחירות, יותר משעשה זאת הדור המבוגר יותר. אבל היום אש"ף מחויב לבחירות, מעוניין בבחירות, ואנחנו צריכים להתנהג, לפי ההסכם שהושג, שמחייב בחירות ומחייב משא ומתן עליהן.

מה האינטרס של ערפאת לקיים בחירות עכשיו?

כאיש מדע המדינה, אני יכול לומר דבר אחד: הגישה שאומרת, למה בכלל יש היום עניין בשלום ובבחירות – היא גישה שעד עכשיו הוכחה כמוטעית. לפי גישה זאת היינו יכולים להגיע למסקנה, שלחוסיין אין עניין בשלום או בהסדר עם הפלסטינים, ושלאסד יש עניין שמצב המלחמה יישאר לעד. עובדה, שלמרות הניתוחים האלה, שכמה מאנשי מדע המדינה עשו בשנים האחרונות, נוצרו בסופו של דבר מצבים בינלאומיים, שהובילו אותם להסדרים. וכך גם לגבי נושא זה. בחירות זה דבר שהעולם המערבי מאוד רוצה, שהמדינות התורמות רוצות, ובמידה רבה זהו תנאי להצלחת הסיוע הכלכלי.

אבל זה יכול להחליש את אש"ף.

לא בהכרח. זה גם יכול לחזק אותו. התחושה היא, שאש"ף נמצא שם רק משום שזאת משטרתו, רק משום שהוא אוכף את שלטונו בכוח הזרוע. אבל רוב הציבור הפלסטיני – גם אם זה אולי אולי רוב יחסי, לא מוחלט – תומך באש"ף, וזה הדבר שיכול לחזק אותו. אין היום במחנה הפלסטיני גורם שמתקרב בעוצמתו לאש"ף. אני מאוד בעד בחירות. אני רואה בהן דבר מאוד חיובי, שאמנם אסור לכפות אותו, אבל אם ישנה נכונות פלסטינית, צריך ללכת לקראתו, משום שהוא יוצר בתוך המחנה הפלסטיני לגיטימציה לתהליך השלום.

כיצד אתה רואה את מימוש האוטונומיה ביהודה ושומרון, ואת חיי הפלסטינים לצד מתנחלים פנאטיים?

זו לא בעיה, אחרי עזה. [illegible] והאנשים אמרו שכנראה אי־אפשר יהיה להגיע אי־פעם להסכם. כי איך יעשו זאת עם נצרים? איך יהיו משמרות משותפים? איך נגן על גוש קטיף, ומה יהיה בדרכים? הציגו תיזות שאמרו, שבעצם זהו משא ומתן שלא ייגמר לעולם.

אז באמת המשא ומתן נמשך מעבר למה שתכננו בהתחלה, אבל ב־4 במאי '94 הגענו להסכם מורכב, מסובך, חצי תיאורטי, והוא הפך להיות מציאות. לא גן עדן עלי אדמות, אבל הסדר שאפשר לחיות איתו. אותו דבר אני אומר גם לגבי הגדה המערבית.

אני מודה, שלכאורה הגדה המערבית מורכבת יותר מעזה, בגלל השילוב שבין הישובים הערביים והיהודיים. אף על פי כן, כיוון שיש רצון בשני הצדדים להגיע להסדר, ההסדר הזה הוא אפשרי. נכון שהוא צריך להיות יצירתי. לדעתי, היצירתיות תבוא לידי ביטוי בעיקר בנושא של משמרות משותפים, של שיתוף פעולה שיכוון למנוע מתנגדים משני הצדדים להצליח במזימותיהם, ולמטרות דומות. אבל אפשר בהחלט שיהיו יחד.

אנחנו רגילים לצאת מתוך הנחה, שברגע שיש ישוב יהודי וישוב ערבי, ואין בדיוק התירה להגן על אלה מפני אלה, עלולה להיות התפרצות נוראה. אבל אינני חושב שזה נכון לאורך זמן. אנחנו חיים בישראל כל כך הרבה שנים, כשכפרים ערביים, שאין בהם אף יהודי אחד, שוכנים ליד ישובים יהודיים, שניהם באותה פיסת ארץ, ובשניהם גרים אזרחי ישראל. גם לפני 49' היה נראה שאי־אפשר בלי המימשל הצבאי. והיום חיים ביחד, ואין בעיות של אלימות. אבל צריך לקחת בחשבון, ששיתוף פעולה אמיתי לא יתהווה ביום אחד.

אנו שומעים על מספר גדל והולך של מתיישבים יהודים ביהודה ושומרון, שעוזבים את בתיהם ועוברים למקום אחר. האם זאת מגמה שאנו רוצים לעודד?

בשום אופן לא. אם את שואלת אותי – אני לא הייתי מקים אף ישוב בשטחים. אבל לאחר שהוקמו הישובים, לא הייתי מעודד אנשים לעזוב את בתיהם. מי שרוצה לעבור דירה, יכול לעבור. אנחנו חיים במדינה דמוקרטית, אבל אם תשאלי אם הייתי מעודד היום תנועה של נדידה – אני הייתי אומר להם: אנחנו בהסדר ביניים של 5 שנים, נראה מה ייקבע בסופו של דבר, איזה הסדר קבע יהיה, איזה גבול. קשה גם לומר מאיזה צד של הגבול אתם תהיו. ואחרי שנדע את הדברים האלה, נוכל לדבר עם אנשים באופן פרטני.

אתה מדבר על גבולות.

אני רואה גבולות, ואני רוצה גבולות.

גבולות של מדינה פלסטינית, או של קונפדרציה?

אני בהחלט מעדיף קונפדרציה. לדעתי, זה הפתרון – גם האופטימלי מבחינתם, וגם הריאלי ביותר. גם להם וגם לנו יש עניין בקונפדרציה.

התפקיד שלי הוא נהדר

מאז נכנסת לתפקידך, ובפרט מאז המריצה באוסלו, נראה שחל שינוי מהותי ביחסיך עם ראש הממשלה רבין.

הוא ראש ממשלה, ואני סגן שר החוץ. באופן טבעי, כתוצאה ממילוי התפקידים האלה, יש לא מעט נקודות מגע, שבאו יותר לביטוי בתהליך הפלסטיני המוקדם, כלומר בתהליך אוסלו, מאשר בתהליכים אחרים. אבל יש גם נקודות מגע בהקשרים אחרים.

פונקציונלית, אסור שיחסים מן העבר יעיבו. אחרת, זו מעילה בתפקיד. אני מדבר על עצמי. ולכן אני עושה כל מה שאני יכול, כדי שמה שהיה בעבר לא יטיל צל על היכולת לתפקד היום, באחת המשימות החשובות ביותר של עם ישראל.

שנית, המדיניות שרבין מנהל היום – אם זה בהסדר עם אש"ף, ואם זה בחזיתות אחרות – היא מדיניות שאני מאושר ממנה. מבחינתי, זה הדבר החשוב מכל דבר אחר.

בקרוב אתה עתיד להתמנות לשר, ותצטרך להיפרד מהעיסוק המדיני שכל כך מעניין אותך.

עדיין לא הוצעה לי חברות בממשלה.

היו פרסומים שרבין הודיע לך על כך.

רבין אף פעם לא אמר לי דבר. יחד עם זה, אני לא יכול להגיד, שאם יוצע לי להיות חבר ממשלה, אוכל לדחות הצעה כזאת. נכון שהתפקיד הנוכחי שלי הוא תפקיד נהדר, שאני אוהב מאוד ויקשה עלי לעזוב אותו. אבל גם יכול להיות שלא אצטרך לעזוב אותו, ולא אתקל בדילמה הזאת. מכל מקום, אם באיזה שהוא שלב, בקדנציה הזאת או בקדנציה הבאה, תהיה לי דילמה כזאת, בין להיות סגן שר לבין להיות שר, אני מניח שאקבל את השרות, גם אם היא פחות מרתקת מתפקידי הנוכחי.

בימים אלה מתנהל ויכוח קשה, בעקבות ההסכם עם ש"ס.

אני יכול להתנגד להסכם עם צומת, ואחרי כמה חודשים לבוא לאותה לשכה ולהתנגד להסכם עם ש"ס. אגב, אני חושב – בניגוד לעמדתם של רבים וטובים – שאנחנו לא יכולים להרחיב את הממשלה בכל מחיר, ולכל כיוון. היה לי בנושא הזה ויכוח קשה גם עם פרס, וגם עם רבין, כשדובר על צומת. שניהם תמכו בהסכם עם צומת, ואני חושב שזאת היתה טעות, כי זה היה קושר את ידינו, ואני הצעתי אז, באותה ישיבה, ללכת על ש"ס ועל יעוד. באותה תקופה יעוד כלל לא נחשבה כפוטנציאל לקואליציה, והיתה אפילו תחושה בקרב כמה מאיתנו, שאולי זה לא נאה להתחבר עם קבוצה של פורשים. ש"ס יצאה אז מהקואליציה, ולא היה ברור אם היא רוצה להיכנס. היום אנחנו עומדים להקים קואליציה בדיוק כפי שראיתי לנגד עיני, מתוך מחשבה שהכנסת צריכה להיות כזאת, שתתמוך במהלכים המדיניים.

ומה קרה עם ש"ס?

המחיר של ש"ס הוא מחיר יקר מאוד, שלצערי נבע מכך שבשלב מסוים – לאחר שהנושא הזה כבר הובהר ולובן, ואחרי שנתתם עימם הסכם נוח יותר – נעשה המעשה של הכנסת מגילת העצמאות לחוק, וזה הסיג אותנו אחורה. ברגע לא יכול להיות הסכם עם ש"ס שלא על בסיס מה שנתתם כבר. וכיוון שאני חושב שזה חיוני שש"ס תחזור לקואליציה, כדי להמשיך את תהליך השלום, אני מוכן לשלם את מחיר ההסכם הזה, שהכל תודו שהוא הסכם רע. עכשיו, איפה בכל זאת פתח המילוט? מדובר שיש כוח. אם, כתוצאה מההתפתחות בשנתיים הקרובות יועלה דבר שאנחנו לא נוכל לקבלו בשום פנים ואופן – או לא יכבל לכפות עלינו לקבל אותו, בנימוק שמדובר בהסכם קואליציוני. אם נחשוב שבשבילנו זה פיקוח נפש, פשוט נפרק את הקואליציה. הרי האפשרות הזאת קיימת תמיד. אנחנו לא נכנסים עם ש"ס לנישואין קתוליים.

להיערך לכניסת חברות רב־לאומיות

התיאוריות החדשות באסטרטגיה העיסקית מתבססות על בניית יכולות אסטרטגיות כאמצעי לנצח בטווח הארוך. מסתבר שגישות פונקציונליות, כגון ייצור, שיווק, כוח אדם וכו', אינן מספקות הסבר טוב לגבי הצלחה עסקית, ויש להיערך ל"מיצוב יכולות אסטרטגיות תמידי" □□□ בעקבות התהליך המדיני, הקהילייה הכלכלית בישראל תעסוק בשנים הקרובות הרבה מאד בסוגיית העסקים הרב־לאומיים. זהו שלב חדש, שמוליד השלום ההולך ונרקם □□□ מחקר

היבטים

□ צבי כסה

כפעם בפעם אני מזכיר כאן מחקרים שמתבצעים במכון האמר לשיתוף פעולה כלכלי במזרח התיכון שליד אוניברסיטת תל־אביב, הממומן מפירות הקרן שארמונד האמר המנוח תרם לאוניברסיטה. אחד המחקרים האלה המחקר עוסק במעורבותן של חברות רב־לאומיות בכלכלת האיזור.

כידוע, אחת מתקוות השלום היא פתיחת ישראל ושכנותיה הקרובות לפעילות עסקית וכלכלית של חברות רב־לאומיות גדולות, פעילות העשויה להתבטא בהזרמת הון, ויותר מזה בהעברת ידע וטכנולוגיות ובפיתוח מסלולי שיווק. המחקר מנסה לנתח את מעורבות החברות הרב־לאומיות בישראל ובמדינות ערב כיום, ולהצביע על הבעייתיות שבפניה יעמדו חברות ישראליות לכשתתממש התחזית בדבר זרימת הפעילות של חברות רב־לאומיות לישראל.

חברה רב־לאומית היא תאגיד שהתפתח בעיקר ב־20 השנים האחרונות. השוק העולמי הפתוח, התחרות הגוברת, התקשורת בזמן אמת, ההפרשים הגדולים בתנאים הקובעים את הוצאות הייצור בין המדינות השונות, הבעייתיות השיווקית – כל אלה וגורמים נוספים דחפו לביזור הפעילות הרב־לאומית. איפיונה המרכזי של חברה רב־לאומית הוא, שהיא חברה המפוזרת את עסקיה על פני מדינות רבות ומנסה למצות את היתרונות היחסיים של כל משק ומשק: תנאי שכר ומצאי משאבי האנוש במדינה אחת, תנאי מיסוי והטבות מיסוי והשקעות במדינה אחרת, מכוני המחקר ומדע במדינה זו ושוק גדול במדינה אחרת וכו'. על המזרח התיכון פסחה ההתפתחות הזאת עד כה, בגלל המצב הבטחוני, שהוא סיכון גדול לכל השקעה. כתוצאה מכך, הפסידו מדינות האיזור הזדמנויות של הזרמת הון, ידע וטכנולוגיות.

ד"ר אבי פייגנבאום ערך מחקר, יחד עם פרופ' ברנרד ינג ופרופ' מילס שבר, שמטרתו לבדוק את "הפרופילים האסטרטגיים והמניעים של חברות אמריקניות שהחליטו לפעול במזרח התיכון". החוקרים הישוו חברות אמריקניות שהיו להן חברות במזרח התיכון עם חברות דומות, שהחליטו לא לפעול באיזור. כן הישוו חברות שחדרו למזה"ת ופעלו בישראל עם אלה שפעלו במדינות ערב, והממצאים מעניינים.

מסתבר, שבין השנים 1990־1986 ל־15 חברות אמריקניות היו חברות־בנות בישראל, לעומת כ־25 חברות במדינות ערב. החברות האמריקניות שהקימו חברות־בנות במזה"ת, בישראל ובמדינות ערב, היו בעלות רווחיות נמוכה יותר מאלה שהחליטו להדיר רגליהן מהמזה"ת. הסיבה היא, שחברות עם רווחים נמוכים מוכנות לקחת סיכונים יותר גדולים.

בשנה האחרונה, בעקבות תהליך השלום, מספר רב של חברות אמריקניות, ואחרות, נכנסו לישראל ומחפשות הזדמנויות עסקיות.

ועוד. חלקן פועלות ישירות וחלקן באמצעות שיתו"פ עם חברות ישראליות.

בפרק אחר של המחקר מצביעים החוקרים על האיומים וההזדמנויות לחברות הישראליות, בעקבות חדירת החברות הרב־לאומיות.

שיקוליהן של החברות האמריקניות מונחים ע"י התוצאות העיסקיות לטווח קצר. לדברי החוקרים, זה חלק מפריסה עולמית חדשה, וזה קשור בשיקולי יתרונות תחרותיים בשווקים השונים. על־פי הניסיון בשיתו"פ בין חברות אמריקניות ליפניות נראה, כי לעתים קרובות הג'וינט ונצ'ר נפסק לאחר מספר שנים. לפיכך חשוב שחברה ישראלית הקשורה בחברה רב־לאומית תתכנן את צעדיה כך, שתוכל לשאוב מהרב־לאומית יכולת אסטרטגית, כדי שאם השותפות תתפרק תימצא הישראלית משופרת.

חברה אמריקנית רב־לאומית	ענף	סטטוס	שיתוף פעולה עם חברות ישראליות
1. פיצה האט	מזון מהיר	פועלת בישראל	לבד
2. פיצה דומינו	מזון מהיר	פועלת בישראל	כלל
3. מקדונלדס	מזון מהיר	פועלת בישראל	לבד
4. פפסי קולה	משקאות קלים	פועלת בישראל	טמפו
5. בורגר קינג	מזון מהיר	בשלבי כניסה	?
6. אפל	מחשבים	כוונות כניסה	?
7. בל־סאות'	תקשורת	כוונות כניסה	ספרא, דיסקונט השקעות, תע"א פי.אי.סי
8. GTE	תקשורת	כוונות כניסה	קנריין טלקום, אלביט תדיראן
9. סאותוסטרן בל	תקשורת	כוונות כניסה	כלל, עורק
10. בל אטלנטיק	תקשורת	כוונות כניסה	דנקנר, יבמ, לאומי ושות' אלייטק
11. מקאו	תקשורת	כוונות כניסה	טלרד, הפועלים, בלוברג

הטבלה דלעיל, שהיא חלקית, מצביעה על מספר כיוונים חדשים. החברות המגלות עניין בישראל פרוסות על פני ענפים שונים: מזון, משקאות, מחשבים, תקשורת

חלק מהחברות האמריקניות שבאות לישראל חושבות על זה כשלב ראשון של פיתוח בסיס למדינות המזה"ת כולו. מן הראוי שהחברה הישראלית השותפה תבטיח לעצמה, בהסכם, שהיא תהיה חלק מהחדירה למדינות השכנות.

חברות ישראליות שאינן מתכוונות להיכנס לשיתו"פ עם חברות רב־לאומיות, גם הן צריכות להיערך בהתאם. הן תפגושנה מתחרים חדשים, בעלי עוצמה אדירה של הון, ידע, טכנולוגיה ושיווק כלל־עולמי, ועליהן להיערך כך שתוכלנה לפתח "יתרון תחרותי יציב, המבוסס על בניית יכולות אסטרטגיות", כדברי החוקרים.

התיאוריות החדשות באסטרטגיה העיסקית, מציינים בעלי המחקר, מתבססות על בניית יכולות אסטרטגיות כאמצעי לנצח בטווח הארוך. המסקנות המחקריות מורות, שגישות פונקציונליות, כגון ייצור, שיווק, כוח אדם וכו', אינן מספקות הסבר טוב לגבי הצלחה עסקית. לכן צריך להיערך למה שפרופ' פייגנבאום קורא "מיצוב יכולות אסטרטגיות תמידי".

בעקבות התהליך המדיני, הקהילייה הכלכלית בישראל תעסוק בשנים הקרובות הרבה מאד בסוגיית העסקים הרב־לאומיים. זהו שלב חדש, שמוליד השלום ההולך ונרקם.

מקדונלדס בעת הפתיחה בקניון איילון, השנה. פועלת לבדה (צילום: ישראל סאן)

מבט לתוניסיה

אבשלום קווה □ תעשייה

משלחת של אנשי עסקים מתוניסיה תגיע בקרוב לישראל כדי ל מספר עיסקאות עם אנשי עסקים מקומיים. בין ישראל לתוניסיה קיימים מספר שנים יחסי מסחר סמויים. עתה הם מקבלים גושפנקא פומבית.

ההשקעות בתעשייה בתוניסיה הגיעו ב־1992 ל־607 מיליון דולר: בטקסטיל, 16.5% במכונות וחשמל, 16.5% בבנייה, 11% במזון בכימיה. בתחומים אלה קיים פוטנציאל סחר בין שתי המדינות.

אמנם התיירות הישראלית היוצאת למדינות המגרב נוהרת ברובה ל אך עיקר כניסת ההון הזר לתוניסיה מקורו בתיירות. בשנים 1988־89 מספר התיירים למדינה זו והגיע ל־3.5 מיליון. הסיבה העיקרית בתחום זה היא פתיחת הגבול עם לוב.

מפיקים נפט ומייבאים אותו

חוברת מידע ראשוני לקראת השלום, בהוצאת התאחדות התעשיינים, מציינת את חלקה של התעשייה בצמיחה הכלכלית של תוניסיה בשנים האחרונות: ב־1990 צמחה התפוקה ב־7 אחוזים, חלקה של התעשייה בתמ"ג היה 16.4 אחוז וחלקה ביצוא 38.5 אחוזים. שיעור המועסקים בתעשייה הוא 15 אחוז מכלל כוח העבודה בתוניסיה.

התעשייה התוניסית מבוססת בעיקר על עיבוד חומרי גלם מקומיים, בייחוד פוספטים ומוצרים חקלאיים. התעשיות העיקריות הן טקסטיל, מזון, מתכת, מלט וכימיקלים.

תוניסיה היא המקור הרביעי בגודלו בעולם לאספקת פוספטים. הכרייה מופנית לעיבוד מקומי ולא ליצוא כחומר גלם. עם זאת, תעשיית הכימיקלים נמצאת בהתפתחות מתמדת. המינרלים העיקריים הם מתכת, מלח, אבץ ואורניום.

קשיים בחקלאות

חלקה של החקלאות בתמ"ג התוניסי ירד מ־11.5 אחוז ב־1960 ל ב־1990, אך שיעור המועסקים בחקלאות ב־1990 הגיע לכ־40 אחוז מכלל כוח העבודה. התפתחות החקלאות נתקלת בקשיים כמו אורבניזציה והריסת הקרקע בגלל צורת החכירה שהונהגה באחרונה. היבולים העיקריים הם חיטה, שעורה, דורה, תירס, זיתים, תאנים ופרי הדר.

לתוניסיה מספר שדות נפט, אך בגלל המחירים הנמוכים, הפקה קטנה שאינה גדלה ועלייה בצריכת האנרגיה המקומית גדל בתחילת שנות ה יבוא האנרגיה על היצוא.

תוניסיה מנצלת את קירבתה הגיאוגרפית לשוק האירופי המשותף. לפי חוברת המידע, הממשלה הופכת את המדינה לקרש קפיצה לאירופה. שכר העבודה נמוך באחוזים ניכרים, בהשוואה לשכר במשקים האירופיים. לכן הקימו חברות אירופיות מפעלים בתוניסיה, בעיקר בתחומי הטקסטיל והרכיבים האלקטרוניים, במתכונת של אזורי סחר חופשיים.

מכס מקוזז להגנת התעשייה המקומית

תוניסיה הינה חברה מלאה בגאט"ט. רמת המכס המירבית הופחתה ל־43% אך תוספת זמנית של מכס, עד לשיעור של 30%, קיימת לתקופת מעבר שתימשך עד 1995, כדי להגן על התעשייה המקומית. נוסף על כך קיים מכס מקוזז, שמטרתו להשוות למיסים המוטלים בתוך תוניסיה עצמה על אותו סוג של מוצרים מתוצרת מקומית, ובכך הוא מגן על התעשייה המקומית.

היבוא מחולק לפי שלוש קטגוריות: מוצרים המיובאים באופן חופשי, שעבורם נדרשת תעודת יבוא בתוקף ל־6 חודשים; מוצרים שלגביהם קיימת מכסה ונדרש רשיון יבוא או רישוי מיוחד לשנה, ומוצרים האסורים ביבוא.

כאמור, על אף שדות הנפט שלה תוניסיה מייבאת נפט. כן היא מייבאת מוצרי טקסטיל, מכונות וכלי רכב. מדינות היבוא העיקריות ב־92 היו צרפת – 25%, איטליה – כ־18%, גרמניה – כ־14%, ארה"ב – 5% ובלגיה – 4%.

חידושים בתערוכת הפלסטיקה

תערוכת הפלסטיקה והאריזה הבינלאומית השישית, פלסטיק ישראל 94, נפתחה אתמול בגני התערוכה בהשתתפות 600 יצרנים המציגים על שטח של 15 אלף מ"ר חומרי גלם, תהליכי ייצור ומכונות בכל ענפי הפלסטיקה, הגומי והאריזה. המשתתפים הגיעו מרוסיה, פורטוגל, הונגריה, גרמניה, איטליה, צרפת ובלגיה. כ־500 יצרנים נוספים אמורים להגיע ממדינות נוספות, בהן מרוקו ותוניסיה. מצרים, שאף היא היתה אמורה להשתתף באירוע, לראשונה, הודיעה ברגע האחרון על ביטול השתתפותה.

השקעה בטכנולוגיית חלל

בתערוכה, שתינעל ביום חמישי, מוצגים חידושים רבים בתחומי הפלסטיקה והאריזה ושיטות ייצור, פרי מחקר ישראלי ובינלאומי, ייחשפו בה לראשונה. בין החידושים, שקיות אוויר לאריזת מתנות ומכשירים שבירים, כגון פסלון או רדיו־טרנזיסטור. מדובר בשתי שקיות המחוברות יחדיו. בשקית הפנימית מוכנס החפץ השביר. לאחר ניפוח נוצרות כריות אוויר בין השקית הפנימית הנצמדת לחפץ ומקבלת את צורתו לבין השקית החיצונית, המגינה עליו. חידושים נוספים הם מעטפות מאובטחות, מדבקה מחליפת צבעים, כריות מגן, נייר דבק בהרכבה והשקיית צמחים בטכנולוגיית חלל.

יו"ר קרן הפלסטיקה והגומי, גבי רוזנבלט, ומנכ"ל איגוד יצרני הפלסטיקה והגומי, מאיר בראל, מסרו כי השנה יירשם גידול של כ־11 אחוז ביצוא ענף הפלסטיקה והגומי והוא יסתכם בכ־590 מיליון דולר. לדבריהם, על־פי נתונים לא סופיים לגבי 94, השנה חל גידול של כ־13 אחוז בפדיון, שהסתכם ב־2.25 מיליון דולר. מספר המועסקים גדל ביותר מ־6 אחוזים ומגיע לכ־20 אלף עובדים. הפדיון לעובד יגיע ככל הנראה ל־113.3 אלף דולר. ההשקעה בענף עלתה בקרוב ל־30 אחוזים. 52 אחוז מהיצוא נשלחו לאירופה, רבע לארה"ב והשאר למדינות אחרות.

בישראל כ־400 מפעלי פלסטיקה, 40 אחוז הם בבעלות התנועה הקיבוצית. כשליש מהמוצרים מיועדים לאריזה ו־20 אחוז למוצרים שונים בתחומי החקלאות.

סגן יו"ר המכון לאריזה, דוד פנץ, מסר כי היקף המכירות של ענף האריזה מגיע למיליארד דולר, וחלקו של הענף בתל"ג מגיע ל־2.5 מיליארד דולר.

אשר לביטול ההשתתפות המצרית בתערוכה, מנכ"ל מרכז הירידים, שוש ברלינסקי, מסרה כי הנימוק היה קשיים בקבלת ויזות במצרים עצמה. לדבריה, היא פנתה הן לשגריר מצרים בישראל מוחמד בסיוני והן לראשי משרד החוץ הישראלי, אך לפי שעה הביטול נותר בעינו.

להערכתה, יבקרו בתערוכה כ־50 אלף מבקרים, והיקף העיסקאות שייחתמו בה יהיה בסדר גודל של 100 מיליון ש"ח.

מבזקים כלכליים

תשואות נאות לקופות הגמל בנק הפועלים גם בספטמבר

העלאת קצב האינפלציה, גם במהלך חודש ספטמבר המשיכו שבניהול בנק הפועלים להניב תשואות נאות. כך, לדוגמה, "גדיש" לעמיתיה תשואה נומינלית של כ־1.3% בספטמבר, המהווה ריאלית של 0.2%.

"גדיש" ברבעון השלישי של 94 (יולי־ספטמבר), 6.8%, שיעור שעלה בכ־3.2% על הקצב המוגבר של עליית ברבעון זה.

הגמל המנייתית "תאוצה" הניבה ברבעון השלישי תשואה של 9.6%, תשואה ריאלית של כ־5.8% מעבר לאינפלציה ששררה ברבעון.

הריבית בתוכניות החיסכון הדולריות

העלה, החל ב־9 באוקטובר, את הריבית על תוכניות החיסכון

"סטמטון שער", ל־24 חודשים, תהיה הריבית 6% לשנה; "סטמטון שער" ל־61 חודש תהיה הריבית 7% לשנה.

קופת גמל חדשה לאחיות

הסתדרות האחים והאחיות החליטה באחרונה להקים קופת גמל בניהול בנק הפועלים. הקופה, "קו הבריאות", המיועדת לבלעדית האחיות בישראל, הינה פרי מימוש ההישג המשמעותי שהשיגו בהסכם השכר האחרון שנחתם עימן בתחילת השנה. עפ"י הסכם נציגי המעבידים, ובראשם נציגי האוצר, להכיר בזכות לתגמולים על רכיבי שכר בגין משמרות, שעות נוספות, ותורנויות. רכיבי שכר אלה אינם נכללים בדרך כלל בשכר לפנסיה התקציבית, ומהווים כשליש ויותר משכר האחיות. עם הופעה, מתוקן העוול שנעשה עד כה לגבי ההפרשות הפנסיוניות אחיות.

החלטת האוצר, יופרשו לקופת הגמל החדשה 4.66% מרכיבי הנ"ל ע"י המעביד, וסכום זהה ע"י העובד, והחל מינואר 1996 שיעור זה ל־5%.

הקופה קדמו חודשים ארוכים של מו"מ עם נציגי הסתדרות והאחיות בראשות יו"ר חטיבת אחיות בתי החולים, אילנה כהן, נעזרו ע"י משרד הייעוץ הפנסיוני של אריאלה שמידע וגיורא של מספר בנקים.

הגמל החדשה מיועדת לאחיות ולאחים במיגזרי השירות עובדי מדינה, הסתדרות "הדסה", רשויות מקומיות, וכן נוספים בשירותי הרפואה והסיעוד שהצטרפו להסכם.

(משמאל לימין): אלכס יוכטמן, סמנכ"ל בנה"פ; אילנה כהן, חטיבת אחיות בתיה"ח; מנחם זוטא, מנהל אגף קופ"ג ותוכניות בבנק; היועצת הפנסיונית אריאלה שמידע והיועצת המשפטית הסתדרות האחיות, עוה"ד נעמי לנראו, בעת חתימת ההסכם על קופת הגמל "קו הבריאות".

דון שירותי משרד ליזמי מט"י

התמורות העיסקיות השוטפות את המשק בשנתיים האחרונות הביא עימו סוג חדש – השכרת משרדי עסקים מאובזרים ומאויישים במזכירות. בימים אלה הקימו גדעון לוין וטל תנוכי, בעצמם שני יזמים את מועדון ביזנס סנטר במלון דן פנורמה בתל־אביב, במטרה לספק עסקים תמיכה מקצועית בתחום שירותי המשרד והניהול.

ביזנס סנטר, שהוקם בהשקעה של 750 אלף שקל בסיוע המרכז יזמות עסקית (מט"י) בתל־אביב, מיועד בעיקר לאנשי עסקים המגיעים לעיר וזקוקים לבסיס לא קבוע בה. לקוחות פוטנציאליים נוספים הם יזמים בראשית דרכם המבקשים לחסוך בהוצאות משרד קבועות כמו מזכירה, דמי שכירות, מחשב, פקס, טלפון מתוחכם, פלאפון, מכונת צילום, מגרסה ומכונת אספרסו.

לוין וטל תנוכי ביום הראשון להפעלת הביזנס סנטר

ממזכירה עד חליפה

תמורת דמי מנוי בסך 110 דולר לחודש מציע המועדון משרד נוח במלון דן פנורמה, שירותי מענה וקבלת הודעות 24 שעות ביממה על־ידי טלפנית הדוברת שלוש שפות, מזכירה אישית שתתקשר, תדפיס, תצלם מסמכים, תשלח ותקבל הודעות פקס. כן יספק המרכז ללקוח מספר טלפון פרטי משלו, יצמיד לו פלאפון וכרטיסי ביקור, אפילו ישכיר לו חליפה מהודרת אם יזדקק לה.

לביזנס סנטר הסכם עם 16 מוקדי מט"י ברחבי הארץ, כך שכל יזם המסתייע במט"י להקמת עסקו יוכל ליהנות משירותי המועדון חינם במשך שלושה חודשים, לא כולל הוצאות מיוחדות כמו שיחות טלפון או פקס, תרגומים ושליחת דברי דואר.

השכרת רכב משני צידי גשר שייח' חוסיין

■ יורופקאר ישראל ויורופקאר ירדן יפתחו תחנות להשכרת רכב משני צידי גשר שייח' חוסיין, שיהיה הגבול הצפוני בין ישראל לירדן – מסר מנכ"ל יורופקאר, עמי עברון. מנכ"ל יורופקאר ירדן, נדר שלוב, מסר כי חברתו היא הזכיינית היחידה לתחנת השכרת רכב בצירו הירדני של הגשר.

הסכם משולש עם יורופקאר מצרים

פתיחת התחנות תאפשר לממש גם בצפון הארץ את ההסכם המשולש בין יורופקאר ישראל, מצרים וירדן, כפי שנקבע באחרונה בפגישה שהתקיימה בקהיר. בפגישה גם גובשו תוכניות משותפות, שיאפשרו שכירת רכב בשלוש המדינות בשובר אחד, הזמנות רכב הדדיות ללא צורך באישור, סיורי מדבר ועוד.

המסלול החדש של שלוש המדינות בשובר השכרה אחד יאפשר טיול בארץ ברכב שכור, החלפתו במסוף טאבה ברכב של יורופקאר מצרים, לצורך טיול בסיני ובמצרים, הגעה ממסוף טאבה למסוף הערבה בצד הירדני, קבלת רכב מיורופקאר ירדן לצורך טיול בירדן וחזרה לישראל דרך גשר שייח' חוסיין, תוך הבטחת מחיר אחיד.

חברות ביטוח חיים נגד ביטוח עובדי מדינה חדשים במבטחים

■ התאחדות החברות לביטוח חיים פותחת במאבק משפטי וציבורי נגד כוונת הממונה על השכר באוצר לבטח עובדי מדינה חדשים בקרן הפנסיה ההסתדרותית "מבטחים". את ההתאחדות תייצג עוה"ד מיכל שקד. זה.

יו"ר ההתאחדות, עזי לוי, אומר כי יש למנוע חתימת הסכם בין האוצר לקרנות פנסיה גרעוניות, ולאפשר פתיחות תחרות אמיתית בענף זה. לדבריו, בהפניית עובדים לקרן גרעונית, לצורך הסכמים פנסיונים ארוכי־טווח, יש משום חוסר הגינות כלפי העובדים. "מבקרת המדינה כבר הביעה את דעתה על הסכמים מסוג זה. החלטות הממונה על השכר מונעות כנראה ע"י שיקולים פוליטיים, ולא כלכליים", טוען לוי.

לפני ימים אחדים נפגשו נציגי ההתאחדות עם המפקח על שוק ההון והביטוח, מאיר שביט, והבהירו את עמדתם בנושא. נמסר, שקרנות הפנסיה יחוייבו לקבל אישור משביט לביצוע עיסקה זו.

מטעי בן־עזר רכשה את חטיבת תיבות השי של יכין

■ חברת מטעי בן־עזר, המתמחה במשלוח תיבות שי של פרי הדר, רכשה את חטיבת תיבות השי לחו"ל בחברת יכין. העיסקה, שהתבצעה בפתח העונה הבוערת של בתחום תיבות השי לחו"ל, תקנה לבן־עזר 50 אחוז מהשוק בתחום זה.

העברת מחלקה חטיבת תיבות השי של יכין למטעי בן־עזר התאפשרה במסגרת הארגון מחדש בחברה.

ממטעי בן־עזר נמסר, כי מלבד העיסקה עם יכין השקיעה השנה החברה כ־250 אלף שקל בפיתוח אריזות חדשות, בשיפור מאגרי המידע שברשותה ובשיווק.

שנת הבננה

■ מועצת הפירות מכריזה על "שנת הבננה" ויוצאת בקמפיין חדש לבננות, שיחל ב־15 באוקטובר וימשך מספר חודשים.

על הקמפיין, בהיקף של 1.5 מיליון שקל, אחראי משרד הפירסום שירה שקולניק. הקמפיין יכלול כולל פרסום חוצות, סרטי פרסומת בטלוויזיה ותשדירים ברדיו, הפקת חוברת מתכונים מהודרת ופירסום מיוחד למיגזור הרוסי ולמיגזור הערבי. הסיסמה המובילה תהיה "פצצת אנרגיה צהובה", והמסר ידגיש את איכויות הבננה: 87 קלוריות בלבד ליחידה, ללא כולסטרול, עשירה בסיבים תזונתיים וספקית אנרגיה לספורטאים.

"אהבה" בבלומינגדיילס

■ החל מהשבוע ניתן להשיג את מוצרי הטיפוח אהבה של מעבדות ים המלח גם ברשתות הכלבו האמריקניות בלומינגדיילס וסקס פיפת' אווניו.

חברת איסטרייר, המפיצה את מוצרי החברה בארה"ב, חתמה על חוזים עם שתי הרשתות, שימכרו מוצרי אהבה בסניפיהן בניו־יורק, מיאמי ושיקגו. החדרת המוצרים תלווה במבצעי קידום מכירות ופרסום. החוזים כוללים מוצרי בוץ מים המלח, קוסמטיקה, מלח בריאות ותכשירים לשיער.

עד לשנת 1994 נמכרו מוצרי החברה בבתי־מרקחת ספורים בארה"ב. השנה בוצעה פריצת דרך משמעותית, לאחר ששתי רשתות כלל־ארציות, נורדסטרום וניימן מרקוס, החלו לשווק את מוצרי אהבה באופן סדיר. בעקבות חתימת החוזים עם בלומינגדיילס וסקס פיפת' אווניו צופים במעבדות ים המלח עליה משמעותית ביצוא לארה"ב, בה נמכרים המוצרים ב־350 נקודות מכירה.

מוצרי אהבה נכנסו לשוק האמריקני ב־1992, והמכירות הגיעו לחצי מיליון דולר. ב־93 עלו המכירות למיליון דולר והשנה עומדת התחזית על 4 מיליון דולר.

סמנכ"ל השיווק הבינלאומי של אהבה, דרור קולטין, מציין שנוסף על ארה"ב, שהיא ארץ יעד מועדפת, נחתמו השנה מספר עיסקאות יצוא, לרוסיה, יפן, שוודיה וסין.

מזגן ידידותי לסביבה לרכב מכני הנדסי

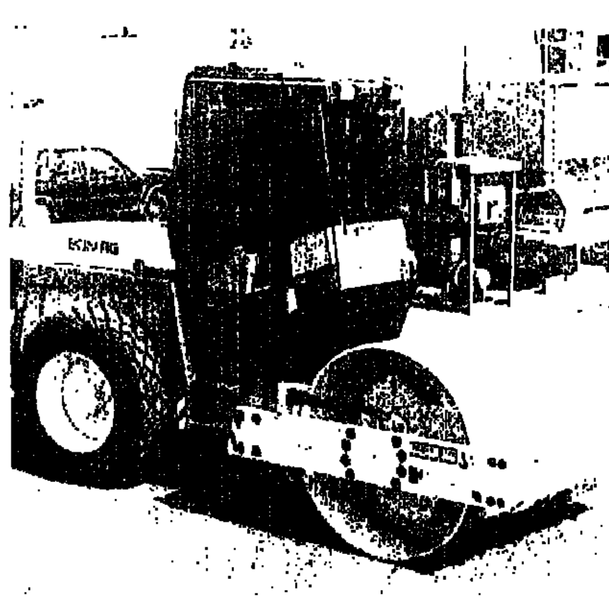

מכבש מצויד במזגן החדש שפותח ברב קר תעשיות המיועד לציוד מכני הנדסי ומופעל בגז 134A, ידידותי לסביבה. המזגן, המיועד למכבשים, מלגזות וציו"ב כלי רכב הנדסיים, הוצג לראשונה בתערוכת אוטומכניקה בפרנקפורט. מנהל היצוא של רב קר, עודד שרון, מסר שגורמים מחו"ל כבר הביעו התעניינות בשיווק המזגן הידידותי באירופה ובדרום־אמריקה

תקציב המדינה מרוויח מהסדר הקיבוצים

תגובות

הראיון שערך עימי נחמן גלבוע על ההסדר המשלים, תחת הכותרת "לא רק הרכוש, גם החובות" (על המשמר, 7.1.94), השאיר מספר נושאים בלתי ברורים, שחשוב מאד להבהירם.

א. תקציב המדינה אינו מפסיד, אלא מרוויח מהסדר חובות הקיבוצים, והאזרח הישראלי אינו נושא בנטל חדש. הסיבה לכך היא, שהחוב הוא לבנקים, והבנקים מיועדים להימכר.

מחיר הבנקים שיידרש הקונה לשלם מושפע מההון העצמי שלהם. כשהחובות לבנקים הם חסרי סיכוי פרעון, יש להפחיתם מההון העצמי של הבנק. כאשר חלק מהחוב משולם לבנקים, ההון העצמי גבוה יותר, ולכן מחיר הבנקים גבוה בהתאם. כיוון שהמדינה היא שתמכור את הבנק, היא תקבל את עליית מחיר הבנק בחזרה לאוצרה.

אם ההסדר יטיל שליש מפרעון החוב על תקציב המדינה, ושליש אחר על מכירת קרקעות הקיבוצים, יקבלו הבנקים שני שלישים מהחזר החוב שלא ימחק ממקורותיהם. אם שני שלישים אלה יתוספו להון העצמי שלהם, ואחר־כך למחירם, תקבל המדינה מרוכשי הבנקים לאוצרה את שני השלישים האלה. תקציב המדינה יקצה שליש מהיקף החוב שצריך להימחק, ואותו תקציב יקבל בחזרה שני שלישים.

גם אלה הטוענים נגרנו שהקרקעות אינן שלנו אלא של המדינה, יוכלו לחשב שאמנם המדינה היא שתקבל את מחירן המלא וחלק באופן ישיר, ממס השבח, וחלק אחר מרוכשי הבנקים.

ב. צירי הדיון בהסדר הם שלושה: היקף הבעיה שיש לפתור (היקף "הבלון", או הפרמטרים לחישובו); הטיפול בקיבוצי הלוואי ושיטת הטיפול בקרקעות. הנושא הראשון הוסבר טוב. הנושא השני לא הובהר דיו בראיון, ולכן חשוב לומר שהתנועות, ביחד עם הבנקים, מתנגדות לדחיית הטיפול בקיבוצי הלוואי שעליה ממליצה ועדת סוארי.

יש לטפל בקיבוצים אלה ביחד עם כל האחרים, ולמחוק את מרבית בלון החובות שלהם מיד עם ביצוע ההסדר. אין לנו כמעט ספק שעמדתנו בעניין זה תתקבל, ולכן אין זה נראה כרגע כציר בעייתי בדיון.

הנושא השלישי הוא הטיפול בקרקעות.

ג. התיאום והעבודה המשותפת בין הפעילים העוסקים בכך בקבה"א גם הוא ראוי להבהרה. השיטה ההיררכית אינה מקובלת עלינו היום, למרות שבחלוקת האחריות הציבור מצפה שתהיה היררכיה ושמזכירי התנועות ישאו בעיקר. זו הסיבה שהפעילים הרוצים והרואים עצמם קשורים בתפקידים לנושא מתקבלים בברכה לדיונים הפנימיים, ותורמים. אין זה נכון שהמצב בלתי אפשרי למי שמכין את השיטה. כיוון שהמזכירים נושאים באחריות מרכזית, הם מנהלים פגישות ודיונים כשלפי הערכתם זה נדרש, וכל מי שהיה שותף למערכות משא־ומתן יודע שההיררכיה היא אחד מה"תרגילים" שיש להשתמש בו בהכנה, אך לא יותר מזה.

גיורא פורמן

יצחק שור

רוחות חדשות בבגרות

נייר עמדה שיגיש השבוע צוות חינוך של "המרכז לחקר מדיניות החברתית בישראל", מכיל המלצות המעניקות מעמד שונה לבחינות הבגרות. בין היתר מדובר בצמצום מספר הבחינות החיצוניות, בהכרה בבחינות הפנימיות, בהגדלת שיעור הכותבים עבודת גמר כתחליף לבחינות ועוד. הדגש יהיה על חינוך ועל עלייה במספר הזכאים לתעודת בגרות

צוות חינוך של "המרכז לחקר המדיניות החברתית בישראל", בראשות מנהל בית הספר לחינוך של האוניברסיטה העברית, הפרופ' חיים אדלר, פרסם לאחרונה נייר עמדה חדש, אשר עוסק בשאלה הבוערת ביותר עתה במערכת החינוך: מדיניות בחינות הבגרות. נייר העמדה ראה אור כדו"ח על "הקצאת משאבים לשירותים החברתיים 1993־4", בעריכת מנהל "המרכז", יעקב קופ. נייר העמדה מתבסס על מאמר של פרופ' אריה לוי. חשיבותו של נייר עמדה זה גדולה בזכות רציונותו, אך לא פחות גם בזכות העובדה שבין חברי הצוות מצויים שלושה מחברי ועדת הפרופ' מרים בן־פרץ, לקביעת מדיניות משרד החינוך ביחס לבחינות הבגרות. אני מתכוון ליו"ר המזכירות הפדגוגית, פרופ' דוד גורדון, למרענית הראשית, פרופ' פרלה נשר, ולראש המינהל הפדגוגי, בנימין אמיר. סביר להניח, כי תהיה התאמה כלשהי בין דו"ח פרופ' אדלר לבין דו"ח פרופ' בן־פרץ, שיימסר לפרסום ביום ה' השבוע.

רק 31 אחוזים מכל שנתון מקבלים תעודה

משרד החינוך, אומר צוות אדלר, פועל בשני ערוצים: מצד אחד, הוא שואף לגוון את החינוך העל־יסודי ולתת לו לגיטימציה כחינוך כללי. מצד שני, הוא כבול על־ידי סטנדרטים המוכתבים בידי בחינות הבגרות. כך יוצא, ש־72 אחוזים מכל שנתון מסיימים כיתה י"ב, אך רק 31 אחוזים מכל שנתון זכאים לתעודת בגרות. הבחנה בין ארץ המוצא של ההורים מעלה, כי שיעור הזכאים ב־1990 מקרב יוצאי אירופה ואמריקה היה גבוה פי 1.6 משיעור הזכאים בקרב יוצאי אסיה ואפריקה. מכאן שהפער העדתי עדיין ניכר מאוד בתחום זה.

מכיוון שבחינות הבגרות במתכונתן הנוכחית הן, במידה רבה, פועל יוצא של דרישות האוניברסיטאות, הופכים שיעורי הקבלה אליהן לאמת מידה לקביעת שיעור ההצלחה של החינוך העל־יסודי. כך מושמת לאל יכולתו של משרד החינוך לפתח מדיניות כוללת בחינוך העל־יסודי. המצב הקיים נוטה לרוקן את התיכון מאופציות של התנסות חינוכית ולימודית. מטרותיו של בית הספר התיכון מועתקות ממנו לגורם חיצוני. הריכוזיות הרבה של הבחינות מכשילה את מאמצי הביזור והאוטונומיה, שעליהם שוקד המשרד בשנים האחרונות. בחינות הבגרות משפיעות לרעה על השכבות החלשות, משום שהחלטות בית הספר בעת מיון תלמידיו מכוונות גם על־ידי הערכת סיכוייהם לזכות בתעודת בגרות עם סיום הלימודים.

לשון אחר: השפעתן הרעה של בחינות הבגרות באה לידי ביטוי בשיעורי מעבר נמוכים של בני השכבות החלשות מכיתה ח' לט' או מט' לי', בנתיב המוביל לבגרות. בית הספר התיכון שואף לשפר את דימויו בציבור על־ידי סינון קפדני של התלמידים, ושאיפה זאת עומדת בסתירה לאינטרס החברתי, המחייב השקעת מאמצים ואמצעים בתלמידים המשתייכים לשכבות החלשות. בחינת הבגרות מהווה מבחן הערכה להישגים. בכך היא כופה על כל תלמיד קנה־מידה מוחלט, ומכבידה על פיתוח תוכנית לימודים ודרכי הוראה, הבאות לאפשר לכל תלמיד להצטיין בתחומים התואמים את כישוריו. אופי הבחינה מכביד על אימוץ דרכי הוראה, שמטרתן היא להקנות לתלמידים דפוסי חשיבה ויכולת העמקה, ועל הוראה בין־תחומית. היעדר דרכי הוראה ולימוד אלה מונע הכשרת התלמיד להתמודד עם מציאות כלכלית וחברתית משתנה, אשר דורשת ידע רב־תחומי וגמישות מקצועית.

משקל שווה למקצועות הבחירה

השינויים שמציע צוות אדלר בבחינות הבגרות משקפים, לדבריו, רצון לתקן עיוותים בשלושה עניינים: מקצועות הבחינה, פיתוח שאלוני הבחינה וקביעת הציונים. ברוב מדינות העולם נערכות 4־6 בחינות בגרות חיצוניות, ואילו בישראל נדרש תלמיד בית ספר ממלכתי לעמוד ב־8 מקצועות חובה ובממלכתי־דתי ב־9. בהרכבת רשימות מקצועות החובה ראוי לאזן בין התחום הריאליסטי להומניסטי, ובין מקצועות החובה למקצועות הבחירה. כן רצוי שייכללו ברשימה מקצועות המפתחים כישורים, שהם חיוניים להמשך לימודים במוסדות להשכלה גבוהה, ומקצועות הקשורים במורשת הלאומית, אשר מחזקים את הזדהות הפרט עם החברה.

מגמתם של אנשי החינוך ברוב המדינות, קובע צוות אדלר, היא לצמצם את מספר מקצועות הבחינה בכלל, ובמסגרתן לצמצם את מספר מקצועות החובה לטובת מקצועות הבחירה. רפרטואר עשיר של מקצועות עשוי לחזק את התשתית לתרבות פלורליסטית בישראל, ולהרחיב את ממדי האוטונומיה הבית־ספרית. אך מצד שני, ריבוי מקצועות בחירה גורם לניפוח מנגנון הבחינות, ומונע יצירת סטנדרטים מקצועיים גבוהים של הבחינות. לכן מציע הצוות לצמצם את מספר הבחינות החיצוניות בדרך מודולרית: במקצועות שבהם אפשרי הדבר, יוכן שאלון מודולרי אחד, ובו חלק ראשון מיוחד לכל הנבחנים; אחריו יופיעו שאלות לנבחני 3 יחידות לימוד, ואחריהן שאלות לנבחני 4 ו־5 יחידות. לצד הבחינות החיצוניות, ייערכו ויוערכו בידי המורים בבית הספר בחינות פנימיות. מעמדן וציוניהן של הבחינות הפנימיות יהיו זהים לאלה של החיצוניות, בתנאי שמשרד החינוך יפקח על ההוראה ועל הבחינות. כל בתי הספר יחויבו ללמד מספר מינימלי של מקצועות ושל יחידות לימוד, חיצוניות ופנימיות.

בחינות חלופיות

כיום מאפשר משרד החינוך לבתי הספר לקיים מתכונות שונות של בחינות בית־ספריות, אשר עשויות לשמש תחליף לבחינות הבגרות החיצוניות והפנימיות. החלופות יהיו: הכנת עבודות גמר, בחינה בית־ספרית בתוכנית ייחודית, והשתתפות בתוכנית ניסויית של בחינה בית־ספרית, באישור המשרד והאוניברסיטאות.

מבנה מוצע זה יעודד פיתוח תוכניות מגוונות ויוזמות פדגוגיות. מערכת החינוך מסתפקת כיום בכך, שרק 7 אחוזים מתלמידיה מגישים עבודות גמר. הסיבה למצב זה נעוצה הן בחוסר הכנה מתאימה של התלמידים לביצוע המשימה והן במחסור במנחים. רצוי שהמערכת תשאף לכך, שרבע מן התלמידים יכתבו עבודת גמר במקצוע אחד, כתחליף לבחינות הבגרות. צוות אדלר מציע להפקיד בידי בית הספר התיכון את הסמכות לקיים בחינות בגרות בית־ספריות ברבע ממסגרת הבחינות המחייבות. אם נוסיף לכך את האפשרות לכתיבת עבודת גמר, הרי שסמכות בית הספר תגדל.

בצרפת, למשל, נקבעת הזכאות לבגרות לפי ממוצע הציונים בכל מקצועות הבחינה. במתכונת זאת זכאי תלמיד לבגרות, גם אם נכשל במקצוע אחד או יותר. שם מיושם עקרון הפיצוי, לפיו הצטיינות במקצוע אחד מחפה על כישלון במקצוע אחר. בישראל מותנית הזכאות לבגרות בציון "עובר" בכמה מקצועות מרכזיים. צוות אדלר ממליץ לפני המשרד להעניק חשיבות רבה יותר לציון הממוצע של תעודת הבגרות, מבלי לגרוע מיכולתן של מחלקות באוניברסיטה להתייחס לציונים ספציפיים. אם יתממשו המלצות אלה, תימנע פסילה גורפת של תלמידים מן הזכאות לבגרות, כך שהם יוכלו להציג את מועמדותם לאוניברסיטה בחוגים מסוימים בלבד. שינוי זה צריך להיעשות בשיתוף עם האוניברסיטאות.

צוות אדלר מציין, שקיים קושי בהשגת סיכומים, אשר עשויים לשפר את תוכנית הלימודים ואת תהליכי הלימוד והבחינה. ראוי שסיכומי הבחינות יחוברו וינוסחו בידי מומחים בתורת המבחנים.

עיקרי ההמלצות

והרי ריכוז המלצות הצוות:

★ לצמצם את מספר הבחינות החיצוניות ולערוך בחינות במקצועות נוספים בידי המורים בכל בית ספר;

★ רשימת מקצועות הבחינה החיצונית תכלול רק מקצועות שנבחנים בהם לפחות 5 אחוזים מכלל הנבחנים. לכל מקצוע יוכן שאלון מודולרי, שיותאם להיקף המשתנה של מספר יחידות הלימוד;

★ המשרד יכין רשימה של מקצועות לבחינה פנימית, ויעניק לה מעמד של מקצוע מוכר בבחינות בגרות פנימיות;

★ מעמדן וציוניהן של הבחינות הפנימיות יהיו שווים לאלה של החיצוניות;

★ יתקיים פיקוח על תהליכי ההוראה והבחינה של הבחינות הפנימיות;

★ ייקבע מספר מינימום ומקסימום של יחידות לימוד, לצורך זכאות לבגרות;

★ המשרד יפעל למען הגדלת שיעור הכותבים עבודת גמר, כתחליף לבגרות;

★ ייקבע ציון כולל לתעודה, שישקלל את מקבצי הציונים בבחינות החיצוניות והפנימיות;

★ הזכאות לתעודה תיקבע על סמך הציון המשוקלל של התלמיד בכל מקצועות הבחינה. כישלון במקצוע אחד או יותר לא ישלול את הזכאות לתעודה. עם זאת, יוכלו מחלקות מסוימות באוניברסיטה להתייחס למקצועות ספציפיים, בהתאם להשלכותיהם על תחומי הלימוד באותן מחלקות;

★ ייקבעו סטנדרטים לפרסומים בציבור על בחינות הבגרות, לרבות פרסום של בדיקות מהימנות ותוקף בחינות הבגרות השונות ותוצאותיהן.

העונש יגיע גם אחרי 20 שנה

מרילין ואן דרבור, שהיתה מיס אמריקה בשנת 1958, גילתה בראיון למגזין האמריקאי "אנשים", כי מגיל 5 עד 18 נוצלה מינית בידי אביה, אך איבדה את זכרון הטראומה הזאת עד הגיעה לגיל עשרים. כדי לשרוד, אמרה, התפצלתי לילדת יום, שצחקה וחייכה, ולילדת לילה, ששכבה במיטה בתנוחה עוברית והמתינה לבוא אביה, שפישק את רגליה. עד הגיעה לבגרות לא היתה ילדת היום מודעת לילדת הלילה, ובעיני מכריה יצא לה שם של ילדה מאושרת.

דברים אלה מביא הפסיכולוג הקליני ד"ר אלי זומר מאוניברסיטת חיפה, בחוברת חדשה של המועצה הלאומית לשלום הילד, העוסקת בסוגיית ההתיישנות של עבירות מין במשפחה. לדבריו, מי שחווה חוויה טראומטית עזה, עלול לאבד חלק מן הזיכרון המתייחס לאירוע, או "שוכח" הכל. הילד או הנער משתוקק לשכוח, במיוחד כאשר המתעלל הוא הורה. התעללות מצד הורים בילדים הורסת את כל הציפיות להגנה ולהזנה רגשית, שוברת את קשר האמון הבסיסי של הילד למבוגר וגוזלת ממנו את היציבות, שלה הוא זקוק כדי לצמוח כאדם בריא. הילד מבקש לשרוד, ולפיכך הוא שוכח אירועים איומים הקשורים במבוגר המתעלל. במקרים רבים משוכנע הילד הסובל, כי ההתעללות מגיעה לו, וכי אם יתלונן תפורק המשפחה. באמצעות מנגנוני הגנה פסיכולוגיים של השכחה והרחקה, מסוגלים ילדים כאלה להיראות כמאושרים, ובמקביל להקדיש את מרצם להשגת הישגים מקצועיים ואקדמיים.

נכונותה של מרלין ואן דרבור לחשוף את עברה באיחור, אופיינית לילדים שסבלו מהתעללות. זוהי חשיפה מושהית, ולכן עולה הבעיה הקשה של התיישנות. מהי המשמעות של עשיית צדק באיחור? ילד שנותח ונהפך לעקר איננו יכול לתבוע את המנתח בהיותו ילד, אלא לאחר שבבגרותו התחוור לו גודל הנזק. מסיבה זו, צריכה זכותו לתבוע את המנתח להישמר לו מעבר לתקופת ההתיישנות הקבועה בחוק. אותה זכות, סבור ד"ר זומר, צריכה להישמר לאדם שעבר בילדותו התעללות טראומטית ונאלץ להרחיק אותה כדי לשרוד.

על פי דיווחים של נשים ישראליות שנפגעו מינית למרכזי הסיוע לנפגעות תקיפה מינית, 70 אחוזים מהן לא פנו ולא יפנו כלל למשטרה. 41 אחוזים מכלל הנשים שביקשו סיוע בשל גילוי עריות, פנו רק חמש שנים אחרי ההתעללות. 27 אחוזים מן הנשים פנו לאחר יותר מעשר שנים.

עו"ד תמר מורג, שערכה את החוברת על התיישנות בעבירות מין במשפחה, מסבירה את הגיון המחוקק, אשר קבע את ההתיישנות: ראשית, כאשר חולפות שנים רבות מזמן ביצוע העבירה, מתקהה הפגיעה בקורבן, נסלחה ואולי גם נשכחה. שנית, ראוי למחול למי שעבר עבירה לפני זמן רב ולהעניק לו שקט נפשי, כדי שיוכל להמשיך ולחיות את חייו במסלול תקין. שלישית, הזמן שחלף מקשה על בתי המשפט להכריע בשאלות הקשורות בראיות, מאחר שעדים נעלמו או מתו והזיכרון היטשטש.

ואולם במקרה של גילוי עריות מגלה הספרות המקצועית הבינלאומית, כי רוב הנפגעים לא היו מסוגלים להגיש תביעה עד לאחר הטיפול הפסיכותרפי, אשר בדרך כלל נעשה בשנות השלושים והארבעים לחייהם, כאשר התביעה התיישנה. להתיישנות על עבירות של גילוי עריות, כותבת עו"ד שושנה רובינסוף־שין, נודעת השפעה בין־דורית, משום שרבים מהנפגעים סובלים, כבוגרים, מהתקפי חרדה, דיכאון ונסיונות התאבדות. רבים מהם מתמכרים לסמים ואלכוהול, או סובלים מאנורקסיה. בקרב נפגעי התעללות מינית נמצאים מקרים של אי־תפקוד מיני וקשיים ביצירת קשר אינטימי. לעתים הופכים ילדים שנפגעו להורים מתעללים. נזקים אלה כרוכים בהוצאות כספיות, לרבות טיפולים פסיכולוגיים ורפואיים מתמשכים.

חוק סדר הדין הפלילי, התיישנות, קובע כי אין להעמיד אדם לדין בשל פשע שדינו מיתה או מאסר עולם, אחרי 20 שנה. במקרה של פשע הקשור בעבירות מין במשפחה, ההתיישנות חלה בתום 10 שנים מיום שהעבירה נעברה. התיישנות איננה חלה רק על פשע של השמדת עם. עו"ד תמר מורג מציעה, אפוא, כי תקופת ההתיישנות במקרה של עבירת מין במשפחה תעמוד על 15 שנה מיום שבו מלאו 18 לקטין שבו נעברה העבירה.

לשון אחר: אדם שנפגע בילדותו מינית בידי בן משפחה יוכל להגיש תביעה עד גיל 33. הצעת חוק זאת הולכת בעקבות עשרים בתי מחוקקים במדינות שונות של ארצות־הברית, אשר הכירו בצורך לקבוע תקופת התיישנות מיוחדת, הנוגעת לעבירות מין שנעברו בקטינים. הצעת החוק של המועצה הלאומית לשלום הילד הונחה על שולחנה של ועדת החוקה חוק ומשפט.

שמעון אבידן, דברים לזכרו

□ אמרי רון

כה מילות פרידה ממפקד, מדריך ומעצב, [...] התנועה, שפיו וליבו ונוהגיו שווים, [...] באוהלו ובצאתו.

"מגש הכסף" של מדינת היהודים הוגש [...] על־ידי אלפי צעירים, אבל עוצב בידי [...] מרדכי בנטוב ציטט פעם את בן־גוריון, שאמר [...] "המדינה חבה את הנצחון במלחמת השחרור [...] אבל יותר מכל ליגאל אלון ולשמעון אבידן".

שני אלה לא נמדדים בדרגותיהם, שהרי היו [...] אלופים ורב־אלופים מפורסמים רבים אחרים. [...] גדולים מהם בכך שלא פיקדו על צבא מוכן, אלא הקימו יש מאין, ליקטו כל בחור וטוב, אימנו, הדריכו, חינכו ובבוא היום פיקדו על המערכה הקשה והעקובה מדם, שהביאה להקמת מדינת ישראל. שמעון הקים צבא מהנוער התל־אביבי, משכונות הצפון, מפרברי הדרום ומבני מושבות הדרום.

המעלעל בספרו של אבא קובנר, "פנים אל פנים", מבין כיצד הדפוסים של טוהר הנשק, של הדוגמה האישית של מפקדים, של הדאגה לחיי אדם, עוצבו באותה מערכה. שמעון היה קנאי לערכים של צבא עממי, גם בעידן של מיסוד צה"ל. כמזכיר הקיבוץ הארצי, היה קנאי לעקרון ההגנה המרחבית, לשותפות הישובים במערכות ההגנה, גם בעידן הטילים, ולעקרון ההגנה העצמית המחייב שותפות האוכלוסיה הבוגרת, נשים ונוער, במערכות ההגנה.

בשביל שמעון, ערכים כמו התיישבות וקליטה לא היו מלים גרידא, אלא ערכים להתמודד עליהם. אני זוכר אותו מארגן קבוצת שנת שירות לקיבוץ [...] הזמין את מזכירי הקבוצים, ולא הירפה מהם עד שגויסה קבוצה של 30 "שינשינים". כך נהג גם כשהכריז על "מבצע קליטה" ועמד בראשו. תבע מכל קיבוץ הקצאת משאבים לקליטת משפחות, הגשת תוכניות ועמידה בהן. וכשהחברים במזכירות הרימו גבה של ספקנות – חזר וטען כי ערכים אינם קיימים, אלא אם התנועה מתמודדת על הגשמתם.

היה צנוע אמיתי. שמעון אבידן

ועוד פן שלו זכור לי היטב: אהבת הארץ. אהבה בלתי מותנית, שאינה תלויה בדבר. היה תמיד בסודות הארכיאולוגיה, בסיפורי א"י, ויותר מכל רעייתו שרה היו צפרים [illegible]. אני זוכר את הנסיעות איתו לקיבוצים בכל קצווי הארץ, שהיו חוויה בפני עצמה. על כל תל, גבעה ועץ, היה לו סיפור. וכשהיינו מגיעים לקיבוץ, והוא [...] סיפור על וינגייט, היה אומר לי: חכה רגע, הקיבוץ לא יברח...

שמעון היה קשוח בכל הקשור להתארגנויות קיצוניות סיעתיות. היה קיצוני בתגובותיו כלפי "מוקד" ו"שלי", ובוויכוחים שלי עימו היה משווה אותם לקומוניסטים שהכיר, ושאת התנהגותם חזה מבשרו באירופה. אבל לימים אמר לי: הרי אין לנו טובים מאלה... כך התייחס גם לחברים העירוניים במפ"ם, כאשר ביקר אותם לפעמים. הוא סלד מהצהרות ללא כיסוי, מגינונים ומזיופים קטנים, המהווים לעתים חלק מהעולם הפוליטי, אבל היה טורח להרגיש: הרי אין לנו טובים מאלה.

יושרו וכנותו הביאו בשנים האחרונות לבחירתו לכהונת מבקר מערכת הביטחון, בה זכה להערכה רבה, ומאוחר יותר השתתף כחבר קבוע בוועדת הביקורת של הקיבוץ הארצי. אני זוכר אותו כמי שהצליף ללא רחם בפעילויות כלכליות תזזיתיות, וראה בהן סיכון קיומי וחינוכי.

שמעון היה בעיני רבים סמל לצניעות ופשטות. הוא לא סבל שידברו עליו כעל "דמות לאומית". הוא לא היה כמי שנחבא אל הכלים ומציץ מדי פעם לוודא, שכולם יודעים שהוא אמנם נחבא אל הכלים...

מילוי תפקיד בקיבוץ, בתנועה או במדינה, כמו עבודה פשוטה במפעל, נחשבו בעיניו כשווי ערך. והצירוף של "דמות לאומית", שהוא גם עובד במפעל, מחכה לטרמפים או נוסע באוטובוס כאחד האדם – צירוף זה יצר את הייחוד בתדמיתו של שמעון.

כך נזכור אותו: מופת של מפקד, מחנך ומדריך, איש הביטחון, ההתיישבות והקליטה, שפיו, ליבו ומעשיו שווים. איש גדול, מיוחד, צנוע ופשוט הליכות, שבספר תולדות התנועה ייזכר כאחת הדמויות הבולטות שעיצבו אותה.

יהי זכרו ברוך.

עורך אריה פלגי

גרביים אדומים כמטפחת אדומה

קוהל יצא נגד הקומוניסטים לשעבר של מזרח גרמניה. אבל הם כבר לא כל כך אדומים, ועשויים להיות לשון מאזניים בבחירות

□ פאטרישה קלאף

[...]תרים: מן הבחירות של ה־16 באוקטובר יוצא [...] מנצח איום ונורא: הקנצלר הבא – [...] סוציאלדמוקרט – נבחר לבסוף בעזרתם של כ־30 [...] של מפלגת הסוציאליזם הדמוקרטי (פד"ס), [...] הקומוניסטים לשעבר. בארבע השנים הקרובות תלויה [...] החזקה ביותר באירופה בתמיכה השקטה של [...] הפוליטיקאים של מפלגה־בובה, שעד לפני חמש [...] מלאה ודיכאה אוכלוסיה שלמה, ריגלה אחריה [...] כל מי שניסה להימלט.

[...] הזאת, המצוירת בלהיטות על הקיר על־ידי [...] הבחירות הנוצרית־דמוקרטית של הקנצלר קוהל, [...] לוחמים – בלהט לא קטן מזה – [...]אלדמוקרטים, דוחה גרמנים רבים, אך איננה [...] במידה יתירה את אלה במזרח. היא גם מביאה [...] ופירסום ללא תקדים לפד"ס, שבה דרים [...]ניסטים נוקשים, אפראטצ'יקים ותיקים ואנשי [...] מודרניים יחד, תחת הגג האחד של "סוציאליזם [דמוק]רטי".

[...] מזרח־גרמניה לשעבר סורגות קשישות אין־[ספור] של גרביים אדומים זעירים. הללו נמכרים [כמו ל]חמניות טריות באסיפות של הפד"ס ותלויים [...] בגדיהם של חסידיה. וכל זה משום [...] הנוצרי־דמוקרטי תלה הקיץ פוסטר תעמולה [...] אדום תלוי על חבל כביסה, עם הסיסמה "קדימה [לעתיד], אך לא בגרביים אדומים". מה שהיתה פעם מלת [...] לקומוניסטים המכווים, הפך לפתע לגימיק מושך.

[...]פולריות של הגרביים מדגימה את חידוש הביטחון [...] של הפד"ס, שמאז גילגולה מן המפלגה [...] השנואה של 1989 נהפכה למפלגה [...] גדולה בגרמניה המזרחית, אחרי האיחוד [...]־דמוקרטי והסוציאלדמוקרטים, ולפי הסקרים [...] 20 אחוזים מכלל הקולות. הפופולריות הזאת [...], שאזרחי גרמניה המזרחית חיים עדיין על [...] אחר מ"אחיהם" במערב, הבדל שמכשיל את [...] הבחירות המסורתית של גרמניה.

[...] מספרית, לפד"ס אין משמעות. 20 האחוזים [...] במזרח של גרמניה, מסתכמים ב־4 אחוזים [...] כלל־ארצי, פחות מ־5 האחוזים הדרושים [...] להגיע לבונדסטאג. "כדי להגיע ל־5 אחוזים, אנו [...] ל־400 אלף עד 500 אלף קולות במערב", אמר [...] ברי, מנהל תעמולת הבחירות של הפד"ס, היודע [...].

[...] סעיף שכוח בחוק הבחירות, אם מפלגה זוכה [ב]שלושה אזורי בחירה, מאבד אחוז החסימה העומד [...] אחוזים את תוקפו. מאחר שזה סביר ביותר, הרי ברי [...] להיות בטוח בכניסת 30 צירים ממפלגתו [ל]בונדסטאג הקרוב.

[...] היתר – הודות לפד"ס. ייתכן שלא לקוהל ולבעלי בריתו, ואף לא לס"ד ולירוקים, לא יהיה רוב מתפקד בפרלמנט. או־אז יהיו שלוש אפשרויות: קואליציה גדולה בין הנוצרים־דמוקרטים והסוציאלדמוקרטים, קואליציה תלת־מפלגתית בין הס"ד, הירוקים והשותפים הזוטרים של קוהל עד כה, הדמוקרטים החופשיים (בהנחה שהללו ישובו לפרלמנט, דבר שהוא במידה רבה בלתי־סביר),

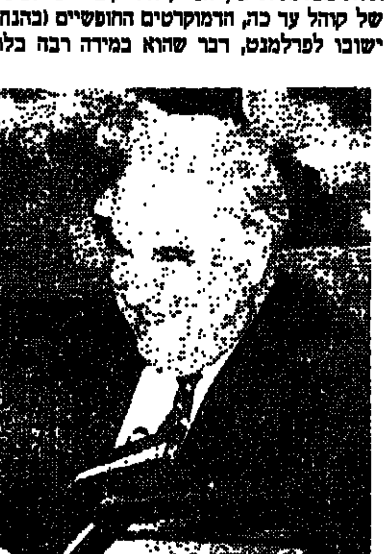
לא כל גימיק מצחיק. קוהל (צילום: אי.פי.)

וברית בין הס"ד והירוקים, תוך תמיכה שקטה מצד הפד"ס.

האפשרות השלישית הזאת מספקת לאיחוד הנוצרי־דמוקרטי אחד מכלי הנשק הראשיים שלו בתעמולת הבחירות: על־ידי הצלפה בפד"ס – קוהל מכנה את חבריה "פאשיסטים בצבע אדום" – מקווה האיחוד הנוצרי־דמוקרטי להרתיע בוחרים מהצבעה בעד הספ"ד (הסוציאלדמוקרטים). הספ"ד שיחקה לידיו, בהתירה לסניף שלה במדינת סאכסוניה־אנהלט במזרח להקים ממשלת מיעוט, שתהיה תלויה בתמיכת הפד"ס בהחלטות על חוקים מרכזיים בחשיבותם.

> *בכל רחבי מזרח־גרמניה לשעבר סורגות קשישות אין־ספור גרביים אדומים זעירים. הללו נמכרים כמו לחמניות טריות באסיפות של הפד"ס. וזאת כתגובה על הפוסטר של האיחוד הנוצרי־דמוקרטי, שקרא "קדימה לעתיד, אך לא בגרביים אדומים"*

רודולף שרפינג, מועמד הספ"ד לקאנצלר, מוקיע את הפד"ס כ"בלתי־דמוקרטית" ומוציא מכלל אפשרות לשיתוף פעולה איתה בכנו. אך לדעת כמה מנהיגים סוציאלדמוקרטים, על מפלגתם להגיע לעמק השווה עם הקומוניסטים לשעבר.

אם כן, מדוע רוצים מזרח־גרמנים כלשהם להצביע בעד מפלגה, ש־90 אחוז מחבריה הם קומוניסטים ותיקים? וכי משום שבוועד הפועל של המפלגה יושבת, בין היתר, גם שרה ואגנקנכט היפהפייה בת ה־25, שכנראה קראה את כל 41 הכרכים של כתבי קרל מארקס, ושמכנה את קריסת הקומוניזם "הקונטר־רבולוציה", ואת הדמוקרטיה "השתלטות על־ידי מעצמה זרה"?

"מחאה", אומר בפשטות ברי: "מזרח־גרמנים רבים מאוכזבים. האיחוד יצר בעיות חברתיות ענקיות. הם מאוכזבים מן המפלגות (המימסדיות) של המערב". נוכח העובדה ש־1.5 מיליון בני־אדם במזרח־גרמניה הם מובטלים, ורבים עוד יותר הוצאו לגימלאות בטרם עת, או נשלחו לעבודות יזומות, הוא חישב ומצא, ש־40 אחוזים מכוח העבודה המזרח גרמני נותר ללא עבודה סדירה. דיור זול הוא נדיר, וערך הפנסיות המזרח־גרמניות נשחק עם עליית המחירים לרמה מערבית.

אך לדברי ריכרד שרדר, פרופסור לתיאולוגיה באוניברסיטת הומבולדט בברלין, המחאה היא הרבה יותר עמוקה. "היא מופנית נגד חוויית ההשפלה, נגד ההרגשה שנותנים לך, כי טעית. במזרח־גרמניה היא מבטאת ומעצימה את כל התרעומת על האיחוד ואת כל אי־הוודאות הכרוכה בו".

בידי הפד"ס כמה קלפי ניצחון. אחד מהם הוא דמותו הידועה, התמהונית משהו, של שטפאן היים, הסופר הדיסידנט לשעבר; שנייה היא כריסטה לופט, שרת הכלכלה הפופולרית בממשלה המזרח־גרמנית האחרונה. ישנו גם גרגור גיזי, משפטן שנון וראשה הסמלי וזעיר־הקומה של הפד"ס, שלמשמע שמו בלבד נשים גרמניות רבות יתעלפו במקום. אף על פי שאינו אלא מנהיג הסיעה בבונדסטאג, הרי הוא מעמיד בצל את כל יתר המנהיגים, לרבות את לותאר ביסקי, המנהיג הרשמי של המפלגה.

חידוש האשמה שגיזי, שעמד בראש התאחדות עורכי הדין המזרח־גרמנים ולימד סניגוריה על מתנגדי משטר רבים, היה מלשין של ה"שטאזי", אינו משנה, כנראה, דבר. קצה נפשם של המזרח־גרמנים – אומרים פעילי המפלגה – מן החיטוטים בעבר.

ארבע שנים אחרי שקמה מאפרו של הקומוניזם, הדבר האחרון שהפד"ס מוכנה לו הוא השלטון. הכרזות שלה מכריזות בגלוי, ש"שינוי מתחיל באופוזיציה". ברי גלוי־לב בעניין זה עד להרס עצמי: "עשינו שגיאות נוראות רבות. איננו מוכנים בשום תחום לאחריות בשלטון. יחלפו שנים רבות עד שניתן יהיה לערוב לכך, שלא ננצל את השלטון לרעה".

לאחר שחיו תחת הנאצים ואחר כך תחת הקומוניסטים, הגרמנים במזרח רוצים לחיות במשטר דמוקרטי, אך עודם חסרים מה שברי מכנה "גישה דמוקרטית־חופשית", שהיא דבר מובן מאליו, למשל, בבריטניה או בארה"ב.

(סנדיי טיימס)

מובוטו – בחזרה מן הנידוי העולמי

□ ריצ'ארד דאודן

נשיא זאיר, מובוטו ססה סקו, שהקהילייה הבינלאומית סלדה ממנו בשלוש השנים האחרונות, חוזר לזירה – בין היתר בעקבות האסון ברואנדה. הגם שדיפלומטים מערביים מכחישים שמובוטו יזכה לתגמול, על שהתיר לפליטים מרואנדה להיכנס למזרחה של זאיר – עוזרת מדיניות הדלת הפתוחה כלפי הצבא הצרפתי, האו"ם וארגוני הסעד, שסייעו ומסייעים למיליון הפליטים הרואנדים מסביב לגומה, לשיקומו של אחד הרודנים המניפולטיביים ביותר בעולם. צרפת פותחת מחדש את משרד הסיוע שלה בקינשאסה, ועומדת לחדש בקרוב את סיועה לזאיר.

לפני שלוש שנים נראה היה, שימיו של מובוטו ספורים. כמה ערים נבוזו, וחלק גדול מהארץ העצומה הזאת נראה בלתי־ניתן לשליטה. הופעל על מובוטו לחץ חזק להנהיג רפורמות פוליטיות ודמוקרטיה. דיפלומטים מערביים תרמו לחשיפת פרצופו כאחד המנהיגים המושחתים ביותר באפריקה, ובעלות בריתו הוותיקות – בלגיה, צרפת וארה"ב – פנו לו עורף.

ב־1991 קיבלה זאיר מתורמים מערביים כ־479 מיליוני דולרים, מהם 72.2 מיליונים מצרפת. בשנה שלאחר מכן הופסק הסיוע לחלוטין, ובינואר 1993 שיגרו צרפת, ארה"ב ובלגיה תזכורת למובוטו, בה נאמר כי הסיוע יחודש "לכשתקום בזאיר ממשלה אחראית, כשהבנק שלה יהיה בלתי־תלוי, וכאשר ייעשו צעדים לקראת דמוקרטיה וכיבוד זכויות האדם. כעבור שבוע ימים נבזזה הבירה על־ידי חייליו של מובוטו עצמו, ויש אומרים תוך עידוד מצד הנשיא. אלפי אזרחים זרים פונו, ונראה היה שזאיר עומדת על סף התמוטטות. אחת השיטות של מובוטו היא ליצור תוהו ובוהו, כדי להוכיח שרק אם יינתן לו לשלוט לבדו, יהיה אפשר להבטיח את יציבותה של זאיר.

שבע יפול ושבע יקום. מובוטו (צילום: אי.פי.)

מאז מתנודדת ספינת המדינה הזאת בים סוער ללא הגה, והכלכלה הרשמית תמה לגווע. ביוני התמנה קנגו וא דונדו על־ידי מובוטו כראש ממשלה ונבחר על־ידי הפרלמנט. קנגו זוכה ליחס של כבוד מצד ממשלות המערב ומהווה – לדבריו של אחד הדיפלומטים – "את סיכויו האחרון של מובוטו".

החלטתה של צרפת לחדש את הסיוע לזאיר נחשבת כקרש קפיצה לארה"ב ובלגיה, המבקשות לתת לממשלה החדשה פסק זמן של שישה חודשים כדי להוכיח את עצמה. פריס זנחה כנראה את מדיניותה לקדם דמוקרטיה באפריקה וחזרה לתמיכה בדיקטטורים, כל עוד הם פרו־צרפתיים. ארה"ב מנועה על־ידי תיקון ברוק של הקונגרס מלהעניק סיוע לממשלות כגון זאיר, אלא שוושינגטון מנסה לתת לקנגו עידוד־מה בכך, שהיא מקבלת אותו בניו־יורק, בבואו לנאום בעצרת הכללית של האו"ם.

גישתה של זאיר למוסדות הפיננסיים העולמיים חסומה. היא שקועה בחובות לקרן המטבע הבינלאומית ואינה כשירה לקבל הלוואות, אם כי דובר הקרן אומר, שנראים סימנים ראשונים למאמציה של זאיר לשפר את מעמדה בקרן, בבנק העולמי וביחס אל נושיה.

(אינדיפנדנט)

הערת חוץ

הגחלת הימנית־הקיצונית

יורג היידר איננו היטלר חדש. אבל העלייה הדרמטית של מפלגתו, מפלגת החופש, בבחירות באוסטריה השבוע (מתוך 183 מושבים בפרלמנט זכתה ב־52, לעומת 43 בבחירות הקודמות), מבשרת סכנות לחברה האוסטרית.

את תמונתו של היידר השלים מישהו עם שפם של היטלר

באוסטריה השבוע לא היה, לכאורה, מקום לתופעה המזכירה את עליית הנאציזם בזמנו. רמת אי־שביעות הרצון, לפחות בתחום הכלכלי, לא הצדיקה זאת. אבל מסתבר שלמרירות פנים רבות, והיא בבחינת גחלת לוחשת המתלקחת כאשר, בסיטואציה נתונה, מנהיג פופוליסטי משכיל להצית אותה. הקומוניסטים אינם כתובת מושכת בשנים אלה, והימנים הקיצונים החדשים, המשתדלים להיבדל מן הזכרונות הנאציים, הם עדיין בגדר הבטחה, שלא נכשלה בשלטון.

"כן השיגור" שלהם באוסטריה מורכב מאבטלה (8%), מ־700 אלף זרים המואשמים, בנוסף לחלקם בממדי האבטלה של המקומיים, גם בהגברת הפשע, והוא טעון בראש וראשונה בתופעות השחיתות הרבות המתגלות בצמרת המימסדית הקיימת, המונהגת על ידי הסוציאלדמוקרטים דווקא. עד כמה זה חומר אקטואלי "דליק", מתברר דווקא מעלייתו של מנהיגה, היידר, שהיה כבר פעמיים על הקרשים. ב־1991 הפסיד בבחירות לכהונת מושל, במחוזו קרינתיה (אז בעיקר בגלל השבחים שחילק למדיניות התעסוקה של הנאצים), והשנה בחודש יוני, כאשר ניהל מסע נמרץ נגד הצטרפות אוסטריה לאיחוד האירופי, אך ההצטרפות אושרה במשאל־עם ברוב של שני שלישים.

פני ילד. היידר

אם הממסד האוסטרי העייף לא יתאושש, אם האבטלה לא תרד, אם לא יעקרו מן השורש את תופעות השחיתות – הצעיר (44) זריז הביטוי, בעל פני הנער, ימשיך לצבור כוח, וסיכוייו בבחירות לתפקיד הקנצלר בעוד ארבע שנים יהיו מאיימים באמת. הגחלת תהיה למדורה.

(יותר התוצאות: הסוציאלדמוקרטים: 66 מושבים [קודם 80], המפלגה העממית: 52 [60], רשימות אחרות: 13. אחוז ההצבעה הכללי: 78.06).

(פל)

עורכת עדה סער

רק שלוש דקות עבודה

מי שמחפש הבדלים מנטליים בין נשים וגברים – בעיקר כדי להצדיק אפליית נשים בשכר ובקידום – מרגיש, שהנשים מתייחסות לכל הערה בצורה אישית. אם תשאל גבר לסוג הלחם שבו השתמש בכריך, הוא יענה מיד שבלחם חי, או אחיד, או בריאות, מה שיהיה. אשה, לעומת זאת, תשיב בשאלה: מה יש? לא טעים לך?

הבדל אחר – כך אומרים – הוא בנטייה לפרט. כשגבר מכין סלט הוא מכין סלט. אשה, לעומת זאת, פורסת מלפפונים, חותכת עגבניות, קוצצת בצל, מרסקת גזר...

גם לי זה נשמע מצחיק, עד שיצא לי לברוק מה זה להכין קנקן תה. אוי, אל תשאלו.

כל הקיץ אני דואגת שיהיה תה קר במקרר, ושהקנקן, בן ליטר וחצי, יהיה מלא, מה שמחייב הכנת תה שלוש עד חמש פעמים ביום. כולה שלוש דקות עבודה, יצא לי לברוק פעם, כשהכנתי את התה בעודי מחממת משהו במיקרוגל. לא עלה בדעתי לעשות מזה בעיות, כי גם חמש פעמים כפול שלוש דקות זה בסך הכל רבע שעה, ומן סביר מאד שאני יכולה להרשות לעצמי להקריש כדי להרוות את משפחתי היקרה.

לפני ימים אחרים, חרב עלי עולמי. ערב אחד, כשלא הייתי בבית וביקשתי טלפונית משותפי לחיים שיקליט תוכנית מסויימת בוידיאו, הוא העיר כדרך אגב, שהתה בקנקן כמעט נגמר. "יש איזה מיץ או מה?" הוא שאל.

"אין מיץ" – אמרתי – "אבל אתה יכול להכין לך תה. זה בסך הכל 3 דקות עבודה".

חשב רגע, התלבט והסכים. טוב, שלוש דקות... מה עליו לעשות? – שאל, ואני התחלתי לפרט, את תהליך ההכנה:

– לשטוף את התרמוס
– להעביר את שאריות התה מהקנקן לתרמוס, לסגור את התרמוס.
– לשטוף את הקנקן
– להרתיח מים בקומקום החשמלי
– להוציא מהמקרר בקבוק קנקל של מים קרים
– להעביר את המים לקנקן
– למלא את הבקבוק במים מהברז ולהחזיר למקרר
– לשפוט בכוס 3 שקיות תה
– להמיס בכוס אחרת כפית גדושה אבקת ממתיק
– לשפוך את תמיסת הממתיק לקנקן
– לשפוך את תמצית התה לקנקן
– לשטוף לימון
– לפרוס חצי לימון לפרוסות ולזרוק לתוך הקנקן
– לסחוט (קווץ' ביד) את המיץ מהחצי השני של הלימון ישר לתוך הקנקן
– לטפטף לקנקן חצי כפית תמצית רום (מנטרל את הטעם המגעיל של הממתיק)
– להחזיר את הקנקן למקרר...

האמת היא, שהוא ניסה להפסיק אותי כבר אחרי הפעולה השלישית או הרביעית, אבל לא ויתרתי. המשכתי לפרט עד הסוף, וזה לקח יותר משלוש דקות, הדרושות להכנת קנקן תה קר. "עזבי" – אמר האיש בייאוש – "אשתה מים".

מאז הוא שותה הרבה מים, כי משום מה אין לי יותר כוח להכין תה קר. נכון ששלוש דקות, אבל כל כך הרבה עבודה?!

צביה בן־שלום

אופנה לכל המשפחה

המינוס היחידי של "המשביר לצרכן" הוא שאין לו (כמעט) מתחרים. אני מאמינה במתחרים הן לגבי טיב המוצרים, הן לגבי המבחר והן לגבי המחיר. על הטיב אין מה להתאונן לגבי המשביר, כי רוב המוצרים שלו מבחים טובים. לגבי המבחר, גם על כך אין מה להתאונן. יש מבחר רב־גוני, החל מאופנת רחוב ועד לאופנת עילית. אבל המחירים... המחירים בדרך כלל גבוהים מדי, למרות שאפשר גם למצוא גם ביגוד זול יותר.

אלא שבמקרה זה אפשר למצוא אותם בגדים זולים בהרבה בחנויות ובשווקים. לכן כדאי שיעשו ברשת המשביר "חושבים", ויזכרו את הקהל שאוהב לקנות דווקא בחנות הגדולה. בשנים האחרונות מכבדת הרשת את הקונים ונותנת להם ייעוץ ושירות אדיב במהלך הקנייה.

בתצוגת אופנה שהתקיימה כשבוע שעבר בבית סוקולוב בתל־אביב, הושם רגש על אופנה לכל המשפחה: ילדים, נוער, גברים ונשים. הפעם כיבדו גם את המידות הגדולות. את הבגדים הגדולים הציגו דוגמניות יפהפיות ובהחלט לא רזות.

פתח את התצוגה מבחר מגוון של בגדי עבודה הכולל מכנסי ג'ינס, בדים משופשפים, הרבה פלנל שמתאים במיוחד לילדי בית ספר, מעט בגדים במראה הצבאי – והכול קל, נוח, רחב, ובכל זאת מחמיא לגוף. הרבה סריגים, שהיפים בהם היו של המעצבת ולריה בוטי.

"ספיון" הציג בגדים חגיגיים לילדים, שמתאימים במיוחד למי שמחפש בגד לבני או לבנות מצווה.

מאוד אהבתי את חליפות הגברדין והצאיות הברך (קוקו שאנל) לנשים, המעילים והז'קטים מצמר, בעיצוב מחויים, יבוא מאנגליה מבית "מיס סמית". "איב" הציגו בגדים אופנתיים למידות גדולות. כדאי להציץ בהם. הפעם, היה קשה לחימלט מהצורך לעצב היטב גם את הבגדים למידות גדולות.

חליפות, מעילים, חולצות פלנל או חולצות יפות, כביכול של פועל סיני, והמוכן – חולצות קלאסיות, אולי ישפיעו על הגברים שלנו לצאת למסע קניות. המחירים של מעילי הגברים דווקא סבירים: 299 שקלים עד 499 שקלים. המחירים של מעילי הנשים נעים בין 489 שקלים ל־719 שקלים. מעילי ילדים אפשר למצוא ב־129 שקלים עד 199 שקלים.

חיה יוסף

קו ספורטיבי בבגדי גברים, עיצוב: ולריה בוטי. בתמונה: חולצת פסים עם צווארון סיני, אפודה ארוגה בטקסטורה בוררת בצבעים טבעיים, מכנס 100% צמר במלאנג' טבעי. המראה הכללי הוא של "מראה השכבות".

דגמים של אופנת "קורקט". הדוגמניות אילת זורר (יושבת) ושירי בנארי, בטריקו ז'קרד בגווני אפור, שמנת וחום מצמר כבשים. הכובעים והתיקים נתפרו מאריגי קולקציית המעילים.

בגדים חגיגיים של אופנת "ספיון" לילדים.

כסא ללא "פניות" חדות

חברת "נ.י.א", יצרנית ריהוט ממתכת ופריטים משלימים, "חשפה" בתערוכת הרהיטים האחרונה כסא מדגם חדש – "פרסטו", בעיצובו של המעצב אלון דרורי.

הכסא שזכה לתגובות טובות, מעוצב בקווים רכים ומעוגלים, ללא "פניות" חדות, במטרה להעניק תחושה של תנועה ודינמיות. הכסא החדש נועד לתת פתרונות הן לבית והן למקומות ציבוריים (משרדים, מסעדות וכד') המאופיינים בשטח ריצפה מצומצם.

רגש מיוחד הושם על ייצור כסא בעל מבנה חזק ("HEAVY DUTY"), שאינו ניכר בעיצוב המעודן שלו, כדי לענות על מטרות אלו. הכסא מורכב מגב עץ בו שולבו מוטיבים גיאומטריים ממתכת, וכן בסיס מתכת וריפוד אופנתי.

מחיר לצרכן: 530 שקל. להשיג בחנויות "נ.י.א". ניתן להזמין בצבעי מתכת שונים: ירוק נחושת, כחול המרטון, אפור מטלי, שחור ועוד. (ניתן גם לבחור את דגם הריפוד).

יפות־יפות

השפתיים במרכז התמונה

חברת הקוסמטיקה הפריסאית "שאנל" משיקה מספר מוצרים חדשים, והראשון שבהם הוא שפתון חדשני, פטנט בלעדי של החברה: שילוב של אודם מאט ואודם בוהק ותוסס. הוא נתון בקופסא, בא בצורת קרם ובאבקה, בשני משולשים נפרדים. בדרך זו ניתן לערבב אותם

ולהעניק לשפתיים מראה מאופר שונה, וליצור שפתון למבי הגוון האישי המתאים.

זוהי תערובת של אבקות עמידות במים, שמכילות חומצות אמיניות ומרכיב מיוחד בעל השפעה מרככת, סיליקונים השומרים על רמת הלחות וסמיכות המרקם, פיגמנט אוסטי המשקף את האור ושרף טיבעי מעץ השיטה, שיוצר קרום המקבע את האיפור. כן מכיל השפתון שמן צמחי טהור וויטמין E, המעשירים את האבקה.

את האבקה מרטיבים במברשת דקה ויוצרים קו תיחום לשפתיים. כאשר האבקה מתערבבת במים, היא הופכת עשירה וקרמית ויוצרת קו מרוייק ועמיד לטווח ארוך. הקרם הוא תערובת של שעוות רכות ושהוויות, מכסה את השפתיים בקרום גמיש ונוח. מורחים אותו במברשת או בעזרת האצבע.

צמד מעצבי האיפור הראשיים של "שאנל", דומיניק מונקורטואה והייד מורו, נותנים כאן הדרכה לשימוש בשפתון החדש:

כאשר משתמשים באבקה ליצירת קו על קצה השפה, הוא משמש להרחבה או להצרה של השפתיים. כיסוי מירבי של השפתיים ניתן להשיג על־ידי מריחת האבקה כבסיס איפור וכמקבע שפתון. השפתון הקרמי ניתן לעירבוב עם שפתון רגיל ומעניק לו זוהר וברק. כאשר משתמשים בו במרכז השפתיים הוא מדגיש את החיוך.

במבחר צבעי השפתונים החדשים שיופיעו בארץ יהיו אודם, בריק, כד' וענבר.

קשת

מתכונים מים המלח

דוד כספי, בן 42, משמש כ־שף של מלון "הוד" בים המלח. כספי, בוגר ביה"ס תדמור, חבר באיגוד השפים הישראלי והגרמני, בילה את רוב שנות הקריירה שלו כשף במלון "מוריה פלאזה" בירושלים וכיועץ בקורס טבחות של המכללה בבאר שבע.

בהשתלמויות שעשה באירופה התמחה במטבח החם, שבו הוא משלב רטבים המבוססים על תבלינים טריים, ופיתח אהבה לבישול הקלאסי הצרפתי. מומחיותו היא באימפרוביזציות והמצאות חדשות. כספי מאמין כי הדרך להצלחה טמונה באהבת המקצוע, כאשר מרכיב עיקרי בעבודה המעשית הוא ההגיון האישי של כל טבח, יותר מאשר הנסיון.

במטבחו במלון "הוד" הוא מאכיל אורחים המגיעים לשהיות ארוכות, ולכן עליו לפתח דמיון עשיר על מנת לא לשעמם את אורחיו. הוא מקפיד על עיצובים יפים לצלחות, ואינו מרוצה אם הוא חוזר על עצמו. לכן הוא מגוון את תפריטיו וחושב על המצאות חדשות. כן הוא דואג לעבור בין הסועדים ולשמוע התרשמויות.

את הסטנדרטים הגבוהים הוא מנסה להנחיל לתלמידיו: צלחות יפה, נקיה וטעימה, הרבה אימפרוביזציות ושליפות מהמותן.

מרק פטריות בניחוח ריחן

300 גרם פטריות טריות
4 כפות מרק פטריות
1/4 כוס ריחן קצוץ
30 גרם חמאה
1/2 שמנת מתוקה
1 ליטר חלב
2 כוסות מים
1 בצל חתוך לרצועות
מלח, פלפל

מכניסים לתוך סיר את כל החומרים, למעט אבקת המרק – עד לריכוך הפטריות. טוחנים בעזרת בלנדר ידני ומתבלים.

מרללים את אבקת המרק במעט מים ומוסיפים לתערובת, תוך כדי בחישה.

יש אפשרות להוסיף מעט חמאה ופטריות טריות לפני ההגשה.

מרק ריחן

500 גרם תפוחי אדמה פרוסות
1 1/2 ליטר נזיל עוף
2 כוסות שמנת פרווה או חלב ריצ' (פרווה)
100 גרם מרגרינה בטעם חמאה
1 כוס ריחן קצוץ, רק עלים
מלח
פלפל
1 בצל
100 גרם ברישה קצוץ

מארים את הבצל עם מחצית המרגרינה. מוסיפים את הברישה וגבעולי הריחן ותפוחי האדמה. מתבלים ומוסיפים את הנוזל עם כוס שמנת פרווה. מבשלים כשעה. מעבירים הכל ביחד בבלנדר.

לפני ההגשה מקציפים את השמנת ומוסיפים את שאר המרגרינה הנמסה, יחד עם הריחן. מוסיפים למרק ומגישים.

לשון בקר נוסח "הוד".

1 לשון
1 בצל
1 גזר
3 עלי דפנה
מעט ציפורן

מבשלים את הלשון עם כל החומרים בשעתיים.

קולפים את הלשון. מקררים ופורסים את הלשון לפרוסות דקות.

הכנת המלית:

100 גרם פטריות קצוצות
1 בצל קצוץ
1/2 כוס פטרוזיליה
שם שום כתוש
30 גרם ריחן קצוץ

מארים את הבצל והשום ומוסיפים את הפטריות והפטרוזיליה. מתבלים עם מלח ופלפל ומניחים על מסננת. לאחר צינון מוסיפים את הריחן הקצוץ.

מניחים על פרוסת לשון מעט מהמלית. מורחים ומניחים עוד פרוסת לשון. מצפים עם קמח, ביצים ושומשום. מטגנים ומגישים עם לימון.

ספר לבני הנעורים

אהבה יש בעולם

העוצר הגדול

ברוך תור־רז
הוצאת ביתן

סיפור מלבב של אהבה ראשונה, אהבת ילד משכונת פועלים בתל־אביב הקטנה, לילדה יפה, בת בורגנים, הנקלעת לביתו בגלל העוצר הגדול.

המספר פותח באקטואליה; המספר משרת במילואים ומסטרל בכפר הנתון בעוצר. הוא מעלה זכרונות ילדות, זכרונות טובים אבל גם עצובים קצת, זכרונות ריאליים מאד, מוחשיים, מתעוררים בלבו לפרטי פרטים, על הריחות והמנגינות המתלווים אליהם.

באחד הימים מפתה ברוך (המספר) את ליליה ללכת יאתו, אחרי שיעורי הנגינה ששניהם משתתפים בהם, לצפות בקן של דבורים. משימה רצינית הנמשכת זמן רב, וכאשר השניים יוצאים מהחורשה מתברר שעל העיר הוטל בינתיים עוצר. ליליה אינה יכולה להגיע לביתה, והחיילים האנגלים מבטיחים למסור את הכתובת בה היא נמצאת להוריה.

העוצר נמשך, ליליה כובשת את לב מארחיה, מתוודדת עם אמא, שרה עם אבא, מאזינה לסיפוריו של סבא, למרות שאינה מבינה ספניולית, משחקת מונופול עם בן השכונה, צועקת באנגלית על "הכלניות" שעורכים חיפוש בשכונה, מנגנת, מצחיקה, עוזרת – ממש הופכת למלכת השכונה... ורק ברוך, המאוהב בה עד כלות, אינו מצליח למקד את תשומת הלב שלה. היא לא מתעלמת ממנו בכוונה, הוא פשוט לא מעניין אותה.

העוצר הופסק לשעתיים ואביה של ליליה בא בטקסי לקחת אותה הביתה. סוף הסיפור. סוף הפגישה. תחילת הזכרון.

סיפור מלבב מאד, כתוב בפשטות מעורבת בפיוט, סיפור בו מתערב המתח של העלילה עם הרגשות העמוקים של המספר. תיאורי תל־אביב הקטנה, החיים הצנועים, הסיפורים העתיקים, הברוטליות של החיילים האנגלים – כל אלו עולים בזכרונו של המספר כשהוא שומר על כפר ערבי השרוי בעוצר. ברגע מסויים הוא עורך השוואה בין המצב של אז לזה של עכשיו, ומגיע למסקנה שאי אפשר להשוות, הרי בחייל הוא מגן על המולדת, בעוד האנגלים היו כובשים ואימפריאליסטים. הקטע מיותר, כי ההשוואה אינה הוגנת; את העוצר צריך לראות בשני המקרים מנקודת־ראות אחת: או של החייל, או של הילד הנתון בעוצר. זה כנראה המס שהמחבר משלם על החיבור לאקטואליה.

צב"ש

ממש חדש

מכשיר לחיזוק ושיקום ציפורניים

לחיזוק ולשיקום, בלעדי של חברת טכנולוגיות "מרמת משווק בימים מעבה את הציפורן המפוצלות, גם לטיפול הציפורן. שמיר, מטר, מורכב טבעיים וטבעיים, ביניהם "ניטרו גלולוז", את המראה החיצוני של הציפורן, "טולוך" המחזקים ומבריקים את הציפורן, ו"בוטיל" את המטריה תחת הציפורן. בנוסף, מצויים תמציות חומרים טבעיים כגון "קמפור" לטיפול בפצעים ופטריות. הנ"ל חברת "תפוח טכנולוגיות" לייצא לגרמניה והולנד. לדברי ד"ר שמיר, נחל המוצר בארצות אלה, החליטה לשוק הישראלי. פעולתו של התכשיר לאחר השימוש הראשון. נמכר ברשת ואצל קוסמטיקאיות. מחירו לצרכן: 35

צדפים

"אגוזהיימר ממתקי ירושלים" מעלה למדף פיתוח בלעדי, הנקרא "SEA SHELLS" – מדובר בפרלינים שוקולד חלב, ממולאים ופרלינים מיוצרים במפעל החברה ייצור חדש אשר נרכש והותאם למוצר של כחצי מיליון דולר.

"SEA SHELLS" הינו פרלין שוקולד המעוצב קונכיות, סוס ים ועוד, ומיוצר משוקולד מריר ושוקולד לבן. מילוי הצדפים מבוסס אשר בשיטת גריסה מיוחדת שומרים על שטה כרק חיצוני הנוצר בתהליך יציקה

הצדפים מוצעים בשתי אריזות: 120 גרם לצרכן במחיר 13.80 שקל, ואריזות 240 גרם במחיר של 24.50 שקל.

סבונים נוזליים

"סופטסופ" – סדרת סבונים המנקים את העור בעדינות ומתאימים לשימוש – לידיים, לפנים או לגוף.

כוללת שלושה מוצרים: סבון נוזלי עם בתמצית אלוורה, מבוסס על נוסחה המכילה טבעי, בתוספת מרככים. מנקה את העור לו לחות המונעת את התייבשותו. מחיר 420 מ"ל – 17 שקלים.

סבון נוזלי לעור רגיש – שקוף, היפואלרגני, מכיל שאינם מכילים סבון. מנקה את העור הודות לנוסחה המיועדת לעור רגיש. שקלים, לבקבוק המכיל 420 מ"ל.

סבון נוזלי עם לחות – הבקבוק מצויד במשאבת, מ"ל של סבון נוזלי ריחני, המנקה את העור ומעניק לו לחות. "סופטסופ" סבון נוזלי מגיע ריחות פרחוניים עדינים מחיר: 12 שקלים.

עושים עליה

אגרטלים ארוכי צוואר

אגרטלים ארוכי צוואר, המיובאים משוודיה, נמכרים עתה בחנויות חויה. האגרטלים עשויים זכוכית אטומה מט או מבריקה, עם בסיס צבעוני בצבעי ירוק/כחול, ומופיעים בשני עיצובים: צוואר ארוך וגבוה, כעין קונוס, או צוואר גבוה ועגול.

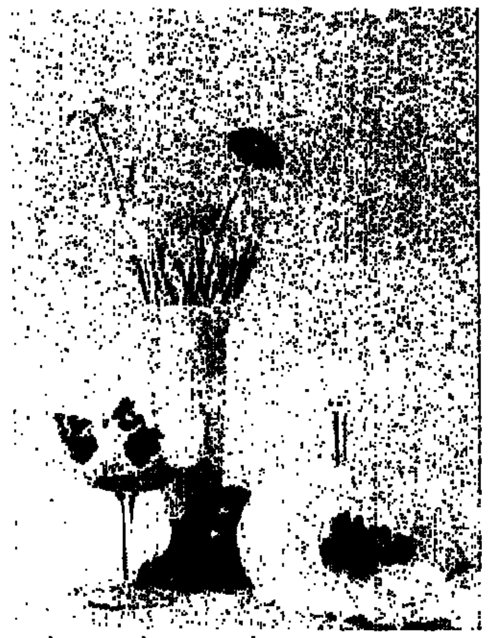

ואם מחפשים קצת נוסטלגיה ורוצים להתרפק על ימי הסבתא, ניתן למצוא בחויה סידרת צלחות הגשה על רגל דקה המזכירה בעיצובה את חצאיות "הקלוש" של פעם. הצלחות מופיעות גם הן בזכוכית שקופה או מט, עמוקות או שטוחות. ניתן להגיש בהן פירות, עוגיות, סוכריות ואפילו לסדר בהן סידורי פרחים קטנים.

מחירים: אגרטלים – 199 שקלים, צלחות הגשה 149־139 שקלים.

גרבוני בריאות אלגנטיים

גרבוני בריאות, שקופים ואלגנטיים, תוצרת היינס בארה"ב, מקטינים את היצרות הוורידים ומומלצים לנשים הסובלות מוורידים ברגליים. הגרב הינה שילוב של גרב לייקרה מתוכבת, עמידה ושקופה, עם חלק עליון מלייקרה המשמש כחגורת בטן וירכיים שהינה אלסטית ונוחה. מייבא את הגרביים האלה לארץ ג'ק קובה.

עוד בקולקציה שלו – סדרת גרבוני משי אלגנטיים ושקופים, המופיעים ללא תפר מחבר בין הגרב לתחתון ומשווה לרגל מראה רך ואלגנטי.

בקולקצית סתיו־חורף 95 שני דגמים חדשים: דגם 635 – גרביון מחטב דק ואלגנטי עם תחתון חגורה המגיע עד למחצית הירכיים עם סיומת תחרת לייקרה צרפתית ואלגנטית, ועם שכבת לייקרה כפולה באיזור הבטן לחיטוב נוסף. דגם 638 – גרביון מחטב בגזרת תחתון צרפתי וגבוה, בעל תמיכה כפולה באיזור המותניים והבטן, להשגת מראה נשי חטוב ותחיכי. להשיג בצבעי גוף, חול, שנהב, כחול כהה, אפור, חום ושחור עד מידה XXL. מחירי גרביוני היינס מ־16 שקלים עד 42 שקלים. נמכרים בחנויות ללבני נשים.

בערוגות הבושם

ניחוח תבלינים חמים ורעננים

בושם חדש מבית מרגריטה ליי נקרא "אסקדה לגבר". הבושם הגברי מכיל תבלינים חמים ורעננים כמו גם ניחוחות יער ירוק, תמציות לבנדר, מנדרינות, עץ אלמוג ותמציות המעוררות ריגוש. את בקבוק הבושם עיצב פושה דה קורכל. הבקבוק עשוי קריסטל, חרוטים עליו קווים מאונכים והוא מקושט בשתי אותיות E. הבקבוק האלגנטי ארוז בקופסא בגוון כחול כהה, מעוטר באותיות זהב.

מחירים: או דה פרפיום 125 מ"ל ספרי – 239 שקלים, או דה טואלט 125 מ"ל ספרי – 179, אפטר שייב 125 מ"ל – 119, דיאודורנט סטייק – 49 שקלים.

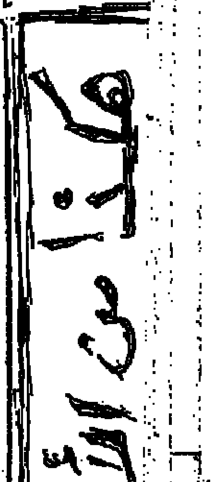

טלוויזיה

06.30 חדשות
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 יומני המאה ה־20 – סדרת תעודה, הסוקרת, מן ההיבט האמריקני, את האירועים ההיסטוריים בעולם, מסוף מלחמת העולם הראשונה ועד סוף שנות ה־60
10.00 קשר משפחתי
10.30 עניין של זמן
13.30 שעת כושר
14.00 פינגו – סדרה מדובבת בהנפשה
14.05 דר הדרור – סדרה מדובבת בהנפשה
14.30 פילגוי וחבריו – סדרה מדובבת בהנפשה
14.30 העמק הסודי – סדרת הרפתקאות קומית
15.00 חדש בעניינים – תכנית אקטואליה לילדים, העוסקת בחדשות מכל תחומי החיים
15.30 תום וג'רי – דור ההמשך
16.00 חדשות
16.05 אריק – סדרה
16.30 משטרת הדגים – סדרת הנפשה
16.55 אודה על מקום
17.00 ערב חדש
17.30 הלקוחים – סדרת דרמה
18.00 עכבר בלש – סדרת ריגול
18.15 חדשות באנגלית
18.30 אפרופו – תכנית דיון בטוויי השעה
19.00 חדשות בערבית
19.30 הכול נשבר במשפחה – סדרה קומית ישראלית ב־13 פרקים סיפורה של משפחת שחר, שבה אבא אלמן, שלושה ילדים ומטפלת. בפרקי הסדרה, עולים נושאים משפחתיים וישראליים, אך שלא כצפוי, הם זוכים לטיפול מנקודת ראותן של דמויות חסרות יציבות, הפועלות בתוך מבנה משפחתי חסר עמודים, המתהפך ומפתיע. בהשתתפות ציפי שביט, דובלה רייזר, ליאת אור, עודד פז, טסיה בורנוסקי ואורחים. הפרק השני: חסריטאים: אילנה רופם ותון פלד. במאים: אבי כהן, יצחק שאולי. מפיק: אורי דיקשטיין
20.00 מבט: שבשבת
20.55 ההגרלה השבועית של הלוטו בשידור חי
21.00 רוזאן – סדרה קומית אמריקנית
21.30 מבט שני – תחקירים, כתבות וראיונות באולפן
22.30 10 ½ – עם יאיר לפיד. תכנית אירוח ובידור שבועית, בשידור חי
23.30 חדשות
23.35 "סילוה" – סדרת דרמה תיעודית
00.25 פסוקו של יום

ערוץ 2

14.00 פלספוס
14.05 וידיאו חוק – מוסיקה 2
15.00 פליק פלאק – תכנית לילדים ולכל המשפחה
16.00 היפים והאמיצים – אופרת סבון בהמשכים
16.55 החדשות
17.00 גביע סוים ע"ש אייאברו – בשידור חי
19.00 פאואר ריינג'ר – סדרת הילדים המצליחה ביותר בארה"ב ובאנגליה
19.30 מי הבוס? – סדרה קומית
20.00 החדשות

23.30 גלגל המזל – שעשועון בהנחיית מרב לוין וארז טל
21.00 לא רופקים חשבון. יהודה ברקן מגיש סחיחות חדשות וישנות ופספוסים מכל העולם
21.45 חדירה בלתי חוקית – סרט קולנוע. בוי הוא קאר, מניסים פורץ מביתם ומטעקים את המשטרה. או מתחיל הסיוט האמיתי שלהם. אחד השוטרים מתאהב בנערת קאר, ומפריע ומציק לבני הזוג בחיי היום יום שלהם. עם: קורט ראסל, ריי ליוטה ומדליין סטו. במאי: ג'ונתן קפלן, ארה"ב, 1992. בצורה.
23.40 מגזין הספורט הטוטלי של ג'ילט
24.00 החדשות

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה
09.00 תכניות הבוקר של קול המוסיקה – בעריכת ציפי ויצטום – א. פורקרי: סוויטה מס' 5 בדו מינור לוויולה דה גמבה ולבסרקוני (ג. קאופק/ ס. קאופק/ ג. לאוונהרדט); באך: קנטטה מס' 78 (ג'. ביירד – סופראן/ א. אפסם – קונטרה טנור/ פ. קלי – טנור/ י. אופלאך – בס/ אנסמבל באך/ ג. ריפקין); ק.פ.ע. באך: קונצ'רטו בסול מז'ור לחליל ולתזמורת (ק. היופלר/ חז' הברוק מאמסטרדם/ טון קופמן); הייזן: רביעייה בסול מז'ור לכלי־קשת, אופ' 20/3 (רביעיית מוזאיק, בכלי התקופה).
10.45 ד. סקרלטי: סונטות (סקוט רוס – צ'מבלו); רספיגי: סוויטה מס' 2 של אריות ומחולות עתיקים (החז' הקאמ' של לוזאן/ חסוס לופז קובוס); מוצרט: סונטה בסול מז'ור לפסנתר ולכינור, ק. 301 (קלרה האסקיל/ ארתור גרומיו).
11.40 בטהובן: רביעייה במי־במול מז'ור לכלי־קשת אופ' 127 (רביעיית אלבן ברג); ברוקנר: טה דאום (ג'. נורמן, א. מיוזון, ד. רנדל, ס. ראמיי/ הסק' הקאמ' והחז' הסימ' של שיקגו/ ד. ברנבוים); רוול: סונטה לכינור ולצ'לו (ז'. ז'. קנטורוב/ פ. מוניורארה); ברהמס: שני שירים לאלט, לוויולה ולפסנתר, אופ' 91 (א. מאריי/ נ. איסמוס/ ס. קובצ'ביץ').
13.20 ברטוק: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ולתזמורת (מ. פוליני/ הסימ' של שיקגו/ ק. אבאדו); פולנק: סומם (סק' הקתדרלה של ווסטמינסטר/ ג'. אודונל).
13.57 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן. הליה ישורון: חדרים 11.
14.06 הדרן – צלילים וקולות בעקבות הומן – תכניתו של ישראל דליות.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם
18.00 מאולפן ההקלטות
19.05 צלילים בין ערביים
20.00 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן מרים ברוך: בחוץ.
20.03 פלסטריוה בראי תקופתו – בעריכת עדנה עוזי – מיסה סתות הוצת. פומסים.
21.00 עניין של הסכמה – מוסיקה מנוונה – (מוסיקה שהושתקה ע"י הרייך השלישי): ברתולד גולדשמידט – המקורון האדיר, פרוקוסודיה מוסיקלית בשלוש מערכות, על פי פרנאן קרומלינק (לותאר זגרוסק מנצח על: סולנים, מקהלה ותזמורת הרדיו בברלין).
23.00 צלילים לסיומו של יום

רשת א'

06.06 שירים עבריים
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.05 שורשים – מלח הארץ
09.05 פתוח עם בני הודל
10.05 סלדריו – שירות מידע למאזינים
11.05 שירים עבריים
12.05 ארץ מולדת עם רות בקי
13.00 חדשות באנגלית וצרפתית
14.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער. ובו תסכיתים, סיפורים, שירים, חידונים, בחנות ושיחות על נושאים שונים
15.00 מספר סיפורים
16.05 שירים עבריים
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 קול האמנויות – ספורטרבוח – פופולוסיקה ספרותית עם סופרים ומבקרים. עורך ומגיש: איל מגד
18.05 מנחת ערב – משדר לאקטואליה ולמסורת ישראל
19.05 בין הזמנים – עם קובי כהנא
19.45 שיעור במחשבת היהדות
20.00 מבט לחדשות – מהטלוויזיה הישראלית
20.50 פרקי היום בתנ"ך
21.05 ברכי נפשי – פרקי חזנות
23.05 שירים עבריים

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות ומוסיקה
09.05 מה היה לנו שם – עם רבקה מיכאלי ואהוד מנור
10.05 הכל דיבורים עם שלי יחימוביץ'
12.05 בחצי היום – משדר צהריים
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 טיתוניות חוץ עם יואל רפל
16.05 צבע הכסף עם ענת דוליב
17.05 שירים עבריים
18.05 היום הזה – חדשות ומוסיקה
19.05 שעת חברה עם מיכאל מירו
20.05 שירים עבריים
21.00 כותרות מבט והיום הזה
21.15 אחוז החסימה – דברים שלא הגיעו לכותרות
23.05 אמצע הלילה עם אבי בלהיים
01.05 מועדון הלילה השלישי עם יובב כץ
05.05 אור ראשון עם עמיקם רוטמן

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 אוקטן גימל
09.05 בוקר בוקר עם מוחם פרי
10.05 תוכניה עשר עם אורנה יקיר
11.05 סיאס ואוה עם יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית עם גיל קוסר
13.05 לוהט עם שוש עמרי
14.05 חדש, חריש ומחודש עם מוני פיין
15.05 חולה רדיו עם דידי הררי
16.00 קופסת הלהיטים עם עופר נחשון
17.05 מצעד הפזמונים הלועזי עם עופר נחשון
20.05 MTV בגימל – עם נתיב רובינזון
21.05 כותל המזרח – תחנה מרכזית
22.05 שיר לאחותי – ד"שים
23.05 בלוז בלילה עם ואה סבין

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל – תוכנית בוקר לחיילים
06.05 "אוניברסיטה משודרת" – אחיקה צבאית". מרצה פרופ' אסא כשר
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה
07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שנייה
09.05 קפה בבוקר עם ארז טל
10.05 נכון לעכשיו עם קובי מידן ואברי גלעד
12.50 "בילוי היום" – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר
13.15 "סוטל בספק" – חוכנית וראיון עם טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר – שיחות טלפוניות עם מאזינים בנושאי היום עם איתן ליפשיץ
15.55 באופן מילולי עם אבשלום קור
16.00 שעה לפני עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.30 סוף היום – עם דידי פייר ואייל פרידמן
20.00 מבט לחדשות
20.30 פסק זמן מוסיקלי
21.00 שבוע רוב – עם רובי לניץ
22.05 ויסמינים – מוסיקה בריאה עם דני קרפל
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה – עם ירון וילנסקי
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב
00.15 ציפורי לילה – עם אורי לוטן – תוכנית מוסיקלית בנימה אישית
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה

גלגל"צ

07.05 מדינה בדרך עם אמיר אשר
09.05 התרוססות – שירים שכיף לשמוע
10.05 שמש עם אלי ישראלי
12.05 משהו לדרך עם אורלי יניב
13.05 מיזוג אוויר עם ארי שמאי
14.05 טפטוף עם סיון דורון
15.05 יואב קוטנר מספיק לנסוע – תוכניתו האישית של יואב קוטנר
16.05 חכם בכביש עם רון לוינסל
18.05 גלגלאה – עם לאה גוז
20.05 דרייב אין עם נועה לב
22.05 לילה טוב עם יעל קרוון

קולנוע

תל אביב

גורדון: האישה שייצרה שמן שומשום. 17.00, 20.30; אורלנדו. 19.00, 22.15.
גת: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.25, 21.45.
דקל: ספיד. 19.30, 21.40.
הוד 1: פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00.
הוד 2: החיים שלי. 13.30, 17.00, 19.30, 22.00.
הוד 3: מציאות נושכת. 13.30, 17.00, 19.30, 22.00.
הוד 4: הלקוח. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00.
חן 1: אהבה של גבר לאישה. א–ה 17.00, 19.20, 21.50.
חן 2: מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: ספיד. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: חופשה בחיתולים. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 5: המסכה. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.
טיילת 1: הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00.
טיילת 2: שקרים אמיתיים. 16.30, 19.15, 22.00.
טיילת 3: מציאות נושכת. 17.00, 19.15, 22.00.
לב 1: רוצחים מלידה. 12.00, 14.15, 16.50, 19.30, 22.00.
לב 2: נשם של אבנים 12.15, 14.00, 17.00, 19.45, 22.00.
לב 3: וו פיש. 14.15, 16.30, 18.15. משחק הדמעות. 12.05, 19.45, 22.00.
לב 4: עירום. 12.10, 14.05, 19.30, 22.00; הורים בהוממה. 17.00.
מוזיאון 1: היומן של ווי סורט'. 17.00, 19.45, 22.00.
מוזיאון 2: האישה שייצרה שמן שומשום. 17.00, 19.45, 22.00.
רב אור 1: אימא סדרתית. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 2: המסכה. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 3: ארץ הצללים. 21.50; חופשה בחיתולים. 17.00, 19.30.
רב אור 4: חתונות קצרות. 17.30, 21.00.
רב אור 5: סיפור מרובע ברונקס. 17.00, 19.25, 21.55.
שחף 1: פורסט גאמפ 16.30, 19.15, 22.15.
שחף 2: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.15.
תל אביב 1: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.00.
תל אביב 2: שקרים אמיתיים. 16.30, 19.15, 22.00.
תל אביב 3: הלקוח. 16.30, 19.15, 22.00.

ירושלים

גיל 1: פורסט גאמפ. 13.00, 16.00, 19.00, 21.24.
גיל 2: סכנה ברורה ומידית. 13.00, 16.00, 19.00, 22.00.
גיל 3: רומן על אמת. 13.00, 17.00, 19.15, 21.45.
גיל 4: מציאות נושכת. 13.00, 16.30, 19.30, 21.45.
גיל 5: רוצחים מלידה. 13.00, 17.00, 19.30, 22.00.
גיל 6: החיים שלי. 13.00, 17.00, 19.15, 21.30.
גיל 7: שקרים אמיתיים. 13.00, 16.00, 19.00, 21.45.
גיל 8: הלקוח. 13.00, 16.30, 19.00, 21.30.

חיפה

אורדי: חתונות קצרות. 17.30, 21.00.
רב נת 1: זאב. 16.35, 19.00, 21.30.
רב נת 2: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.00, 21.20.
רב אור 1: אהבה של גבר לאישה. 16.30, 19.00, 21.20.
רב אור 2: ספיד. 19.00, 21.20; חופשה בחיתולים. 17.00.
רב אור 3: מלך האריות. 17.00, 19.00, 21.20.
רב מור 1: אהבה של גבר לאישה. 16.30, 19.00, 21.30.
רב מור 2: ספיד. 16.30, 19.00, 21.30.
רב מור 3: מלך האריות. 17.00, 19.00, 21.30.
רב מור 4: זאב. 16.30, 19.00, 21.30.
רב מור 5: ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.40, 19.05, 21.30.
רב מור 6: סיפור מרובע ברונקס. 21.30; חופשה בחיתולים. 17.00, 19.10.
רב מור 7: המסכה. 17.00, 19.10, 21.30.

אשדוד

גיל 1: רומן על אמת. 16.45, 19.15, 22.00.
גיל 2: זאב. 16.30, 19.15, 22.00.
גיל 3: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.00.
גיל 4: הלקוח. 17.00, 19.15, 22.00.
גיל 5: אהבה של גבר לאישה. 16.45, 19.15, 22.00.

אשקלון

חן 1: אהבה של גבר לאישה. 17.00, 21.50.
חן 2: מלך האריות. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: זאב. 16.50, 19.25, 21.55.
חן 4: ספיד. 21.50; חופשה בחיתולים. 17.00, 19.30.
חן 5: ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.25, 21.50.

נתניה

חן 1: ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.25, 21.55.
חן 2: אהבה של גבר לאישה. 19.25, 21.55; מלך האריות. 17.00.
חן 3: זאב. 17.00, 19.25, 21.55.
חן 4: ספיד. 16.50, 19.25, 21.50.

ראשון לציון

חן 1: זאב. 16.50, 19.25, 21.55.
חן 2: ספיד. 16.50, 19.25, 21.50.
חן 3: ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.55; חופשה בחיתולים. 17.00.
חן 4: אהבה של גבר לאישה. 17.00, 21.50.
נעמן: פילדלפיה. 19.30, 21.50.
ראשון: נשם של אבנים. 19.30, 21.45.
רון 1: החיים שלי. 19.30, 22.00.
רון 2: סוגר חשבון עם אבא. 19.30.

חולון

גל 1: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 22.00.
גל 2: רומן על אמת. 16.30, 19.15, 22.00.
גל 3: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.00.
גל 4: שקרים אמיתיים. 16.30, 19.15, 22.00.
גל 5: אהבה של גבר לאישה. 16.30, 19.15, 22.00.

באר שבע

אשל: סוגר חשבון עם אבא. 19.30.
רב נגב 1: זאב. 16.50, 19.25, 21.55.
רב נגב 2: אהבה של גבר לאישה. 16.50, 19.25, 21.55.
רב נגב 3: ספיד. 21.50; חופשה בחיתולים. 17.00, 19.30.
רב נגב 4: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.25, 21.50.

חדרה

לב 1: זאב. 17.00, 19.15, 22.00.
לב 2: סכנה ברורה ומידית. 17.00, 19.15, 22.00.
לב 3: הלקוח. 19.25, 22.00; חופשה בחיתולים. 17.00.
לב 4: נשם של אבנים. 17.00, 19.35, 22.00.

רמת גן

אואזיס 1: זאב. 16.45, 19.20, 21.50.
אואזיס 2: הלקוח. 16.50, 19.25, 21.50.
אואזיס 3: סכנה ברורה ומידית. 19.15, 21.55.
רב גן 1: ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.20, 21.55.
רב גן 2: אהבה של גבר לאישה. 19.25, 21.55; מלך האריות. 17.00.
רב גן 3: ספיד. 19.25, 21.55; חופשה בחיתולים. 17.00.
רב גן 4: פורסט גאמפ. 16.30, 19.10, 21.55.

פתח תקווה

היכל 1: פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00.
היכל 2: סכנה ברורה ומידית. 16.30, 19.15, 22.00.
היכל 3: הלקוח. 16.45, 19.15, 22.00.

שירותי חירום

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה – טל' 100. באר־שבע והרצליה, נתניה, וצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

בתי חולים

תל־אביב והמרכז

"שיבא" תל־השומר – *
"בילינסון" פתח־תקווה – *
"איכילוב" תל אביב – *
"וולפסון" חולון – *
"אסף הרופא" צריפין – *
* כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

לניאדו ומצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים – פנימית, נשים. שערי צדק – ילדים, כירורגיה, אורתופדית, א.א.ג. הדסה ע"כ – עיניים.

בתי מרקחת

בת ים: גוי בת ים, הנביאים 3.
חולון: אהרון, הופיין 52
ירושלים: קופ"ח הכללית שטראוס א, אבינדור 3.
נתניה: נתניה, הרצל 11
פתח תקוה: שור־סבצ'ניק, היפר־כול פינת בול.
רמת גן: הגינה, ארלוזורוב 81
תל אביב: בן יהודה, בן יהודה 142; קופ"ח הכללית, אמסטרדם 7 – 9; תורנות לילה מיוחדת עד השעה 03.00, בימים א – ה, "בן יהודה", בן יהודה 142: עד השעה 24.00. בימים א – ה ובמוצ"ש, סופרפארם רמת אביב, איינשטיין 40.
חיפה: דרך הים, דרך הים 209.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יסטור סידע בימים א'–ה' בין השעות 20.00–08.00. בימי ו' 13.00–08.00. טלפון: 1908–177022.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ירושלים – 02-243358; ת"א – 226027 (24 שעות); חיפה – 04-229488 (11.00–20.00); גליל מערבי – 04-820222.

הקו הלבן – 03-204327, ימי א', ו', ה' 19.30–23.30.
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' רה': 222732. ארגון הורים ארצי "קו פתוח", אוזן קשבת לילדים ובני נוער 03-621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לעיניים

עזרה ראשונה לעיניים עליד החסות לרפואת עיניים בישראל.
בזימה: רחוב הופן 26, קומה ג', טל. 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00. מרפאת עיניים לעזרה ראשונה הפרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
ריגוף סוטר שער צ' (ליד המשביר) קומה א', טל: 294869, 03-285822.
מרפאה עיניים תורנית 24 שעות גם בשבתות וחגים בתיאום טלפוני איחורית 5449911 סוסר 4318, רח' יהודה המכבי ת"א.
"S.O.S Doctors" ביקורי בית ע"י רופאים 24 שעות ביממה. טל: 03-5033939

סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 09-32432 א'–ה' בשעות 17.00–21.00. תל־אביב 03-234819; חיפה 04-660111; ירושלים 02-24554; 09-72245.

אלי – עזרה באלימות כלפי ילדים במשפחה טל. 6956763, 261070. פועל מ־08.00 עד 22.00

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 02-610303
ער"ן תל־אביב – טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 03-6961113
ער"ן חיפה – טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 04-988410
ער"ן נתניה – טל' 09-625110
ער"ן כפר־סבא – 09-913999
ער"ן באר־שבע – טל' 07-418111
מוקד. מוקד חירום – אס.או.לב שרות טיפול נפרץ לב, חיפה. 24 שעות ביממה. טל. 04-679999

מגן דוד אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101
רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים – טל' 5793333; לוד רמלה – 101, טל' 08-221022; עפולה – טל' 065-93334; טבעון – 101, טל' 04-931401; נהריה – טל' 04-823333; בת־ים – טל' 5511111; באר־שבע – טלפון 07-74767; שח"ל בנוש דן, טל' 03-330848; פתח תקווה – 101, 93, 9311111; חצור – 06-938233.

רכבות

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 05.45, 06.35, 07.35, 09.35, 11.34, 13.30, 15.27, 16.33, 17.33, 18.42.
מחיפה לתל־אביב (מחיפה מרכז 6 דקות לפני היציאה מבת־גלים): 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, 07.15*, 07.35, 08.30, 09.30*, 10.30, 11.30*, 12.30, 13.30*, 14.30*, 15.30*, 16.30, 17.10, 17.30, 18.30, 19.30.
מחיפה לת"א ולרחובות: 13.30, 15.30.
מנתניה לתל־אביב: 06:40, 08:13, 08:57, 10:20, 12:20, 13:50, 15:15, 15:55, 17:07, 17:50, 18:20, 19:03, 20:03, 21:05.
מנתניה לתל־אביב ולרחובות: 17.50.
מתל־אביב לרחובות: 07:12, 14.40, 16:00, 17:15, 18:13.
מתל־אביב לירושלים: 08:35.
מירושלים לתל־אביב: 15:05.
מרחובות לתל־אביב: 06:35, 07:20, 07:55, 15:20, 16:50, 17:25.
מרחובות לת"א ולנתניה: 07:55, 16:50.
מרחובות לתל־אביב ולחיפה: 17:25.
מתל־אביב לנתניה: 07:13, 08:27, 09:40, 11:10, 13:10, 14:40, 15:20, 16:20, 17:20, 17:40, 18:30, 19:30, 20:30.
מתל־אביב לחיפה: 06:00, 06:35, 07:25*, 08:05, 08:40*, 09:20, 10:00, 11:00*, 12:00, 13:00*, 14:00, 15:00*, 16:00, 16:40, 17:00, 18:00, 19:00, 20:00, 21:00, 22:00.
מתל־אביב לנהריה: 06:35, 08:05, 12:00, 14:00, 15:00, 16:00, 17:00.
מחיפה (בת־גלים) לנהריה: 08:08, 09:26, 12:10, 13:20, 15:26, 16:05, 17:30, 18:30.
מקרית חיים לנהריה: 05:32, 06:25.

בימי ו' וערבי חג בלבד

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 06:30, 07:32, 10:30, 13.05.
מנהריה לחיפה: 14:45
מקרית מוצקין לת"א: 12:30
מחיפה לתל־אביב: (מחיפה מרכז 6 דקות לפני בת גלים) – 06:00, 06:35, 07:30*, 08:30, 09:30, 10:00*, 10:30, 11:30, 13:00, 14:00.
מתל־אביב לרחובות: 12:55
מתל־אביב לירושלים: 06.40
מירושלים לתל־אביב: 12:05
מרחובות לתל־אביב: 07:30
מת"א לחיפה: 06:00, 07:00, 08:00, 09:00, 10:00, 11:00, 11:40*, 12:00, 13:00, 14:00.
מתל־אביב לנהריה: 08:00, 10:00, 12:00
מחיפה לנהריה: 09:08, 11:20, 13:23.
מקרית חיים לנהריה: 04:15

במוצאי שבת וחג

מחיפה לתל־אביב: 19:00
מתל־אביב לחיפה: 20:30
* מידע נוסף במלמסר: 03-5652200, 03-6937515 ובלשכות המודיעין: 03-5303133, 04-564111.
* רכבת ישירה

שרף: נצטרך להיזהר מהתקפות מתפרצות – להסתמך על נגיעה אחת

שמואל קליגר

...מזג האוויר היזו אמש את ... היום במחנה האימונים של ... כאשר שחקני הסגל קיימו ... אימון הלפני אחרון לפני ... מול סלובקיה, מחר ברמת גן.

... 18:00 בערב הזיעו ... בשלב החמסין הלוהט, ... הם נרטבו עד לשד ... מגשם ולעפות שירד ... 20:00.

... למזג האוויר הכל נראה ... השחקנים בקו הבריאות, ... באימון הארוך, כמעט ... בנגיעה אחת בכדור.

... שלמה שרף, מודה שזה יהיה ... המשחק מול הסלבקים: ... מגל לרגל, מקסימום ... אחת או שתיים בכדור, תוך ... להגיע את היריב בפריצה

... ציין את יכולתו הטובה של ... שככל הנראה יהיה ... הראשון. בדומה לסלובקים ... ישראל עם חמישה קשרים, ... הליית הקישור מתבססת ... של חזן ובנין.

... הנבחרת הוכירו כי נבחרת ... היא קבוצה מצוינת, וציינו ... הירוע בערמומיותו, ... המסוכן במצבים נייחים.

לדעת המאמן, יהיה המשחק זהיר בתחילתו, וחשוב שניזהר מהתקפות מתפרצות של הסלובקים. ההוראה תהיה לשחק בזהירות, והנקודה החשובה ביותר היא המשמעות הטקטית, והביצוע ללא כדור.

מותר לחלום

... אנחנו עשויים ... בעיתוני הבוקר ביום ... את נבחרות ישראל ... בראש טבלת הבית ... אירופי.

... התאוריה הזו יכולה גם ... מעשית. נצחון על ... ועל מכבי היורוספורט ... הנבחרת שלנו לצד 5 ... אירופיות אחרות. שעה ... לכדורגל בישראל.

... שלי אומרת שמותר ... והרופא שלי אפילו ... שבריא לחלום. אז אם ... ובריא, תנו לנו לחלום על ... נמר אליפות אירופה.

... באשדוד יתקיים ... הראשון מול הנבחרת ... הצעירה, מחר בר"ג ... רגע האמת במשחק ... הבוגרת. הנבחרת ... לקהל טוב, הקהל זקוק ... טובה, ואם הזיווג הזה ... נהפוך את התאוריה ...

מוטי חביב

... קרטר, מגדולי חלוצי ... בכל הזמנים מת באנגליה ... 80.

... שיחק יותר מ־30 משחקים ... בשנות ה־30 וה־40, ... אחד מן החלוצים הטובים ... בעולם. הוא סייע ... סנדרלנד לזכות בליגה ב־ ... ובגביע האנגלי ב־1937. גם ... דרבי זכה קרטר בתואר ... ב־1946.

... שיחק עד גיל מבוגר, ... הגיע לגילו של סטנלי ... החלוץ המפורסם הופיע ... בראשית שנות ה־50 במדי ... השל סיטי, שהיתה אז בליגה ... השלישית. למרות גילו המבוגר (45) ... יכולת מצויינת.

היום באשדוד: האולימפית תחפש ניצחון ראשון

שום. מעדיף את המגרש באשדוד

□ נפתלי כהן

הנבחרת האולימפית תקיים היום את המשחק השני במסגרת קדם אליפות אירופה מול נבחרת סלובקיה בשעה 16:00 באיצטדיון י.א.באשדוד. האולימפית סימה את משחקה הראשון בתיקו 2:2 מול נבחרת פולין.

ביום ו' סיימו הנבחרות האולימפיות של צרפת ורומניה את משחקן בשוויון 0:0. התוצאה משרתת את חניכיו של יצחק שום, ומאפשרת להם, אם ינצחו היום בהפרש גבוה, לעלות לראש טבלת הבית.

המאמן יצחק שום העדיף לשחק באשדוד מפני שלטענתו, המגרש ביתי יותר מאיצטדיון ר"ג. בסיום האימון המסכם אמר המאמן: "ההרגשה טובה, אם הנבחרת תכתיב את קצב המשחק, יהיה לנו קל. ברור שסלובקיה היא נבחרת טובה מהירה וחזקה.

במשחק תשפוט שלישיית שופטים ממלטה.

ההרכב המשוער: לירן שטראובר, אלון חלפון, תומר אזולאי, גדי ברומר, אריק בנאדו, עופר טלקר, אלון אופיר, אלון ברומר, רגזאן גרייב, שי הולצמן, ניר סבילית.

במכבי שכחו את ההתפטרות

□ נפתלי כהן

במכבי ת"א נראה כי נרגעו הרוחות אחרי פרשת ההתפטרות של המאמן אברהם גרנט. עתה נשואות העיניים אל משחק הדרבי בשבת.

כלפי חוץ מנסים כל הצדדים המעורבים בפרשה להנמיך פרופיל: המאמן גרנט אמר אתמול, כי היו אי הבנות אבל במכבי יש אנשים מבוגרים שאפשר לדבר איתם (הוא התכוון, מן הסתם, ליו"ר מודי פלדר). גרנט: "שוחחנו וליבנו את כל המחלוקות שהיו בינינו, אני ממשיך לאמן במכבי ת"א. השחקנים לא יושפעו מהסערה, הם צוות מלוכד ומלוטש שיכול להמשיך להציג כדורגל יפה, ולהתעלם מהבעיות מסביב".

★ ביתי"ר תל אביב

שני שחקנים זרים הגיעו אתמול לבית"ר ת"א: אלכסנדר ואשוויץ חלוץ מבילורוסיה בן 24, ולסלו רפאשי קשר מהונגריה בן 28. עבור השניים אורגן משחק מיוחד שייערך היום במגרש האימונים בהדר יוסף מול הפועל בת"ים.

במקביל יבחנו השניים במשך השבוע עד שתתקבל החלטה לגביהם. אתמול החתימה בית"ר את בלס מכבי פ"ת, מיכה צופין, שלא זוכה לקבל דקות משחק רבות בפ"ת.

נפתלי כהן

★ מכבי הרצליה

אולג צרניאנסקי, 25, קשר דינמו מינסק, הגיע אתמול למבחנים במכבי הרצליה ויטול עוד היום חלק באימון הבוקר שתקיים הקבוצה.

אמיר בן יוסף

★ הפועל באר שבע

פציעתו של מריאן קלסטנו, שחקנה הזר של באר שבע מדאיג את ראשי הקבוצה. ההנהלה תעמיד אותו בימים הקרובים בפני בדיקה רפואית על מנת לבדוק כשירותו.

אלבם קליין

★ הפועל פתח תקוה

כדורגלן נבחרת ישראל בעבר, דוד פיזנטי, הצטרף אתמול לשורות הפועל פ"ת לאחר שהסכים להפחית את דרישותיו הכספיות. פיזה ישתכר 40 אלף דולר, בהנחה שהקבוצה תגיע בסיום העונה ל־50 נקודות

משה רוזנברג

הטבלה

.1	מכבי ראשל"צ	6	456־574	12
.2	מכבי ת"א	6	448־536	11
.3	מכבי ר"ג	6	514־605	10
.4	הפועל אילת	6	476־513	10
.5	בני הרצליה	6	480־596	10
.6	גליל עליון	6	475־495	10
.7	הפועל חולון	6	462־519	9
.8	הפועל ת"א	6	492־564	9
.9	הפועל ירושלים	6	516־483	9
.10	מכבי ירושלים	6	485־571	8
.11	עמק יזרעאל	6	527־501	8
.12	הפועל חיפה	6	555־501	7
.13	הפ.גבעתיים	6	534־487	7
.14	בית"ר ר"ג	6	834־318	6

★ הנהלת הפועל חיפה בכדורסל עשויה לקנוס את שחקניה על התבוסה להרצליה שלשום. ההנהלה טוענת כי השחקנים לא גילו כל מוטיבציה במשחק.

השחקנים מצידם, יכנסו ישיבה ויחליטו כיצד לנהוג בימים הקרובים, מאחר שמשכורותיהם עדיין לא שולמו. מייקל קורי, שחקן הקבוצה, מאיים לעזוב את הארץ בימים הקרובים, אם ענייניו הכספיים לא יוסדרו.

עדי גורדון ות'ירדקיל הרגיעו את נחום מנבר

□ יצחק עזרא

בחולון אפשר כבר לחייך. נצחון הבית המרשים של הפועל חולון על הפועל תל אביב 81:94, החזיר את הצבע ללחיים של נחום מנבר, עצר את שרשרת ההפסדים של הקבוצה, וככל הנראה מנע (לפחות בינתיים) זעזועים בצוות המקצועי והרכב השחקנים.

המחצית הראשונה היתה, מבחינתה של חולון, המשך ישיר לתצוגות הנפל מהשבועות הקודמים, אלא שעם פתיחת המחצית השניה חל המהפך: חולון במשחק מהיר ומדוייק רצה ל־4:18 תוך 4 דקות והכריעה את המשחק לזכותה.

השיפור העיקרי בקרב שחקני חולון, נתגלה אצל הרכז עדי גורדון, שהפך סוף סוף למנהיג הקבוצה, ניהל את משחקה כפי שצריך, חטף, קלע ומסר כדורים אין ספור.

יכולת טובה מאד הציג גם ריויד ת'ירדקיל ובמחצית השניה חל שיפור גם ביכולו של תומר שטיינהאואר.

מנגד, ממשיכים האדומים מהפועל תל אביב להתדרדר. תל אביב, בזכות דקות טובות של מיקי ברקוביץ, הצליחה לצמצם את הפער ה־30 ל־61:71 לחובתה.

כשנראה היה שהאדומים חוזרים למשחק, הם החלו לשגות, ובעיקר אמורים הדברים לגבי הצעירים צח יאיר ומאיר טפירו. חולון המעוררת המשיכה לרוץ קדימה והעלתה ל־68:85 ברקה ה־35. הפרש השיא לזכות חולון נרשם דקותיים לסיום (72:92).

שיפוטם של עלימי וקמינר היה תקיף ומדוייק.

הפועל חולון – הפועל ת"א (41:43)81:94

אולם הכדורסל בחולון. 1000 צופים. שופטו: אסא קמינר ויוסף עלימי.

קלעו לחולון: ת'ירדקיל 31, גורדון 24, גיונם 13, שטיינהאואר 13, שמש 6, קובה 5, סיני לוי 2.

קלעו לת"א: גדנסון 37, ואגנר 19, טורי 9, ברקוביץ 8, ארדיטי 6, צח יאיר 1, טפירו 1.

נשים

נשים מכות

חם בליגה הלאומית בכדורסל לנשים. אמש, במחזור ה־6, במשחק הנצחון של אליצור חולון על הפועל קישון 58:77, הורחקו שני כדורסלניות שרבו ביניהן טריסיה סטאפורד (חולון) ולילייה סרגבה (קישון).

שאר התוצאות: אליצור "סלע" ראשל"צ – בני־יהודה ת"א 67:68 (34:38). ארבע שניות לסיום כדורסלנית בני יהודה פנינה בריאלובסקי החטיאה שתי קליעות עונשין: אס"א ירושלים – הפועל גבעת־שמואל 42:66; אליצור "נווה־דוד" רמלה – מכבי רמת־חן 68:88; המשחק בין א.ס. רמה"ש והפועל עמק הירדן בוטל בגלל הפסקת חשמל.

י. חכם

★ בליגת העל בכדורסל לבתי ספר הושגו התוצאות הבאות: תיכון קרית שרת חולון – תיכון רוטברג רמת השרון 73:74; תיכון עירוני ט־ אורט לייבוביץ' נתניה 76:98; תיכון מטרווסט רעננה – ש.ב.צ גבעתיים 38:55.

גבי חביב

ניצחון ראשון למכבי פ"ת

□ י. חכם

במשחקי המחזור ה־5 בליגה הלאומית בכדוריד, השיגה מכבי פ"ת נצחון בכורה על אליצור הרצליה – 20:31.

המשחק בין מכבי רעננה למכבי תל־אביב נדחה ל־29 בחודש זה.

★ מכבי רחובות – הפועל רחובות 20:22 (9:10)

הירבו להבקיע למכבי רחובות: אגיאוני 5, נחמוני 4, שחר 3, ישראל 3.

להפועל רחובות: רימוס 4, בוטנקו 4, הראל 3. שפטו: גרוסמן ורפי לוי לעיני 300 צופים.

יחיאל חופי

★ מכבי ראשל"צ – מכבי ק"ש/חולון 18:24 (9:10)

הירבו להבקיע לראשל"צ: עמר 7, סגל 4.

לק"ש/חולון: ויקטור דיין 5.

★ מכבי נתניה – הפועל פתח־תקוה 17:22 (7:9)

הירבו להבקיע לנתניה: מסלטון 6, אליושין 5.

להפועל פ"ת: גריצריך 7, קולגריה 3.

שפטו: איטין ווילברצוויג לעיני 100 צופים.

דוד בכר

★ מכבי פ"ת – אליצור הרצליה 20:31 (10:10)

הירבו להבקיע למכבי פ"ת: בכר 11, מנריל 7, מאיר 6, קביליו 4.

לאליצור הרצליה: צ'שו 9, כנען 6. שפטו: גרוס וציבירים לעיני 100 צופים.

שי קרנר

★ הפועל רמת־גן – אס"א תל־אביב 21:21 (10:8)

את שער השוויון לרמת־גנים הבקיע ברקת הסיום רז סומך. הירבה להבקיע לר"ג: סומך 11.

הטבלה הלאומית

לאחר 5 מחזורים

.1	הפ. ראשל"צ	122–94		10
.2	מכ. ראשל"צ	114–92		9
.3	א.ב.נס־ציונה	113–97		8
.4	מכבי נתניה	111–102		8
.5	הפועל פ"ת	100–84		6
.6	אלי. הרצליה	106–115		5
.7	הפ. רחובות	103–95		4
.8	הפועל ר"ג	99–91		4
.9	אס"א ת"א	98–101		4
.10	מכ. רחובות	108–122		4
.11	מכבי רעננה	73–85		3
.12	מכבי פ"ת	97–115		2
.13	מכבי ת"א	84–105		2
.14	מכבי ק"ש	102–118		1

לאס"א ת"א: קושניר 7, מלינובסקי 7.

נפתלי כהן

★ לאומית ב': המשחק המרכזי במחזור הרביעי יפגיש הערב (20:30) בנתניה את מכבי המקומית עם הפסד בודד במקום השלישי, עם הפועל נהריה, ללא הפסד במקום השני.

יתר המשחקים: אליצור ראשל"צ – הפועל עפולה; מכבי דרום/קרית גת – הפועל צפת; גבעת שמואל – מכבי חדרה; מכבי הוד השרון – א.ס.רמה"ש; מכבי חיפה – מכבי קרית מוצקין; מכבי רחובות – בית"ר מגדל העמק.

י.לביא

גלעד בלום ואיל ארליך נוצחו; עמוס ישחק היום

□ אריה גיטליס

הגשם שיחק אתמול תפקיד מרכזי בפתיחת טורניר ג'נים אייזנברג" בטניס ברמת השרון. המשחק בין גלעד בלום ותומס מוסטר החל בשעה 18:15 והסתיים לאחר השעה 21:00 בנצחונו של האוסטרי 3:6, 4:6, וזאת לאחר הפסקה בת שעתיים בגין הגשם.

גם המשחק בין כריסטיאן ברגסטרום וחוררי בורילו הופסק במצב של 3:6 לשוורי והסתיים מאוחר יותר בנצחונו המלא 3:6, 2:6.

המשחקים ווין פררה (דרא"פ – 1) – פרנציסקו רויג (ספרד) ופיליפ דה וולף (בלגיה) – צ'אק אדמס (ארה"ב) נדחו להיום.

מעט לפני הגשם, נוצח אייל רן במשחק מרתק והפכפך על ידי השוורי מרורג 8 בטורניר, יונס ביורקמן, 7:6 (7:5), 7:6 (8:6).

בקרב הצעירים בני ה־17.5 גבר במפתיע יונתן ארליך על אייל ארליך (אין קשר משפחתי) 3:6, 6:3, 4:6.

עופר סלע נוצח ע"י האמריקני בן ה־18 וינס ספאריאה 6:3, 7:5. כריסטיאן סציאנו מגרמניה גבר על יאן אפל השבדי 4:6, 6:4, 3:6.

היום צפויים משחקים מעניינים ביותר, כאשר באיצטדיון המרכזי ישחקו החל מהשעה 14:00 בסדר עוקב. יבגני קפלניקוב (רוסיה) – מרקוס אונגרדושקה (דרא"פ); חאבייר סנצ'ס (ספרד) – עמוס מנסדורף; 3. ז'אן לוקה בוצי (איטליה) – ברנר קרבאכר (גרמניה) 4. לואיס מטר (ברזיל) – אנדרי צ'סנוקוב (רוסיה).

במגרש 14 החל משעה 14:00: כרר גילברס (ארה"ב) – לארס יוהנסון (שוודיה); סטפאנו פסקסולידו (איטליה, אלוף הטורניר אשתקד) – בריין שלטון (ארה"ב); פאבריס סנטורו (צרפת) – פטריק קונן (גרמניה).

מגרש 9 החל משעה 14:00: אנדרי צ'רקסוב (רוסיה) – גלן ווילסון (ניו זילנד). במקביל ייערכו משחקי זוגות.